

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Revisjon
Midt-Norge

ReMidt IKS

Eierkommunene

Forvaltningsrevisjon

2026

SK1043

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA og Møre og Romsdal Revisjon SA har i fellesskap gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra ReMidt IKS sine eierkommuners kontrollutvalg, unntatt Melhus. Prosjektet er gjennomført i perioden oktober 2025 til september 2026.

Eierkommunene i ReMidt IKS er:

- Aure
- Averøy
- Frøya
- Heim
- Hitra
- Kristiansund
- Melhus
- Midtre Gauldal
- Oppdal
- Orkland
- Rennebu
- Rindal
- Skaun
- Smøla
- Sunndal
- Surnadal
- Tingvoll

Rapporter fra Revisjon Midt-Norge SA publiseres på www.revisjonmidtnorge.no

Rapporter fra Møre og Romsdal Revisjon SA publiseres på www.mrrevisjon.no

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

Molde/Steinkjer, 01.10.2026

Einar Andersen

Oppdragsansvarlig revisor
Møre og Romsdal Revisjon SA

Sunniva Tusvik Sæter

Oppdragsansvarlig revisor
Revisjon Midt-Norge SA

SAMMENDRAG

Møre og Romsdal Revisjon SA og Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra kontrollutvalgene i ReMidt IKS sine eierkommuner. Metoder vi har brukt for å samle inn data er intervju og dokumentgjennomgang. Vi har også observert et eierskapsmøte og et representantskapsmøte.

Vi har undersøkt følgende problemstillinger:

1. Har ReMidt IKS etablert internkontrollsystem på overordnet nivå?
2. Er beregning av renovasjonsgebyret i tråd med selvkostprinsippet?
3. Er differensiering av renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?
4. Behandles søknader om reduksjon og/eller fritak for renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?
5. Sikrer ReMidt IKS at det ikke skjer krysssubsidiering mellom selvkostområder og konkurranseutsatt virksomhet?
6. Sikrer ReMidt IKS at det er etablert etterbruksfond som kan ivareta framtidige krav til deponi?
7. Hvordan arbeider ReMidt IKS for å begrense forurensning og utnytte avfall som ressurs?

Under oppsummeres våre funn.

ReMidt IKS har etablert et overordnet **internkontrollsystem**, og revisjonskriteriene er oppfylt. Selskapet har systemer og rutiner for blant annet risikovurdering, regelverksoppfølging, avvik og varsling, personvern og datasikkerhet. Myndighetstilsyn viser samtidig et gap mellom det etablerte internkontrollsystemet og etterlevelsen ved enkelte anlegg. Det er avdekket mangler knyttet til blant annet risikovurderinger, farlig avfall og krav i tillatelser. Det er også behov for mer systematisk oppfølging og dokumentasjon av opplæring og kompetanse.

ReMidt har etablert system og rutiner som legger til rette for at **selvkostprinsippet** etterleves ved beregning av gebyrene for husholdningsrenovasjon, fritidsrenovasjon og slam. ReMidt har samlet sett forvaltet selvkostfondene i samsvar med femårsregelen og generasjonsprinsippet i perioden, men rapporteringen av eierkommunenenes andel av selvkostfondene har vesentlige svakheter. De rapporterte kommunevise fondsandelene bygger på fordelte og historisk videreførte saldoer, og representerer ikke faktiske selvkostfond beregnet på kommunenivå. Enkelte av kommunene sitt påslag på renovasjonsgebyret har mangler i dokumentasjonen.

ReMidt praktiserer **differensiering av avfallsgebyrene** i samsvar med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer. Selskapet har systemer og rutiner for behandling av søknader om redusert renovasjonsgebyr og fritak, samt for vedtak og klagebehandling.

Enkelte vilkår knyttet til **reduksjon og fritak** fra renovasjonsgebyr gir rom for skjønn. Saksbehandlerne bygger vurderingene på relevante opplysninger og gjeldende regelverk, og skjønnsmessige og vanskelige saker drøftes internt ved behov. Dette bidrar til enhetlig praktisering og likebehandling. Revisjonen har ikke kontrollert enkeltvedtak og klagesaker og gir derfor ikke grunnlag for å vurdere etterlevelsen i den enkelte sak.

Revisor har ikke funnet indikasjoner på at regnskapet til ReMidt IKS inneholder transaksjoner som skjuler **krysssubsidiert** mellom husholdningsavfall og konkurranseutsatt næringsavfall.

ReMidt har etablert et **fond for framtidige avslutnings- og etterdriftskostnader** ved Gjølme deponi, men det er uklart om fondet er tilstrekkelig. Fondet bygger på en beregningssats fra 2011, og ReMidt har ikke gjennomført en nyere helhetlig vurdering av de framtidige kostnadene.

Revisor konkluderer med at ReMidt IKS arbeider systematisk for å **begrense forurensing og utnytte avfall som ressurs**. ReMidt legger til rette for kildesortering, ombruk, materialgjenvinning og annen ressursutnyttelse og arbeider systematisk med miljøstyring og tilpasning til framtidige krav. Andelen husholdningsavfall som går til materialgjenvinning har økt, og ReMidt oppfyller kravene til utsortering for flere sentrale avfallsfraksjoner. Alle fritidskunder har imidlertid ikke tilgang til løsninger for utsortering av alle aktuelle avfallsfraksjoner. Det er også behov for videre forbedring for å nå selskapets egne mål for materialgjenvinning og ombruk og møte framtidige myndighetskrav.

Revisor anbefaler at ReMidt IKS:

- sikrer systematisk oppfølging av identifiserte avvik og risikoforhold ved selskapets anlegg, slik at relevante myndighetskrav og tillatelser etterleves.
- styrker den systematiske oppfølgingen og dokumentasjonen av nødvendig opplæring og kompetanse blant ansatte.
- sikrer riktig rapportering av eierkommunenes andel av selvkostfondene.
- gjør en vurdering av om avsetning til etterdriftsfond er tilstrekkelig for å dekke framtidige forpliktelser knyttet til Gjølme deponi.
- sikrer at alle fritidskunder har tilgang til løsninger som gjør det mulig å sortere og levere de avfallsfraksjonene som omfattes av krav om utsortering og separat innsamling.

Revisor anbefaler eierkommunene å sikre at:

- dokumentasjonen av påslag er i samsvar med krav i selvkostregelverket.

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	2
Sammendrag.....	3
Innholdsfortegnelse	5
1 Innledning.....	8
1.1 Bestilling	8
1.2 Problemstillinger	8
1.3 Metode	9
1.3.1 Datainnsamling	10
1.4 Rapportuttale	11
1.5 Om ReMidt IKS	12
2 Internkontroll.....	17
2.1 Problemstilling	17
2.2 Revisjonskriterier	17
2.3 Funn	17
2.3.1 System for internkontroll	17
2.3.2 Avviks- og varslingsrutiner	22
2.3.3 Etske retningslinjer	23
2.3.4 Arbeidsmiljø og HMS	24
2.3.5 Personvern	25
2.3.6 Datasikkerhet	25
2.3.7 Relevant informasjon til abonnenter	27
2.4 Vurdering	28
2.5 Konklusjon	30
2.6 Anbefalinger	31
3 Selvkost.....	32
3.1 Problemstilling	32
3.2 Revisjonskriterier	32
3.3 Funn	32
3.3.1 Grunnlag for renovasjonsgebyr	32
3.3.2 Husholdningsavfall	36
3.3.3 Slam	38
3.3.4 Selvkostfond	39
3.3.5 Kommunale påslag	41
3.4 Vurdering	44
3.5 Konklusjon	46
3.6 Anbefaling	47
4 Differensiering	48
4.1 Problemstilling	48
4.2 Revisjonskriterier	48
4.3 Funn	48

4.3.1	Grunnlag for differensiering.....	48
4.3.2	Differensiering husholdningsavfall.....	49
4.3.3	Differensiering fritidsboliger.....	50
4.3.4	Differensiering slam	52
4.4	Vurdering.....	53
4.5	Konklusjon.....	54
5	Søknad om reduksjon/fritak	55
5.1	Problemstilling	55
5.2	Revisjonskriterier	55
5.3	Funn.....	55
5.3.1	Reduksjon av avfallsgebyr som virkemiddel.....	55
5.3.2	Behandling av søknader om redusert renovasjonsgebyr.....	56
5.3.3	Søknad om fritak fra renovasjonsordningen	58
5.3.4	Behandling av søknader om fritak fra renovasjonsordningen	58
5.3.5	Søknad og behandling av fritak for slamgebyr	62
5.4	Vurdering.....	62
5.5	Konklusjon.....	64
6	Krysssubsidiering	65
6.1	Problemstilling	65
6.2	Revisjonskriterier	65
6.3	Funn.....	65
6.3.1	Transaksjoner	65
6.3.2	Fordelingsnøkler	66
6.4	Vurdering.....	67
6.5	Konklusjon.....	68
7	Etterdriftsfond	69
7.1	Problemstilling	69
7.2	Revisjonskriterier	69
7.3	Funn.....	69
7.3.1	Om deponiet	69
7.3.2	Avsetning til etterdrift	70
7.4	Vurdering.....	71
7.5	Konklusjon.....	72
7.6	Anbefalinger	72
8	Forurensing og avfall	73
8.1	Problemstilling	73
8.2	Revisjonskriterier	73
8.3	Funn.....	73
8.3.1	Kildesortering, gjenvinning og forsvarlig avfallshåndtering	73
8.3.2	Ombruk og ressursutnyttelse av avfall	77
8.3.3	Informasjon og løsninger for korrekt sortering	77
8.3.4	Miljøstyring og systematisk forbedringsarbeid	78
8.3.5	Tilpasning til framtidige krav.....	78
8.3.6	Håndtering av utvalgte avfallsfraksjoner.....	80

8.4	Vurdering.....	82
8.5	Konklusjon.....	84
8.6	Anbefalinger	84
Kilder.....		85
Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier		86
	Internkontroll	86
	Selvkost.....	90
	Differensiering av avfallsgebyr	95
	Søknader om reduksjon/fritak	97
	Krysssubsidiering	100
	Etterbruksfond	102
	Begrense forurensning og utnytte avfall som ressurs.....	102
Vedlegg 2 – Uttale		106

Tabell

Tabell 1.	ReMidt sine måltall for perioden 2027-2030	12
Tabell 2.	Gebyrutvikling fram mot 2030.....	13
Tabell 3.	Garantiansvar pr kommune	16
Tabell 4.	Fondsutvikling 2020-2025 (tall i tusen)	40
Tabell 5.	Saldo selvkostfond 2025	40
Tabell 6.	Kommunale påslag fakturert i 2025	42
Tabell 7.	Kommunale gebyrpåslag husholdningsrenovasjon 2026, pr abonnement	42
Tabell 8.	Kommunale gebyrpåslag fritidsrenovasjon 2026, pr abonnement.....	42
Tabell 9.	Kommunale gebyrpåslag slam 2026	43
Tabell 10.	Priser og abonnement husholdning og fritid 2026.....	49
Tabell 11.	Renovasjonsgebyr i andre utvalgte selskap i 2026.....	50
Tabell 12.	Priser slam 2026	53
Tabell 13.	Fondsutvikling 2020-2025 (tall i tusen)	66

Figurer

Figur 1.	ReMidt sine eierprosenter i ulike selskap	13

1 INNLEDNING

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i 16 av de 17 kommunene som eier ReMidt IKS (ReMidt) har bestilt en forvaltningsrevisjon i selskapet.

Kommunestyrene i de fleste eierkommunene til ReMidt har forvaltningsrevisjon i selskapet som prioritert prosjekt i plan for forvaltningsrevisjon i inneværende valgperiode.

Kontrollutvalgene i kommunene som eier selskapet v/ kontrollutvalgssekretariatene har hatt dialog om samarbeid om et felles forvaltningsrevisjonsprosjekt. Sekretariatene avholdt et teams-møte 11. september 2025. Representanter fra Revisjon Midt-Norge SA og Møre og Romsdal Revisjon SA deltok også i møtet. Etter dette utarbeidet revisor en projektskisse som kontrollutvalgene behandlet høsten 2025. Revisor har fått innspill til viktige tema i forbindelse med behandling av projektskissen i kontrollutvalgene. Revisor har gått gjennom tilbakemeldingene og vedtakene, og utarbeidet prosjektplan på grunnlag av dette.

Kontrollutvalgene behandlet prosjektplanen i møter i første kvartal 2026. Kontrollutvalgene gav sin tilslutning til planen. Prosjektet skal gjennomføres som et felles prosjekt for alle kommunene som deltar for å sikre samordning og effektiv ressursbruk.

Forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomføres samtidig med eierskapskontroll av eierstyring som utføres av eierne i felleskap. Det er utarbeidet egen prosjektplan for eierskapskontrollen, og det rapporteres i egen rapport for denne kontrollen.

1.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger vil bli besvart i rapporten:

1. Har ReMidt IKS etablert internkontrollsystem på overordnet nivå?

Vi ser på følgende områder for internkontrollsystemet:

- Avviks- og varslingsrutiner
- Etiske retningslinjer
- Arbeidsmiljøkrav
- Personvern
- Datasikkerhet
- Informasjon til abonnentene

2. Er beregning av renovasjonsgebyret i tråd med selvkostprinsippet?

- Husholdningsavfall inkludert fritidsrenovasjon
  - Slam
  - Eventuelle gebyrpåslag hos kommunene
3. Er differensiering av renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?
  4. Behandles søknader om reduksjon og/eller fritak for renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?
  5. Sikrer ReMidt IKS at det ikke skjer krysssubsidiering mellom selvkostområder og konkurranseutsatt virksomhet?
  6. Sikrer ReMidt IKS at det er etablert etterbruksfond som kan ivareta framtidige krav til deponi?
  7. Hvordan arbeider ReMidt IKS for å begrense forurensning og utnytte avfall som resurs?
    - Praksis for å oppnå lokale, nasjonale og internasjonale målsettinger
    - Tilpasning til framtidige krav
    - Følge noen fraksjoner – fra søppeldunk til ressurs
      - Landbruksplast
      - Tekstil
      - Matavfall
      - Restavfall

For problemstilling 1 er undersøkelsen i hovedsak rettet mot om ReMidt har etablert systemer, rutiner, ansvarsforhold og kontrollaktiviteter på de undersøkte områdene. Revisor har ikke gjennomført en generell kontroll av om rutinene etterleves i alle deler av virksomheten.

Problemstilling 6 har blitt omformulert fra «etterbruksfond» til «etterdriftsfond». Dette har ingen konsekvenser for innholdet i kapittelet eller hvordan vi konkluderer.

1.3 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i samsvar med NKRF sin standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor selskapet og eierkommunene, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Metodetriangulering

Revisjonen har kombinert flere metoder og datakilder for å belyse problemstillingene fra ulike perspektiver. Datagrunnlaget består av dokumenter, intervjuer, mappegjennomgang og statistikk. Opplysninger fra ulike kilder er sammenholdt der det har vært mulig. Dette bidrar til å kontrollere og nyansere funnene og styrker grunnlaget for revisjonens vurderinger.

1.3.1 Datainnsamling

Dokumentanalyse

Revisjonen har sett på sentrale dokumenter for selskapet. Dette omfatter blant annet forskrifter og retningslinjer, selskapsavtale, informasjon på selskapets hjemmeside, styreprotokoller og representantskapsprotokoller, selvkostregnskapet og interne rutiner og instruksjoner. Videre har vi fått tilgang til korrespondanse med Statsforvalter om eksempelvis tilsyn og krav. Vi har sett på samarbeidsavtaler, andre rapporter om ReMidt og protokoller fra styremøter i selskapet. Selskapet har lagt godt til rette for at revisor har fått tilgang til dokumentasjonen. Selvkostregnskapet er undersøkt på et overordnet nivå. Revisor har ikke undersøkt grunnlag for selvkostberegninger, eksempelvis gått inn i beregning av tonn næringsavfall kontra husholdningsavfall, eller undersøkt grunnlag for fordelingsnøkler.

Intervju

Revisjonen gjennomførte et oppstartsmøte hvor styreleder, administrerende direktør og leder kunde- og forvaltningsenheten deltok. Fra revisors side deltok både oppdragsansvarlige og medarbeidere fra begge revisjonsselskap.

Revisjonen har også gjennomført intervju med:

- Styreleder
- administrerende direktør
- økonomisjef
- HR-leder
- HMS-koordinator
- leder av klagenemnda
- tre saksbehandlere i ReMidt
- Prosjektleder i Biztek

I tillegg har det blitt sendt spørsmål til økonomisjefene i de kommunene som har påslag på gebyret. Vi har fått svar fra alle økonomisjefene. Vi har også sendt henvendelser til Statsforvalter og Samfunnsbedriftene.

Revisjonen har skrevet referat fra alle intervjuene, som har blitt bekreftet av informantene i etterkant. Datagrunnlaget i rapporten ble sendt til selskapet for en gjennomgang i forkant av uttalelsen.

Observasjon

Revisor observerte selskapets eiermøte og representantskapsmøte i april 2026. I tillegg til denne forvaltningsrevisjonen i selskapet, har vi samtidig gjennomført en felles eierskapskontroll og eierskapskontroller per eierkommune. Dette leveres i egne rapporter. Datainnsamlingen for eierskapskontrollene beskrives der.

Metodiske vurderinger

Reliabilitet handler om hvor pålitelig datainnsamlingen og analysen er, mens validitet handler om hvor godt datagrunnlaget belyser det som skal undersøkes. Revisjonen har lagt vekt på å sikre et pålitelig og relevant datagrunnlag og på å dokumentere arbeidet slik at det kan etterprøves.

Intervjudata bygger på informantenes erfaringer og vurderinger og kan derfor være påvirket av deres ståsted. Revisors egne forventninger kan også påvirke hvilke opplysninger som vektlegges og hvordan de tolkes. For å redusere denne risikoen har revisjonen brukt semistrukturerte intervjuguider med åpne spørsmål. To revisorer har deltatt i arbeidet med intervjuene og gjennomgått datagrunnlaget og vurderingene.

Intervjureferatene ble sendt til informantene for verifisering, slik at de kunne korrigere feil og komme med utfyllende opplysninger. Opplysninger fra intervjuene er også sammenholdt med dokumenter, mappegjennomgang og andre relevante datakilder. Dette bidrar til å kontrollere og nyansere funnene.

Det er likevel en risiko for at datagrunnlaget ikke fanger opp alle sider ved virksomheten. Revisjonen vurderer samlet at datagrunnlaget er tilstrekkelig til å besvare problemstillingene i undersøkelsen.

1.4 Rapportuttale

En foreløpig rapport ble sendt til ReMidt v/ daglig leder og styreleder for uttale 17. september. Revisor mottok svar 30. september. Uttalelsen er vedlagt rapporten (vedlegg 2).

ReMidt har i sin uttale gitt noen kommentarer til problemstilling 1 om internkontroll. I utkast til rapport var det konkludert med at «Kriteriet er i hovedsak oppfylt». Vi har basert på tilbakemeldingen, og gjennomgang av kapittelet, endret dette til «Kriteriet er oppfylt».

ReMidt har også uttalt seg om registerkontroll opp mot matrikkelen og utrulling av kildesortering for fritidskunder. For registerkontrollen har vi justert litt på data i rapporten, men ikke gjort endringer i vurderinger, konklusjoner eller anbefalinger.

1.5 Om ReMidt IKS

Nøkkeltall

ReMidt IKS presenterer seg som et interkommunalt miljøsekskap. Selskapet har 17 eierkommuner i Trøndelag og Møre og Romsdal. Selskapet er et resultat av en sammenslåing av flere renovasjonsselskap i dette området, og ReMidt IKS ble etablert i 2020. Selskapet leverer tjenester til innbyggerne og kommunale virksomheter, hovedsakelig knyttet til husholdningsavfall og slam. Selskapet henter også avfall fra kommunal næring.

I selskapets økonomiplan 2027-2030 presenteres nøkkeltall for ReMidt i 2025:

- I ReMidt sine 17 eierkommuner bor det ca. 132 800 innbyggere
- ReMidt har en omsetning på ca. 436 millioner kroner
- ReMidt har 70 årsverk, hvorav 86 fast ansatte
- ReMidt håndterer 83 000 tonn avfall pr år, inkludert næringsavfall
- ReMidt har 22 gjenvinningsstasjoner + 2 mobile stasjoner
- ReMidt har 1 bruktbuikk i egen regi.

Kundemassen fordelte seg i 2025 slik:

- Husholdningsabonnenter: 64 329
- Fritidsabonnenter: 31 955
- Slamabonnenter: 28 777

Tabell 1. ReMidt sine måltall for perioden 2027-2030

Kunden	Eiere	Miljø	Ansatte
ReMidt skal ha en kundetilfredshet på minst 80 i Avfall Norges RBM.	Vi skal ha lavere gebyr enn sammenlignbare selskaper i Norge	60 % til materialgjenvinning	Vi skal ha en medarbeidertilfredshet på 4,5 av 5 i vår medarbeiderundersøkelse
Minst 80 % av kundehenvendelsene våre skal skje via digitale kanaler.	Vår drift og systemeffektivitet skal være blant de 20 % beste i Norge ref. Avfall Norges RBM.	50 % av materialgjenvinnbar plast skal utsorteres	Andel med relevant fagbrev blant våre operatører skal være over 80 %
	Vi skal bidra til at minst seks personer årlig inkluderes i arbeidslivet gjennom arbeid knyttet til ombruk.	Redusere utslipp av Co ² i hele vår portefølje: Scope 1: 40 % Scope 2: 10 % Scope 3: 40 %	Minimum én ansatt etterutdanner seg på høyere nivå årlig
		250 tonn årlig til ombruk via utvidet ombrukstilbud	Sykefravær under 5 %

Kilde: Økonomiplan 2027-2030

Økonomiplanen angir også summerte investeringsbehov i planperioden, totalt 365 millioner kroner, fordelt på:

- Fremtidens gjenvinningsstasjonsstruktur: 226 millioner kr
- Oppsamlingsmateriell: 47 millioner kr
- Mer klimavennlig driftsutstyr: 30 millioner kr

Økonomiplanen har skissert følgende gebyrutvikling:

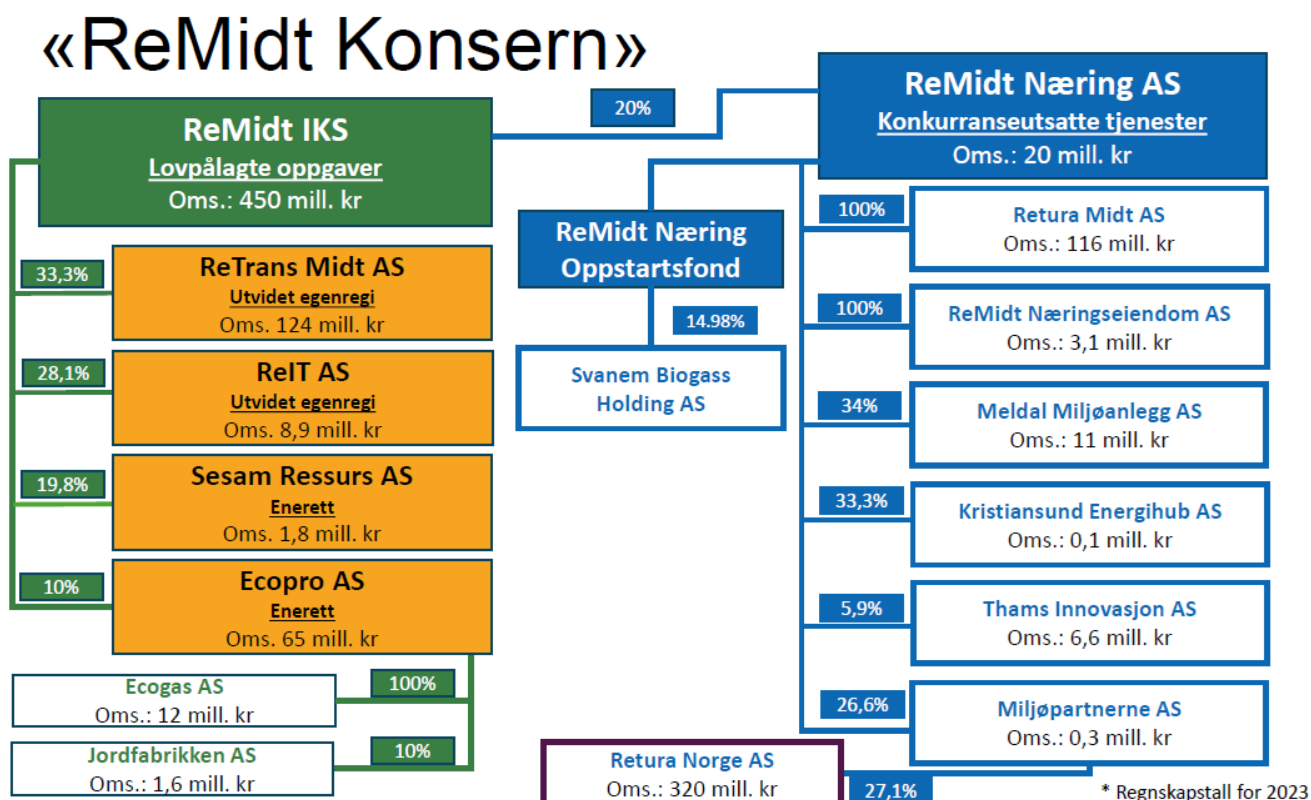
Tabell 2. Gebyrutvikling fram mot 2030

Gebyr	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Husholdning	4 450	4 730	4 880	5 070	5 490	6 020
Fritid	1 700	1 820	1 870	1 930	2 060	2 240
Slam	2 850	3 150	3 350	3 500	3 650	3 800

Kilde: Økonomiplan 2027-2030

ReMidt eier andeler i flere selskaper, se Figur 1 under.

Figur 1. ReMidt sine eierprosjenter i ulike selskap

Kilde: Tilsendt presentasjon av ReMidt IKS

Kommunalt næringsavfall

Eierkommunene har bestemt at avfallet fra kommunale enheter skal leveres til ReMidt til selv-kost. På ReMidt sin hjemmeside er det presentert hva som regnes som kommunalt næringsavfall. Dette er avfall levert fra:

- Skoler og barnehager
- Sykehjem
- Rådhus
- Helsestasjoner og helsesenter
- Kommunale idrettsanlegg
- Kirker og gravsted
- Andre kommunale bygg

Avfall som omfattes av disse kommunale enhetene, er matavfall, papir og papp, glass- og metallemballasje, plastemballasje og restavfall. Innsamling av det kommunale næringsavfallet forsøkes i størst mulig grad å samles inn på samme rute som husholdningsavfall. Det er ingen offentlig prisliste for kommunene, men på hjemmesiden står det at prislisten for kommunalt næringsavfall består av over 400 artikler. Ikke alle tjenester er tilgjengelig i alle kommuner, og noen tjenester har betingelser heftet ved seg. Kommunale næringskunder kan også levere avfall til gjenvinningsstasjonene med 10 prosent rabatt på listepreis til øvrige næringskunder. Dette er foreløpig ikke mulig i Aure, Smøla og Sunndal.

Selskapet tilbyr løsninger som legger til rette for at kommunalt næringsavfall kan sorteres på samme måte som husholdningsavfall. Administrerende direktør understreker samtidig at den praktiske gjennomføringen ute på den enkelte enhet er kommunenes ansvar. Det finnes økonomiske insentiver for sortering gjennom gebyrsystemet, ettersom restavfall er den dyreste fraksjonen å håndtere.

Benchmarking

ReMidt deltar annethvert år i benchmarking av sine tjenester. Administrerende direktør fremhever betydningen av benchmarking som styringsverktøy. Han understreker at sammenligning av rene gebyrsatser ofte gir et forenklet bilde, og at kostnader må vurderes opp mot geografi, transportavstander, tjenestenivå og faktisk prestasjon. Benchmarkingen brukes derfor aktivt både i styring, læring og kommunikasjon med eierne.

Administrerende direktør opplyser at ReMidt deltar i et regionalt samarbeid med elleve renovasjonsselskaper fra Helgeland til Ålesund. Gjennom samarbeidet gjennomføres benchmarking av blant annet gebyrer og tjenesteproduksjon. Han understreker at sammenligning av

gebyrnivå alene kan være misvisende fordi selskapene tilbyr ulike tjenester og opererer under ulike geografiske og infrastrukturelle forutsetninger.

Selskapet legger større vekt på omfattende benchmarkingsanalyser som bryter kostnadene ned på ulike tjenesteområder. Disse analysene benyttes både for å evaluere egen prestasjon og for å identifisere forbedringsområder. Benchmarkingen gir også grunnlag for læring ved at selskapet kan studere praksis hos aktører som oppnår gode resultater.

Sist benchmarking er fra 2026, hvor ReMidt er sammenlignet med 21 av Norges ledende renovasjonsvirksomheter på syv resultatområder for året 2025. Resultatene gjengis her:

Middels eller bedre enn middels normert resultat relativt til gruppen ble oppnådd på 6 av 7 resultatområder (3 av 7 ved forrige benchmarking). ReMidt25 hadde best resultat på driftseffektivitet. ReMidt25 fremstod som svakere på kundetilfredshet. Samlet prestasjon var bedre enn middels. Prestasjonsnivået var bedre enn i 2023. Resultatutviklingen i forhold til trenden kunne ikke fastslås da data bare forelå for 2 år. ReMidt IKS sin situasjon i 2025 var karakterisert av relativt krevende rammebetingelser og vekt på miljøstandard.

ReMidt hadde et innsamlingssystem med middels kompleksitet, og håndteringskostnaden var 84 % av middelet. Andel av mengden som gitt til materialgjenvinning var middels, og behandlingskostnaden lå på bare 76 %. ReMidt hadde en bedre enn middels score på standard og kundetilfredshet. Den relativt sett svakeste aktivitetsgruppen var kunde- og adm. støtte, og ReMidt25 hadde ingen utpreget svake aktiviteter. Kostnadseffektiviteten framstod som god, men det var en viss variasjon fra funksjon til funksjon. Bemerk også at Avfallsdirektivets fremtidige krav til utsortering synes å være innenfor rekkevidde for både matavfall og plastavfall.

ReMidt hadde en sterk normert posisjon mht. samlet prestasjonsscore blant deltakerne i sammenlikningen, og resultatnivået over tid var stabilt. Det kan likevel være grunn til å vurdere forbedringsmuligheter på bl.a. resultatområdene arbeidsmiljø/HMS og kundetilfredshet og for aktivitetene støtte og innsamling. Utviklingen siden sist kan vurderes. Det kan også være av interesse å se på forskjellene fra Attvin25, og studere hvordan de beste virksomhetene på hvert resultatområde har oppnådd så gode resultater. Prestasjonsanalysen og analysen av mulige sammenhenger mellom praksis og prestasjoner kan benyttes til å finne en bedre resultatbalanse.

Selskapets økonomi

I selskapets årsberetning framgår det at ReMidt i hovedsak har inntekter fra innsamling av avfall og slam fra husholdninger og fritidseiendommer, samt omsetning av sorterte avfallstyper. Gebyrinntektene omfattes av selvkostbestemmelsene. Et overskudd fra selvkosttjenester skal som hovedregel tilbakeføres til tjenesten innen fem år (generasjonsprinsippet).

I 2025 var inntektene på 36,1 millioner lavere enn budsjett. Dette skyldes at de lovpålagte tjenestene gikk med et overskudd på 20,5 millioner kroner mot et budsjettert underskudd på 21,3 millioner kroner (selvkostutjevning). Driftskostnadene var 29 millioner kroner lavere enn budsjettert. Dette skyldes blant annet lavere pensjonskostnader (nytt regelverk for beregning av fremtidige pensjonsforpliktelser), lavere avskrivninger og lavere netto finanspost enn budsjettert.

ReMidt hadde i 2025 en omsetning på 436,2 millioner kroner og et regnskapsmessig overskudd på 6 millioner kroner etter skatt. ReMidt hadde ved utgangen av 2025 langsiktige lån på 263,1 millioner kroner. Den enkelte kommunes garantiansvar pr 31.12.2025 fastsettes etter eierandel (innbyggertall).

Tabell 3. Garantiansvar pr kommune

Kommune	Eierandel	Garantiansvar i kr
Aure	2,8 %	7 365 880
Averøy	4,6 %	12 101 089
Frøya	3,9 %	10 259 619
Heim	4,8 %	12 627 223
Hitra	3,9 %	10 259 619
Kristiansund	18,9 %	49 719 691
Melhus	12,8 %	33 672 595
Midtre Gauldal	4,8 %	12 627 223
Oppdal	5,4 %	14 205 626
Orkland	14,0 %	36 829 401
Rennebu	1,9 %	4 998 276
Rindal	1,6 %	4 209 074
Skaun	6,4 %	16 836 298
Smøla	1,7 %	4 472 142
Sunndal	5,5 %	14 468 693
Surnadal	4,6 %	12 101 089
Tingvoll	2,4 %	6 313 612

Kilde: Selskapets årsberetning

2 INTERNKONTROLL

2.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet internkontroll:

- Har ReMidt IKS etablert internkontrollsystem på overordnet nivå?

2.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- ReMidt IKS skal ha et system for internkontroll med lovpålagte oppgaver som selskapet utfører på vegne av kommuner.
- ReMidt IKS skal ha etablert avviks- og varslingsrutiner.
- ReMidt IKS skal sikre at etiske retningslinjer er kjent og etterleves.
- ReMidt IKS skal sikre at bestemmelser om personvern er kjent og etterleves.
- ReMidt IKS skal sikre at bestemmelser om datasikkerhet er kjent og etterleves.
- ReMidt IKS skal sikre at abonnentene mottar relevant informasjon.

Utledningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

2.3 Funn

I dette kapitlet presenteres data om ReMidt sitt overordnede system for internkontroll, herunder organisering, risikovurderinger, regelverksoppfølging, internrevisjoner og eksterne tilsyn. Kapitlet omhandler også avviks- og varslingsrutiner, etiske retningslinjer, HMS, personvern og datasikkerhet samt informasjon til abonnentene.

2.3.1 System for internkontroll

Organisering og kvalitetssystem

ReMidt IKS har fått delegert myndighet fra eierkommunene til å forvalte og utføre lovpålagte tjenester innen avfall og slam. Selskapet håndterer blant annet husholdningsavfall, farlig avfall etter mottaksplikten og slam fra slamavskillere og tette tanker. ReMidt har hovedkontor på Orkanger, avdelingskontorer på Melhus og i Kristiansund og gjenvinningsstasjoner i eierkommunene (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

ReMidt sitt kvalitetssystem er basert på TQM fra 4human¹. Internkontrollen omfatter blant annet en overordnet kontekst-/ROS-analyse, samsvarsvurderinger mot lover, forskrifter, krav og forventninger, samsvarsvurderinger for gjenvinningsstasjonene og risikoanalyser for lokasjonene. I tillegg finnes det risikoanalyser for enkeltoperasjoner og prosjektspesifikke ROS-analyser (Dokumentoversikt).

HMS-koordinator i ReMidt, forklarer at kvalitetssystemet er prosessbasert og bygget opp med hovedprosesser, støtteprosesser og underprosesser. Systemet omfatter blant annet forskrifter og retningslinjer, strategi, økonomi- og handlingsplaner, miljø- og kvalitetsledelse og ledelsesprosesser. Kjerneprosessene omfatter blant annet gjenvinningsstasjoner og innsamling av avfall. Relevante rutiner og styrende dokumenter er knyttet til den enkelte prosessen.

HMS-koordinator forklarer videre at ReMidt Akademiet² inngår som en støtteprosess og inneholder håndbøker, prosedyrer og opplæringsmaterieell for ulike funksjoner. Systemet inneholder nærmere 1 000 dokumenter. Ansatte har tilgang til kvalitetssystemet gjennom PC og en app, med ulike brukerprofiler og tilganger.

HR-leder opplyser at ReMidt i tillegg er i ferd med å etablere en digital læringsplattform levert av XtraMile. Plattformen er i lanseringsfasen og skal blant annet brukes til opplæring av nyansatte. Opplæringen skal omfatte sentrale tema og dokumenter, herunder personalhåndbok, etiske retningslinjer, varslingsrutiner og beredskap. Nyansatte får også tilgang til sentrale dokumenter for egen gjennomgang ved oppstart.

ReMidt kan dokumentere tilgjengeliggjøring og lesing av styrende dokumenter. På intranettet kan selskapet se om ansatte har åpnet publisert informasjon, mens TQM har funksjon for lesebekreftelse. Den nye læringsplattformen skal i tillegg gi ledere oversikt over gjennomført opplæring og hvilke ansatte som må følges opp. HR-leder opplyser at oppfølging av kompetanse tidligere har vært utfordrende fordi selskapet ikke har hatt et tilstrekkelig godt system, og vurderer dagens løsning som utilstrekkelig for denne oppfølgingen.

Kiwa påpekte i revisjonen i 2025 at opplæring gitt til en leverandør om fremmedarter ikke var dokumentert med opplysninger om hvem som hadde mottatt opplæringen eller hvilken opplæring som var gitt (Revisjonsrapport Kiwa, 2025).

---

¹ 4human TQM er et skybasert og prosessorientert kvalitets- og styringssystem for HMS, kvalitet og ytre miljø som blant annet støtter internkontroll med funksjonalitet for dokumentstyring, risikovurdering og avvikshåndtering. Kilde: 4human.

² ReMidt Akademiet er en del av ReMidt sitt kvalitetssystem og inneholder håndbøker, prosedyrer og opplæringsmaterieell for ansatte. Kilde: ReMidt IKS.

Ansvar og prosesseierskap

HMS-koordinator forklarer at ReMidt har etablert et ansvarskart som viser hvilke personer som har ansvar for ulike prosesser. Når en hendelse registreres i hendelsessystemet, tildeles ansvaret til nærmeste leder eller prosessansvarlig ut fra hvilken prosess hendelsen gjelder. Prosessansvarlig har ansvar for videre behandling og kan knytte andre personer til saken. Korrigerende eller forebyggende tiltak registreres og dokumenteres før saken lukkes.

Hendelsessystemet legger også til rette for å følge effekten av gjennomførte tiltak. Det kan fastsettes et tidspunkt for senere evaluering av om tiltakene har hatt ønsket effekt.

Risikovurderinger

ReMidt har en overordnet kontekst-/ROS-analyse, risikoanalyser for alle lokasjoner og risikoanalyser for enkeltoperasjoner. Det er også utarbeidet ROS-analyser for enkelte prosjekter, blant annet i forbindelse med etablering av nye gjenvinningsstasjoner (Dokumentoversikt).

Risikovurderinger gjennomføres også på anleggsnivå. I egenkontrollrapporten for Agdenes gjenvinningsstasjon opplyser ReMidt at risikovurderingen for lokasjonen er gjennomført etter internkontrollforskriften. Potensielle kilder til utslipp til vann inngår i risikovurderingene for selskapets anlegg. Avvik håndteres etter prosedyre i selskapets hendelsessystem (Statsforvalter, 2025 – Agdenes i Orkland – tilleggsopplysninger).

Egenrapporteringen for Surnadal gjenvinningsstasjon viser også at det var gjennomført risikovurdering for anlegget i 2025. Risikovurderingen var sist oppdatert i mai 2025. I rapporteringen er det oppgitt ni avvik. Tilleggsopplysningene viser blant annet et avvik knyttet til forhøyet jerninnhold i utslipp fra oljeutskiller. ReMidt opplyser at avviket er lukket, at tømmefrekvensen for oljeutskilleren er korrigert fra 2026, og at rutinene følges opp for å bedre prøveresultatene (Egenrapport til Statsforvalteren – Surnadal gjenvinningsstasjon, 2025; Tilleggsopplysninger, 2025).

Statsforvalterens tilsyn i 2025 avdekket mangler ved risikovurderingene ved Averøy og Orkanger gjenvinningsstasjoner. Ved Averøy ble risikovurderingen vurdert som mangelfull, mens det ved Orkanger ble avdekket at ikke alle hendelser med betydning for ytre miljø var risikovurdert (Tilsyn Statsforvalter Averøy, 2025; Tilsyn Statsforvalter Orkanger, 2025). Tilsynene omtales nærmere under Myndighetstilsyn.

Samsvarsvurderinger og regelverksoppfølging

ReMidt har utarbeidet en overordnet samsvarsvurdering av lover, forskrifter, krav og forventninger. Det finnes også samsvarsvurderinger for gjenvinningsstasjonene og mot enkeltlover. I tillegg finnes det tilsvarende samsvarsvurderinger som den oversendte vurderingen for Orkanger for alle 22 gjenvinningsstasjoner, samt verksted og omlastingshall (Dokumentoversikt).

Samsvarsvurderingen for Orkanger gjenvinningsstasjon inneholder en systematisk oversikt over krav og plikter, tilknyttede prosedyrer og metoder, nye krav og om det foreligger samsvar. Vurderingen omfatter blant annet lagring og journalføring av farlig avfall, EE-avfall, skadedyr, flygeavfall, årlig rapportering og sikring av anlegget. Det vises blant annet til risikoanalyse for lokasjonene, rutine for mottak av farlig avfall, journal for farlig avfall og rapportering til Statsforvalteren (Samsvarsvurdering, Orkanger gjenvinningsstasjon).

HMS-koordinator opplyser at ReMidt ved gjennomgangene også vurderer om lover og annet regelverk er endret siden forrige gjennomgang. Selskapet abonnerer på Lovdata og mottar løpende informasjon om regelverksendringer.

Kiwa viste i revisjonen i 2025 til at ReMidt hadde oversikt over samsvarsforpliktelser, og at evaluering og bekreftelse på samsvar var framlagt (Revisjonsrapport Kiwa, 2025).

Administrerende direktør opplyser at behov for å endre retningslinjer blant annet kan oppstå som følge av vedtak i klagenemnda, kundeklager, HMS-arbeid, risikovurderinger, vernerunder og interne revisjoner. Endringer i retningslinjene behandles normalt først i styret, før saken eventuelt drøftes med eierne og legges fram for representantskapet. Servicegrader for fritidsrenovasjon trekkes fram som et eksempel på at klagebehandling har gitt grunnlag for å vurdere retningslinjene på nytt.

Internrevisjoner og kontrollaktiviteter

ReMidt er sertifisert etter NS-EN ISO 9001:2015 for kvalitetsledelse og NS-EN ISO 14001:2015 for miljøledelse (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Som del av styringssystemet forklarer HMS-koordinator at selskapet gjennomfører interne revisjoner etter en fastsatt plan. Sentrale prosesser gjennomgås over en treårsperiode. Det gjennomføres også revisjoner ved gjenvinningsstasjonene for å kontrollere om praksis er i samsvar med etablerte rutiner og krav. Ved kontrollene brukes egne skjemaer og kontrollpunkter.

Kiwa viste i sin revisjon til at ReMidt hadde lagt fram en plan for internrevisjoner, dokumentasjon på gjennomføring i samsvar med planen og resultater fra revisjonene (Revisjonsrapport Kiwa, 2025).

Administrerende direktør opplyser at ReMidt gjennom kontraktene stiller krav til underleverandørenes etterlevelse av forskrifter og retningslinjer. Underleverandørene følges opp gjennom driftsmøter, revisjoner, samsvarsvurderinger og behandling av kundeklager.

Ledelsens gjennomgang

ReMidt har gjennomført Ledelsens gjennomgang³ i 2025 (Dokumentoversikt).

HMS-koordinator i ReMidt opplyser at ledelsens gjennomgang gjennomføres årlig som del av ISO-systemet, med deltakelse fra ledergruppen og HMS-ansvarlig. Gjennomgangen brukes blant annet til å identifisere prosesser som krever særskilt oppfølging. Neste gjennomgang er planlagt i september 2026.

I Kiwa sin revisjonsrapport (2025) fremgår det at ReMidt har effektive prosesser for interne revisjoner og ledelsens gjennomgang. Kiwa viste også til at referatet fra ledelsens gjennomgang oppfylte kravene i standardene.

Ekstern sertifisering

ReMidt revideres årlig av ekstern sertifiseringsorganisasjon som del av oppfølgingen av selskapets ISO-sertifiseringer.

Kiwa gjennomførte en oppfølgingsrevisjon i november 2025. Revisjonen omfattet blant annet en vurdering av om ledelsessystemet var i samsvar med sertifiseringsgrunnlaget og relevante krav. Kiwa vurderte ledelsessystemet som hensiktsmessig og virkningsfullt og viste til effektive prosesser for internrevisjon og ledelsens gjennomgåelse. Revisjonen avdekket samtidig ett avvik etter ISO 14001 og tre forbedringsmuligheter etter ISO 9001 (Revisjonsrapport Kiwa, 2025).

Myndighetstilsyn

Statsforvalterens tilsyn viser svakheter i etterlevelsen ved enkelte anlegg. Ved Hofstad gjenvinningsstasjon ble det i 2024 avdekket avvik knyttet til deklarerings av farlig avfall og drift av oljeutskiller (Tilsyn Statsforvalter Hofstad, 2024).

Ved Averøy gjenvinningsstasjon ble det i februar 2025 avdekket fire avvik knyttet til lagring av farlig avfall, forsøpling, mangelfull risikovurdering og manglende framlegging av journal. Statsforvalteren vurderte to av avvikene som alvorlige (Tilsyn Statsforvalter Averøy, 2025).

Ved Orkanger gjenvinningsstasjon ble det i desember 2025 avdekket fem avvik. Avvikene gjaldt blant annet dokumentasjon av samtidig lagring av farlig avfall, utslipp fra oljeutskiller, risikovurdering av ytre miljø, lagring av enkelte typer farlig avfall og oversikt over overvann (Tilsyn Statsforvalter Orkanger, 2025).

---

³ Ledelsens gjennomgang er en periodisk gjennomgang der virksomhetens ledelse vurderer om styringssystemet fungerer etter hensikten, og identifiserer behov for forbedringer og endringer. Gjennomgangen er et krav iblant annet ISO 9001 og ISO 14001. Kilde: ISO.

Ved omlastingsstasjonen på Orkanger ble det samme måned avdekket tre avvik. ReMidt omlastet flere avfallsfraksjoner enn tillatelsen åpnet for, manglet dokumentasjon på at rammene i tillatelsen ble overholdt og hadde ikke levert årsrapport for omlastingsstasjonen siden 2019 (Tilsyn Statsforvalter Orkanger omlasting, 2025).

Tilsynet med Kristiansund kommunes håndtering av husholdningsavfall i september 2025, der ReMidt deltok, avdekket ingen avvik. Statsforvalteren bemerket likevel at ReMidt på tidspunktet for tilsynet ikke hadde skriftliggjort hvordan anslaget for utsorteringsgrad av matavfall ble beregnet (Tilsyn Statsforvalter Kristiansund, 2025).

2.3.2 Avviks- og varslingsrutiner

HMS-koordinator forklarer at ReMidt sin hendelsesmodul er integrert i kvalitetssystemet. Ansatte kan registrere avvik og andre hendelser, som kategoriseres etter alvorlighetsgrad. Ansatte får opplæring i bruk av alvorlighetsgradene. HMS-relaterte avvik rapporteres til arbeidsmiljøutvalget, mens avvik med høy alvorlighetsgrad gjennomgås særskilt hver måned.

Når en hendelse registreres, tildeles ansvaret til nærmeste leder eller prosessansvarlig. Korrigerende eller forebyggende tiltak registreres, og gjennomføringen dokumenteres før saken lukkes. Den som registrerte avviket, mottar automatisk tilbakemelding når hendelsen er behandlet og lukket. Systemet legger også til rette for senere evaluering av tiltakene.

ReMidt rapporterer alle avvik i hendelsessystemet etter etablerte rutiner. I 2025 ble det registrert fem personskader uten fravær, åtte nestenulykker, tre ulykker og seks branntilløp. Det ble ikke registrert personskader med fravær. Vernerunder ble gjennomført ved alle lokasjoner, og funn og avvik ble håndtert i hendelsessystemet (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS 2025).

Kiwa vurderte hendelsessystemet som godt implementert, men fant to saker der tiltak var iverksatt uten at avvikene var teknisk lukket innen fastsatt frist (Revisjonsrapport Kiwa, 2025).

Saksbehandlere innen fritakssøknader, opplyser at ReMidt benytter TQM som generelt avvikssystem. Det er ikke etablert en særskilt ordning for avviksregistrering knyttet til behandlingen av fritakssøknader. Avvik knyttet til blant annet beholdere, tømning og vei registreres i relevante systemer. Saksbehandlerne opplever ellers at rutinene og systemene fungerer bra. Leder for kunde- og forvaltningsenheten opplyser at kundesøknader også registreres og følges opp gjennom etablerte systemer.

ReMidt sine etiske retningslinjer fastsetter at ansatte har rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold, blant annet brudd på lover, regler eller de etiske retningslinjene. Retningslinjene viser til selskapets egne rutiner for varsling (Etiske retningslinjer for ReMidt IKS).

ReMidt har utarbeidet «Veileder for varsling av kritikkverdige forhold i ReMidt» (Dokumentoversikt). HR-leder forklarer at veilederen i hovedsak bygger på KS sin veiledning, og at praktisk framgangsmåte ved varsling er beskrevet i andre dokumenter, herunder skjema for intern varsling og sjekklister for oppfølging. ReMidt ønsker å videreføre eksisterende varslingskanaler, blant annet fordi enkelte ansatte kan oppleve skriftlig varsling på papir som tryggere.

Det nye HR-systemet Huma inneholder en digital varslingsportal med mulighet for anonym varsling og anonym dialog. Portalen er for øyeblikket ikke tilgjengelig på intranettet, men skal publiseres når løsningen er klar. De ansatte skal samtidig informeres om den nye varslingsmuligheten.

I medarbeiderundersøkelsen i 2024 rapporterte 3,5 prosent å ha opplevd mobbing på arbeidsplassen. Som følge av dette ble det utarbeidet en plan for informasjon om temaet og tydeliggjøring av rutinene for hvordan ansatte kan varsle om slike forhold. Planen fikk, ifølge HR-leder, effekt gjennom at ReMidt mottok beskrivelser av flere forhold som arbeidsgiver kunne jobbe videre med.

2.3.3 Etiske retningslinjer

ReMidt sine etiske retningslinjer ble vedtatt av styret i desember 2022 og gjelder alle ansatte og alle som opptrer på vegne av selskapet, inkludert styret. Retningslinjene omfatter blant annet forvaltningspraksis, åpenhet, likebehandling, fortrolige opplysninger, respekt, habilitet, personlige fordeler, lojalitet og varsling (Etiske retningslinjer for ReMidt IKS).

Retningslinjene fastsetter at informasjon som gis i forbindelse med arbeid for selskapet, skal være korrekt og pålitelig. De stiller også krav om respekt og forbyr diskriminering, trakassering og mobbing.

Ansatte og medlemmer av styrende organer skal unngå personlige fordeler som kan påvirke eller framstå som egnet til å påvirke handlinger eller beslutninger. Retningslinjene regulerer også gaver, representasjon og habilitet.

Ledere på alle nivå har et særskilt ansvar for å sikre at medarbeiderne kjenner og etterlever de etiske retningslinjene, og for å gjøre dem kjent for nyansatte. Retningslinjene skal evalueres av styret og representantskapet minst hvert fjerde år (Etiske retningslinjer for ReMidt IKS).

Leder for kunde- og forvaltningsenheten i ReMidt opplyser at de etiske retningslinjene gjennomgås i enhetene når de revideres, og at nyansatte må dokumentere at de har lest og forstått dem. Ifølge HR-leder inngår de etiske retningslinjene blant dokumentene som nyansatte får tilgang til ved oppstart, og skal også inngå i opplæringen gjennom den nye digitale læringsplattformen fra XtraMile.

ReMidt har i tillegg utarbeidet «ReMidt-plakaten», som beskriver forventninger knyttet til blant annet tillit, respekt, sikkerhet, læring, mestring og arbeidsmiljø. Plakaten legger blant annet vekt på åpen kommunikasjon, tilbakemeldinger, å si fra om sikkerhetsforhold og å lære av feil (ReMidt-plakaten).

TQM brukes til registrering og håndtering av avvik og hendelser, herunder saker som kan være knyttet til de etiske retningslinjene.

ReMidt gjennomfører også en årlig aktsomhetsvurdering som publiseres på selskapets nettside. Vurderingen omfatter blant annet forhold i eget selskap, risiko for diskriminering og likestilling samt gjennomgang av varslingsrutiner. HR-leder vurderer flere av disse temaene som relevante for oppfølgingen av de etiske retningslinjene. Medarbeidersamtaler og varslingsrutinene inngår også i oppfølgingen. HR-leder viser til AMU, medarbeiderundersøkelser, aktsomhetsvurderinger og varslingsrutiner som sentrale elementer i oppfølgingen av forhold som omfattes av de etiske retningslinjene.

2.3.4 Arbeidsmiljø og HMS

ReMidt er ikke sertifisert etter en egen standard for arbeidsmiljø, men følger internkontrollforskriften på dette området (Kontekst, ReMidt). ReMidt er tilsluttet bedriftshelsetjeneste og har eget arbeidsmiljøutvalg (AMU). AMU består av tre representanter fra ledelsen, to representanter valgt blant de ansatte og hovedverneombudet. Bedriftshelsetjenesten har møte- og talerett. AMU gjennomførte fire møter og behandlet 39 saker i 2025. Utvalget behandler også relevante saker fra kvalitetssystemet (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Det gjennomføres vernerunder ved selskapets lokasjoner, og funn og avvik håndteres gjennom hendelsessystemet. Ifølge årsberetningen ble det gjennomført vernerunder ved alle lokasjoner i 2025. Kiwa viste samme år til at vernerunder var dokumentert og under kontroll. I 2025 ble det ikke registrert personskader med fravær. Det ble registrert fem personskader uten fravær, åtte nestenulykker, tre ulykker og seks brannutløp (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025; Revisjonsrapport Kiwa, 2025).

Samsvarsvurderingene omfatter også arbeidsmiljørelaterte krav. For Orkanger gjenvinningsstasjon inngår blant annet krav til arbeidslokaler og personalfasiliteter (Dokumentoversikt; Samsvarsvurdering, Orkanger gjenvinningsstasjon).

ReMidt gjennomfører årlige medarbeiderundersøkelser og hvert tredje år en felles undersøkelse for selskaper i Midt-Norge, som gir grunnlag for sammenligning på overordnet nivå. Undersøkelsene omfatter blant annet mobbing og trakassering, og resultatene brukes i oppfølgingen av arbeidsmiljøet. ReMidt gjennomfører også digitale allmøter fire ganger i året, der aktuelle tema og resultater fra blant annet medarbeiderundersøkelsene formidles og følges

opp. I tillegg til disse har vi to fysiske samlinger, én på våren og én på senhøsten, som blant annet benyttes til å jobbe med relevant stoff innen arbeidsmiljø og HMS.

2.3.5 Personvern

ReMidt har utarbeidet en personvernerklæring som er tilgjengelig på selskapets hjemmeside.

HR-leder opplyser at ReMidt har et eget personvernombud og at selskapet arbeider med håndtering av personopplysninger i avvikssystemet, fordi navn på personer og virksomheter kan forekomme i avviksregistreringene. Selskapet arbeider derfor med å sikre forsvarlig håndtering av slike opplysninger.

ReMidt bruker AdminKit i arbeidet med GDPR og behandling av personopplysninger. Systemet inneholder en behandlingsprotokoll over prosesser og systemer der personopplysninger behandles, samt leverandører som behandler personopplysninger og hvor det må inngås data-behandleravtaler. Protokollen gjennomgås regelmessig og revideres årlig sammen med leverandør. AdminKit kan også generere personvernerklæringer med informasjon om hvilke personopplysninger som samles inn og hvor lenge de lagres.

Personvernerklæringen på ReMidt sin nettside skal erstattes eller oppdateres med erklæringen som genereres i AdminKit. HR-leder påpeker at oppdateringen har tatt tid fordi systemet bak nettsiden er utdatert og under revisjon.

ReMidt har også utarbeidet en instruks for oppfølging av personvernarbeidet i samråd med den ansvarlige på området. HR-leder forklarer at instruksene blant annet omfatter regelmessige møter om personvern og oppfølging av personvernombudet. AdminKit brukes til å systematisere arbeidet, og ReMidt gjennomfører regelmessige revisjoner av personvernarbeidet. Spørsmål og oppfølgingsbehov håndteres løpende.

2.3.6 Datasikkerhet

ReMidt samarbeider med andre interkommunale avfallsselskaper gjennom ReIT, som er et IT-drift- og innovasjonsselskap. Hovedmålet med ReIT er å utvikle digitale løsninger for eiere, kunder og ansatte (Kontekst, ReMidt).

ReIT-samarbeidet omfatter blant annet digitale kundeløsninger. «Min side» gir kundene tilgang til tjenester og opplysninger om eget kundeforhold etter innlogging med Bank ID (Årsberetning, ReMidt IKS, 2024).

HMS-koordinator forklarer at det i kvalitetssystemet brukes ulike brukerprofiler og tilganger. Ansatte har personlige brukere, mens det blant annet brukes fellesbrukere ved gjenvinningsstasjonene og lesetilgang for enkelte funksjoner.

HR-leder opplyser at Biztek leverer IT-tjenester til ReMidt og fem andre selskaper i Midt-Norge og har bistått selskapene med overgang til skybaserte løsninger. ReMidt tok i bruk løsninger basert på Microsoft-plattformen i 2018–2019.

Representanten for Biztek har vært prosjektleder for leveranseprosjektene og kjenner selskapenes IT-miljø. Han forklarer at Biztek har ansvar for teknisk forvaltning og oppfølging av IT-sikkerheten i Microsoft 365-miljøet innenfor avtalt leveranse, og følger dette opp gjennom etablerte rutiner. Plattformen har et sikkerhetsrammeverk som regulerer sikkerhetspolicyer og tilganger. Alle brukere har personlige kontoer i Microsoft Entra, og multifaktorautentisering (MFA) benyttes som ekstra sikkerhet dersom passord kommer på avveie.

ReMidt benytter utvidede sikkerhetsfunksjoner fra Microsoft som blant annet kan avdekke ulogiske eller fysisk umulige pålogginger og automatisk blokkere brukere. Risikosignaler analyseres, og avvikende aktivitet kan utløse varsling eller stenging av kontoer. Representanten for Biztek opplyser at Microsofts sikkerhetsfunksjonalitet er vesentlig utvidet de siste årene.

Servere og infrastruktur for datatjenestene er flyttet til Microsoft Azure, som ReMidt har benyttet siden 2019. Det pågår oppgraderinger av plattformen og tilhørende løsninger. Tilgangen til servermiljøet er mer begrenset enn ordinær brukertilgang. Utgangspunktet er at systemleverandører kun skal få tilgang til nødvendige ressurser og benytte personlige kontoer fremfor felleskontoer. Administrative tilganger gis tidsbegrenset og etter behov.

Det er etablert rutiner for sikkerhetskopiering på server- og databasenivå og i Microsoft 365. Representanten for Biztek viser til at beredskapen også avhenger av hvor raskt løsningene kan gjenopprettes og settes tilbake i operativ drift. Oppsettet for sikkerhetskopiering er i ferd med å bli gjennomgått, blant annet når det gjelder lagringstid og rutine for testing av gjenoppretting. Løsningen har vært basert på Microsofts standarder med enkelte utvidelser, og det pågår dialog om ytterligere tilpasninger.

IT-sikkerhet skal være det første kurset som sendes ut når den digitale læringsplattformen fra XtraMile lanseres. Kurset skal etter planen sendes ut til alle ansatte i selskapene i IT-samarbeidet innen to uker. Deretter skal nye kurs sendes ut annenhver uke for å holde temaet aktuelt og legge til rette for repetisjon. Innholdet er utarbeidet av XtraMile i forbindelse med det årlige opplegget rundt sikkerhetsmåneden.

HR-leder vurderer ReMidt sin kompetanse og systematikk innen IT-sikkerhet som solid og opplyser at systematikken ble bygget opp internt før Biztek ble engasjert. Representanten for Biztek vurderer også at ReMidt ligger langt fremme når det gjelder IT-miljøet.

I 2025 arbeidet ReMidt og samarbeidspartnerne videre med et nytt kunde- og forretningssystem gjennom FLYT-prosjektet. Den nye løsningen skal legge grunnlaget for mer helhetlige og

datadrevne digitale tjenester for ansatte og innbyggere (Årsberetning og årsregnskap, ReMidt IKS, 2025).

2.3.7 Relevant informasjon til abonnenter

Etter forskrift for husholdningsavfall skal ReMidt informere abonnenter og eiere om den kommunale renovasjonsordningen. Etter slamforskriften skal ReMidt informere abonnenter, eiere av avløpsanlegg og kommunen om slamtømmeordningen. Abonnenten skal varsles om tømning i god tid og etter gjennomført tømning.

ReMidt utarbeidet i 2024 en kommunikasjonsstrategi som ligger til grunn for selskapets arbeid med kundetilfredshet og omdømme (Årsberetning ReMidt IKS, 2024). Administrerende direktør opplyser at selskapet har en egen kommunikasjonsenhet med tre ressurser, og at kommunikasjonen med innbyggere, kunder og eiere skjer gjennom flere kanaler.

Hjemmesiden, SMS-varsling og sosiale medier er sentrale informasjonskanaler. ReMidt har også digital tømmekalender og «Min side». SMS kan sendes til alle abonnenter eller til avgrensede geografiske områder. Trykt informasjon brukes i hovedsak ved større endringer og kan suppleres med blant annet oppslag på avfallsbeholdere og løpesedler (Kontekst ReMidt).

Leder for kunde- og forvaltningsenheten, opplyser at kundesenteret har en sentral rolle i informasjonen til abonnentene. Kundedialogen brukes også til å identifisere misforståelser, utfordringer og områder med behov for veiledning eller forbedring.

Administrerende direktør opplyser at ReMidt gjennomfører kundeundersøkelser for å kartlegge hvordan abonnentene ønsker å motta informasjon. Resultatene viser ifølge administrerende direktør at behovene varierer mellom ulike grupper. SMS vurderes som en effektiv kanal for varsling om henteordninger og driftsendringer. Leder for kunde- og forvaltningsenheten viser samtidig til at økt bruk av digitale kanaler innebærer at abonnentene i større grad selv kan oppsøke deler av informasjonen gjennom hele døgnet.

Ved større endringer gjennomfører ReMidt særskilte informasjonstiltak. Ved overgangen fra to- til firebeholdersystem ble det blant annet sendt informasjon direkte til husholdningene. Berørte abonnenter fikk også informasjon da fritidsboliger ble plassert i ulike servicegrader, med opplysning om klagemulighet dersom de mente andre forhold burde legges til grunn.

Saksbehandlere innen fritakssøknader, opplyser at informasjon om muligheten til å søke om fritak er tilgjengelig på ReMidt sin hjemmeside, og at søknader kan sendes digitalt. Abonnentene kan også få informasjon og veiledning på telefon og e-post. Ved søknad om fritak fra slamordningen informerer ReMidt om at søknaden skal sendes til den enkelte kommune.

Nærmere 70 prosent av kundeservisningene skjedde gjennom digitale selvbetjeningsløsninger i 2025. ReMidt sitt nettsted hadde samme år om lag 1,2 millioner sidevisninger fordelt på rundt 685 000 besøk. Selskapet brukte også Facebook, Instagram og LinkedIn i informasjons- og holdningsskapende arbeid og gjennomførte blant annet kampanjer om kildesortering (Årsberetning og årsregnskap, ReMidt IKS, 2025).

2.4 Vurdering

Kriterium: ReMidt IKS skal ha et system for internkontroll med lovpålagte oppgaver som selskapet utfører på vegne av kommuner.

ReMidt har etablert et overordnet system for internkontroll med de lovpålagte oppgavene selskapet utfører på vegne av eierkommunene. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt har et prosessbasert kvalitetssystem med definerte prosesser og ansvar, risikovurderinger, samsvarsvurderinger og regelverksoppfølging. Selskapet gjennomfører internrevisjoner og ledelsens gjennomgang, og følges opp gjennom ekstern sertifisering. Kiwa vurderte i 2025 ledelsessystemet som hensiktsmessig og virkningsfullt.

Myndighetstilsyn har samtidig avdekket mangler ved enkelte anlegg, blant annet knyttet til risikovurderinger, farlig avfall og krav i tillatelser. Revisor vurderer at dette viser at det etablerte internkontrollsystemet ikke i alle tilfeller har vært tilstrekkelig til å forebygge eller avdekke manglende etterlevelse på anleggsnivå.

ReMidt har systemer for tilgjengeliggjøring og lesebekreftelse av styrende dokumenter, men oppfølgingen av kompetanse vurderes av selskapet som utilstrekkelig. Kiwa har også påpekt manglende dokumentasjon av opplæring i ett tilfelle. Revisor vurderer at den planlagte læringsplattformen kan styrke den systematiske oppfølgingen og dokumentasjonen av opplæring.

Kriterium: ReMidt IKS skal ha etablert avviks- og varslingsrutiner.

ReMidt har etablert avviks- og varslingsrutiner. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt har et hendelsessystem for registrering, behandling og oppfølging av avvik. Systemet ivaretar ansvar for videre behandling, dokumentasjon av korrigerende og forebyggende tiltak og mulighet for senere evaluering av tiltakene. Kiwa vurderte hendelsessystemet som godt

implementert, men viste til to saker hvor tiltak var gjennomført uten at avvikene var teknisk lukket innen fristen.

Undersøkelsen dokumenterer at ReMidt har etablert et system og rutiner for registrering og oppfølging av avvik. Revisor har ikke undersøkt om alle relevante hendelser faktisk registreres i systemet, eller om det forekommer underrapportering.

ReMidt har også skriftlige retningslinjer og rutiner for varsling av kritikkverdige forhold og etablerte varslingskanaler. Selskapet er i tillegg i ferd med å etablere en digital løsning som skal åpne for anonym varsling og dialog. Revisor vurderer at ReMidt har tilfredsstillende rutiner og kanaler for varsling, selv om den digitale varslingsløsningen foreløpig ikke er tilgjengelig.

Kriterium: ReMidt IKS skal sikre at etiske retningslinjer er kjent og etterleves.

ReMidt har etablert tiltak for å sikre at de etiske retningslinjene er kjent og etterleves. Kriteriet er oppfylt.

De etiske retningslinjene gjøres tilgjengelig for nyansatte, og ReMidt har flere ordninger for å følge opp at retningslinjene er kjent og følge opp forhold som omfattes av dem. Retningslinjene inngår også i den planlagte opplæringen gjennom den nye digitale læringsplattformen.

Revisor vurderer at dette gir et systematisk grunnlag for å gjøre retningslinjene kjent og følge opp etterlevelsen. Undersøkelsen omfatter ikke en generell kontroll av om retningslinjene etterleves av den enkelte ansatte.

Kriterium: ReMidt IKS skal sikre at bestemmelser om personvern er kjent og etterleves.

ReMidt har etablert systemer og rutiner for å sikre at bestemmelser om personvern er kjent og etterleves. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt har personvernombud, behandlingsprotokoll og rutiner for oppfølging og revisjon av personvernarbeidet. AdminKit brukes til å systematisere behandlingen av personopplysninger og oppfølgingen av databehandleroppgaver.

Personvernerklæringen skal oppdateres, og selskapet arbeider med håndtering av personopplysninger i avvikssystemet. Revisor vurderer derfor at ReMidt har etablert sentrale systemer og rutiner for personvern, men at enkelte deler fortsatt er under utvikling.

Kriterium: ReMidt IKS skal sikre at bestemmelser om datasikkerhet er kjent og etterleves.

ReMidt har etablert systemer og rutiner for å sikre at bestemmelser om datasikkerhet er kjent og etterleves. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt har etablert sentrale sikkerhetstiltak, blant annet multifaktorautentisering, tilgangsstyring, risikobasert overvåking av pålogginger og sikkerhetskopiering. Administrative tilganger gis tidsbegrenset og etter behov.

Oppsettet for sikkerhetskopiering og testing av gjenoppretting er under gjennomgang, og systematisk opplæring i IT-sikkerhet er under etablering gjennom den nye læringsplattformen. Revisor vurderer at ReMidt har etablert sentrale tiltak for å ivareta datasikkerheten, samtidig som enkelte tiltak fortsatt er under utvikling.

Kriterium: ReMidt IKS skal sikre at abonnentene mottar relevant informasjon.

ReMidt har etablert systemer og kanaler for å sikre at abonnentene mottar relevant informasjon. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt bruker flere kanaler for å gi abonnentene informasjon, blant annet hjemmeside, SMS-varsling, digitale kundeløsninger og kundesenter. Informasjonskanalene suppleres med særskilte tiltak ved større endringer, og selskapet bruker kundeundersøkelser og kundedialog til å kartlegge informasjonsbehov og identifisere områder med behov for veiledning eller forbedring.

Revisor vurderer at ReMidt har etablert systemer og kanaler som legger til rette for at abonnentene mottar relevant informasjon om renovasjons- og slamtjenestene.

2.5 Konklusjon

Revisor konkluderer med at ReMidt IKS har etablert et internkontrollsystem på overordnet nivå. Selskapet har etablert systemer og rutiner for internkontroll, avvik og varsling, etiske retningslinjer, personvern, datasikkerhet og informasjon til abonnentene. Myndighetstilsyn har samtidig avdekket mangler ved enkelte anlegg, blant annet knyttet til risikovurderinger, farlig avfall og etterlevelse av krav i tillatelser. Enkelte deler av internkontrollen er fortsatt under utvikling, blant annet systematisk oppfølging og dokumentasjon av opplæring.

2.6 Anbefalinger

Revisor anbefaler at ReMidt:

- sikrer systematisk oppfølging av identifiserte avvik og risikoforhold ved selskapets anlegg, slik at relevante myndighetskrav og tillatelser etterleves.
- styrker den systematiske oppfølgingen og dokumentasjonen av nødvendig opplæring og kompetanse blant ansatte.

3 SELVKOST

3.1 Problemstilling

Er beregning av renovasjonsgebyret i tråd med selvkostprinsippet?

- Husholdningsavfall inkludert fritidsrenovasjon
- Slam
- Eventuelle gebyrpåslag hos kommunene

3.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- Selvkost skal danne grunnlaget for renovasjonsgebyret i ReMidt
- ReMidt skal føre regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall og slam
- ReMidt skal utarbeide forkalkyle, etterkalkyle og selvkostregnskap for husholdningsavfall og slam
- ReMidt skal ha oppbygging og nedbygging av selvkostfond, slik at overskudd eller underskudd avregnes i løpet av fem år (generasjonsprinsippet)
- Kommunens påslag i renovasjonsgebyrene for egne indirekte kostnader skal være begrunnet og dokumenterbare

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

3.3 Funn

I dette kapitlet presenteres data om ReMidt sin beregning av pris for renovasjonstjenester, både husholdningsrenovasjon, fritidsrenovasjon og slamtjenester. Vi undersøker om beregningen av pris er i tråd med regelverk og veiledere. Skillet mellom selvkost og næring omtales i kapittel 6.

3.3.1 Grunnlag for renovasjonsgebyr

Forurensningsloven § 30 fastsetter at kommunen skal sørge for innsamling av husholdningsavfall. Eierkommunene har gjennom renovasjonsforskriften delegert myndighet til ReMidt IKS til å ivareta oppgaver knyttet til den kommunale renovasjonsordningen. Kommunestyrene har ansvar for å fastsette renovasjonsgebyret.

Formålet med renovasjonsforskriften er å sikre at husholdningsavfallet i eierkommunene kildesorteres og håndteres i tråd med avfallshierarkiets prioriteringer. Forskriften fastsetter plikter og rettigheter knyttet til den kommunale renovasjonsordningen for husholdningsavfall.

Forskriften omfatter alle registrerte grunneiendommer hvor det oppstår husholdningsavfall, herunder den enkelte seksjonerte del og boenhet i bygninger. Den omfatter også fritidseierdommer og fast plasserte mobile enheter i eierkommunene som i hovedsak benyttes til hvile og matstell, og hvor bofunksjonen er sentral.

Slamforskriften⁴ angir også at alle abonnenter som omfattes av forskriften skal betale slamgebyr. Også her er det kommunestyret som fastsetter årlige gebyrsatser. Selvkost skal danne grunnlaget for gebyret.

I årsberetning og årsregnskap for 2025 presenteres følgende ordinære gebyrer ekskl. mva. Prosentene viser endringen fra 2024.

▪ Husholdningsrenovasjon	4 450 kr/år	+ 7,9 %
▪ Fritidsrenovasjon	1 700 kr/år	+ 6,9 %
▪ Slamtømming	1 425 kr/år	+ 10,4 %

System

ReMidt benytter økonomisystemet Xledger fra 2026. Data fra selskapene ReTrans og Retura er også lagt inn her. Selvkost dokumenteres i eget Excel-ark, forteller økonomisjef. Løsningen er ikke integrert i økonomisystemet, men henter data fra regnskapet.

Økonomisjef forklarer at utarbeidelse av forkalkyle og etterkalkyle skjer på følgende vis: Gebyrene settes i budsjettet for neste år og i økonomiplan. Gebyrene vedtas først av styret under styrebehandling av budsjettet. Deretter vedtas gebyrene og budsjettet i representantskapet. Til slutt vedtas gebyrene i kommunestyret i den enkelte kommune. Ved årets slutt beregnes riktig selvkost basert på regnskapet. Eventuelt overskudd eller underskudd overføres til selvkostfond.

Prissetting av gebyr

Det er flere elementer enn kun innsamling og behandling av avfall som spiller inn på gebyret. Dette er eksempelvis investeringer, rammebetingelser og anbud. I saksframlegg i forbindelse med behandling av selskapets økonomiplan 2027-2030, er selskapets investeringsbehov omtalt:

---

⁴ Forskrift om tømning av slamavskillere, tette tanker, minirensesanlegg mv. (slamforskriften) for ReMidt-kommunene.

- Anlegg i Kristiansund, estimert til 135 millioner kroner i planperioden i tillegg til tomte-kostnaden på 52 millioner kroner som allerede er finansiert.
- Anlegg i Sunndal med investeringsramme på 33 millioner kroner eks. tomtekostnader
- Orkanger gjenvinningsstasjon skal utvides, størrelsesorden 20 millioner kroner
- Oppdal: Kjøp av eiendommer til 40 millioner kroner
- Aure: Nytt anlegg til ca. 25 millioner kroner

I saksframlegget til økonomiplanen beskrives flere rammebetingelser som kan påvirke selv-kostutviklingen. En forventet økning i CO₂-avgiften på avfallsforbrenning er trukket fram som en faktor som vil gi merkbart utslag. Det vises til at regjeringens karbonprisbane skal danne grunnlag for avgiften, med en årlig opptrapping på om lag 120 kroner per tonn i planperioden.

Økonomisjef opplyser at blant annet CO₂-avgiften og pensjonskostnadene kan være krevende å forutse og dermed skape avvik fra prognosene. Endringer i kostnadsnivået må håndteres gjennom selvkostberegningene og kan få betydning for framtidige gebyrer. CO₂-avgiften har også vært behandlet av styret.

Økonomisjef viser videre til at kostnader og inntekter knyttet til behandling av avfall kan avvike fra forutsetningene. For behandling av trevirke hadde ReMidt budsjettert med inntekter, mens behandlingen i stedet medførte kostnader. Dette påvirker selvkostgrunnlaget.

I økonomiplanen er det lagt vekt på å utvikle selskapets kjernevirksomhet samtidig som kostnadsutviklingen for innbyggerne skal være moderat. Administrasjonen vurderer det som hensiktsmessig å arbeide videre med strategien for gjenvinningsstasjonsstrukturen for å balansere driftskostnader og investeringsbehov mot krav til tilgjengelighet og utsortering.

Håndteringen av avfall er i stor grad regulert gjennom inngåtte kontrakter og anbud, noe som begrenser handlingsrommet for endringer på kort sikt. Endringer i eksempelvis leveringssted krever derfor planlegging over tid. Økonomisjef opplyser at prisene i Sverige har økt, og at avfallet nå leveres til Trondheim.

I økonomiplanen er det satt følgende målformuleringer for planperioden 2027-2030:

- For miljøet: Sikre at avfallet vi samler inn håndteres iht. avfallshierarkiets prioriteringer og vi skal redusere klimautslipp i iht. mål i klimaloven.
- For ansatte: vi skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsgiver der medarbeidere trives og presterer.
- For kundene: Vi skal ha fornøyde kunder gjennom et fleksibelt tjenestetilbud og høy tilgjengelighet.
- For eiere: Sikre et kostnadseffektivt tjenestetilbud bygd på samarbeid, forretningsutvikling og innovasjon.

I økonomiplanen er det lagt premisser for vekst basert på SSBs konjunkturtendens:

- 3,5% - 4,5 % kostnadsvekst, lønnsvekst og renter
- Årlig krav til effektivisering av driften er innarbeidet i planen
- Gradvis økning av Co2-avgift til 900 kr pr tonn restavfall i 2030

Administrerende direktør fremhever at geografi og transportavstander har stor betydning for kostnadsnivået i renovasjonstjenesten. Sammenligning av gebyrnivå mellom selskapene må derfor ses i sammenheng med blant annet transportbehov, hentefrekvens, tilgjengelighet på gjenvinningsstasjoner og tjenesteomfang.

Selskapet bygger på et prinsipp om at det skal finnes minst én gjenvinningsstasjon per kommune, slik selskapsavtalen legger opp til. Ved vurdering av stasjonsstruktur vektlegges blant annet innbyggernes reiseavstand, tilgjengelighet og myndighetskrav til utsortering og sikkerhet.

Administrerende direktør opplyser at styret har bedt om utredning av selvbetjente gjenvinningsstasjoner som en mulig løsning for å møte distriktsutfordringer og begrense driftskostnader. Samtidig påpeker han at både reguleringer, forsikringskrav og beredskapshensyn gjør slike løsninger krevende. Erfaringene fra Norge er begrensede, mens enkelte svenske anlegg har kommet lengre på området.

ReMidt arbeider også med å standardisere gjenvinningsstasjonene, blant annet når det gjelder containere, maskiner og drift. Målet er å kunne utnytte ressursene mer effektivt på tvers av anleggene. Administrerende direktør opplyser at styret samtidig drøfter framtidig stasjonsstruktur, herunder om plasseringen av stasjonene i større grad bør vurderes ut fra geografiske forhold fremfor kommunegrenser.

Indirekte kostnader og fordelingsnøkler

Veilederen til selvkostforskriften (side 10) beskriver at **indirekte driftskostnader** omfatter kostnader til stabs- og støttefunksjoner, fellestjenester og kontrollfunksjoner som støtter selvkosttjenesten. Dette inkluderer kunderelaterte funksjoner som kundeservice og fakturering, samt interne funksjoner som personaladministrasjon, juridiske tjenester, regnskap, IKT og arkivering. Andelen indirekte kostnader som inkluderes i selvkostkalkylen, skal gjenspeile selvkosttjenestens bruk av disse funksjonene. Selv om det ofte ikke er mulig å beregne de indirekte kostnadene med full presisjon, må metoden for å henføre indirekte kostnader til selvkostkalkylen reflektere faktisk bruk av funksjonene så godt som mulig. Selvkost omfatter også indirekte kapitalkostnader knyttet til stab- og støttefunksjoner, fellestjenester og kontrollfunksjoner, når disse støtter selvkosttjenesten.

Økonomisjef viser til at indirekte kostnader fordeles etter faste fordelingsnøkler. Ifølge økonomisjef oppdaterer ReMidt fordelingsnøklerne én gang i året. Kostnadene fordeles etter tonn for

næring og per dunk for husholdning. Dette er førende for fordelingen av kostnadene. ReMidt fordeler også kostnader til kontorplasser og administrasjon. ReMidt benytter flere fordelingsnøkler og det kan være utfordrende å sikre at kostnader belastes riktig område. Fordelingene innebærer avveininger og bygger på et omfattende datagrunnlag, forteller økonomisjefen. ReMidt har hatt dialog med andre renovasjonsselskap i regionen om valg av nøkler. Økonomisjef opplever at fordelingsnøkklene i stor grad er sammenlignbare mellom selskapene.

ReMidt sin selvkostberegning beskriver hvordan vurderinger og dokumentasjon knyttet til fordelingsnøkler for indirekte kostnader er beregnet. Det finnes dokumenterte kommentarer til hver fordelingsnøkkel av de indirekte kostnader. Videre viser dokumentasjonen at indirekte kostnader revideres årlig knyttet til behov for endringer i disse. Noen av fordelingsnøkler endres mens andre videreføres, ifølge dokumentasjonen. Dette gjelder for områdene husholdningsavfall, fritid, slam og næring.

3.3.2 Husholdningsavfall

ReMidt benytter matrikkelen som utgangspunkt for hvilke eiendommer og boenheter som er omfattet av renovasjonsordningen. Det er eier som er ansvarlig for at opplysningene i matrikkelen er riktige.

Økonomisjefen forklarer at selvkosten beregnes med utgangspunkt i data fra regnskapet. Transaksjoner føres per avdeling og viser kostnader knyttet til husholdning, fritid og næring. Disse dataene danner grunnlaget for hva som inngår i selvkost.

ReMidt har et timeregistreringssystem, og ansatte i driftsavdelingen er organisert i en egen avdeling, forteller økonomisjef. Kostnader knyttet til gjenvinningsstasjon fordeles gjennom året etter fordelingsnøkler. Kostnader med avfallshåndtering fordeles mellom næring og husholdning basert på tonn. For innsamlingsruter som håndterer både næring og husholdning, benytter ReMidt vekt fra bilen der det er tilgjengelig. Der det ikke finnes, benytter volum per dunk som grunnlag for fordeling.

ReMidt fører anleggsregister i selvkostregnskapet. Anleggsregisteret er ikke integrert med økonomisystemet, men bygger på de samme regnskapsdataene begge steder.

Økonomisjef forklarer at ReMidt beregner tomtekostnader og kalkulatorisk rente i løpet av året. Disse kostnadene inngår i selvkost og fordeles mellom næring og husholdning basert på fordelingsnøkler. Prinsippene for håndtering av tomtekostnader kan med fordel forankres i styret for å sikre en felles forståelse.

Selskapsavtalen fastsetter at ReMidt skal tilby like priser og like tjenester. Dette var gjenstand for diskusjon ved oppstart av selskapet, men økonomisjef opplever at dette har stabilisert seg.

Revisor løftet spørsmålet i forbindelse med at noen renovasjonsselskaper har praksis for å ha en gjenvinningsstasjon pr kommune, mens ReMidt har flere i enkelte kommuner. Økonomisjef forteller at ulike tomtepriser og geografiske forhold gir utfordringer. Samarbeidet i ReMidt skal bidra til et lavere samlet kostnadsnivå. Innsamling av avfall skjer etter lik ordning mellom kommunene. For gjenvinningsstasjonene arbeider ReMidt mer langsiktig med å harmonisere tilbudet, blant annet gjennom felles strategi for ombruk.

ReMidt fordeler i dag kostnader og priser etter antall innbyggere og abonnement. Ifølge økonomisjef ville en mer presis fordeling per kommune krevd økte ressurser innen regnskap, i tillegg til omlegginger i drift.

Økonomisjef opplyser at ReMidt har ikke system for å identifisere hvem som leverer avfall på gjenvinningsstasjonen. Selskapet er kjent med at andre aktører har slike løsninger, men har vurdert dette opp mot kost-nytte og terskelen for bruk for innbyggerne. Økonomisjef forklarer at det skjer en teknologisk utvikling på området, som kan aktualisere nye løsninger på sikt. I dag bygger systemet i hovedsak på tillit. Driftsansatte gjør enkle kontroller, blant annet se etter firmalogoer på kjøretøy som leverer avfall.

ReMidt har ikke låste containere for hytterrenovasjon, forteller økonomisjef. Ordningen er i dag basert på tillit. Selskapet vurderer at nøkkelsystem kan være sårbart og kostbart. Ved felles innsamlingspunkter kan det forekomme avfall ved siden av dunkene, særlig i høysesong som påske og sommer. ReMidt tilpasser driften i perioder med høyt trykk, blant annet ved å kjøre egne hytteruter i påsken. Selskapet har også lørdagsåpne gjenvinningsstasjoner, som tar imot avfall fra både hytteeiere og fastboende.

I 2023 startet ReMidt IKS en registerkontroll opp mot hva som var registrert i matrikkelen. Her oppdaget de mange bygninger som skulle vært en del av renovasjonsordningen, men som ikke var det.

Produsentansvar og kostnadsdekning

Samfunnsbedriftene viser til at endringer i regelverket har gitt produsentene et utvidet kostnadsansvar for håndtering av flere avfallsstrømmer. Ifølge Samfunnsbedriftene er det uenighet mellom produsentansvarsselskapene og kommunene og avfallsselskapene om hvilke kostnader som skal regnes som faktiske kostnader. Miljødirektoratet har utarbeidet veiledning om beregning av kostnadene.

Samfunnsbedriftene peker på at manglende kostnadsdekning kan innebære at kostnader som etter regelverket skal bæres av produsentene, i stedet blir liggende hos avfallsselskapene. De viser blant annet til betydningen av å undersøke om inntektene fra produsentansvarsordningene dekker selskapets faktiske kostnader, om det er avvik mellom budsjetterte inntekter og

faktisk mottatt kompensasjon, og om kostnader som skulle vært finansiert av produsentene, belastes selvkostområdet.

Administrerende direktør opplyser at ReMidt blant annet har erfart denne problemstillingen ved håndtering av landbruksplast. ReMidt tok tidligere imot landbruksplast ved gjenvinningsstasjonene, men avvirket tilbudet fordi produsentansvarsselskapene etter selskapets vurdering ikke dekket de faktiske kostnadene. Administrerende direktør påpeker at slike kostnader ikke kan finansieres gjennom renovasjonsgebyret for husholdningene.

Dette er også omtalt i saksframlegg i forbindelse med behandling av selskapets økonomiplan 2027-2030. Der står det:

Gjennom endringer i avfallsforskriftens kap. 7, er produsentansvarsselskapene nå pliktige til å dekke kommunenes nødvendige kostnader knyttet til oppsamling og innsamling av emballasje. Dette gir grunnlag for reduserte kostnader i størrelsesorden 10 mill. kroner årlig i planperioden.

3.3.3 Slam

Økonomisjef opplyser at ReMidt kjøper tjenester for slamtømming. Selskapet fordeler administrasjonsutgifter til slamtjenesten ved hjelp av fordelingsnøkler. Disse kostnadene inngår i gebyrgrunnlaget og danner grunnlaget for hva innbyggerne betaler.

Prisene på slamtjenester er basert på markedspriser innhentet gjennom konkurranser. ReMidt har delt tjenesten inn i tre geografiske kontrakter for å stimulere til konkurranse, sikre beredskap og samtidig bygge egen driftskompetanse gjennom delvis egenregi. Pris for henting av tank utenom ordinær og planlagt drift følger av avtalen som er inngått med leverandøren.

Selskapet har tre leverandører som leverer tjenester til de 17 kommunene. Leverandørene har ulike priser på tjenestene. For å styrke konkurransen gjennomførte selskapet en anskaffelse og delte oppdraget inn i tre geografiske delkontrakter. Konkurranse mellom leverandørene er viktig for å sikre kostnadseffektive tjenester.

Den tredje delkontrakten gir også mulighet til å utføre tjenesten i egen regi. Dette gir selskapet grunnlag for å sammenligne kostnadene ved egen drift med kostnadene hos eksterne leverandører. Selskapet utvidet ordningen til også å omfatte Skaun og Melhus for å få bedre kunnskap om driftskostnadene. Formålet er å sikre nødvendig beredskap i alle de 17 kommunene.

ReMidt har hatt en relativt sterk vekst i slamgebyrene de siste årene. Årsberetningen viser at det ordinære slamgebyret økte med 10,4 prosent i 2025 til 1 425 kroner ekskl. mva. For 2026 foreslo selskapet en ytterligere økning på 10,5 prosent ekskl. mva. Slamområdet har nå et

negativt selvkostfond som skal dekkes inn i løpet av de nærmeste årene, noe som bidrar til gebyrøkningene.

Administrerende direktør forklarer at gebyrmodellen for slam bygger på en kombinasjon av oppmøtekostnader og volum. Administrerende direktør forklarer at oppmøtekostnaden ofte er den viktigste kostnadsdriveren, mens volumdelen reflekterer mengden som hentes. Modellen skal gi en mer kostnadsriktig fordeling.

Ved vurdering av vanskelig tilgjengelige anlegg gjennomføres konkrete befaringer. Som eksempel nevnes tilfeller hvor ordinær slambil ikke kan benyttes og det er nødvendig med spesialutstyr som traktor. Vurderingen baseres på tilgjengelighet gjennom hele året, ikke bare under gunstige sommerforhold.

Ved tømning av slamtanker registrerer slamtømmer synlige mangler ved anleggene. ReMidt har plikt til å varsle kommunen om slike forhold, og vi oversender informasjon om registrerte mangler til den aktuelle kommunen. Kommunene har ansvar for å følge opp manglene og sikre at anleggene oppfyller gjeldende krav. Flere kommuner har styrket oppfølgingen av kravene i vanndirektivet på dette området.

Det har vært diskutert om ReMidt kan få ansvar for å følge opp registrerte mangler. Etter dagens regelverk kan denne myndigheten ikke delegeres til selskapet. Et vertskommunesamarbeid er trukket frem som en mulig løsning for å styrke oppfølgingen av vanndirektivet og private slamanlegg. Enkelte kommuner har allerede etablert slike ordninger, som ifølge administrerende direktør har gitt gode resultater.

3.3.4 Selvkostfond

Veilederen til selvkostforskriften (s. 22-25) beskriver at det normalt vil oppstå et avvik i selvkostregnskapet mellom årets gebyrinntekter og årets selvkost eller gebyrgrunnlag, noe som kan resultere i et overskudd eller underskudd. Et eventuelt overskudd skal umiddelbart brukes til å dekke eventuelle underskudd fra tidligere år i selvkostregnskapet. Det er en frist på fem år for å tilbakeføre overskudd til innbyggerne, eksempelvis i form av lavere gebyrer (generasjonsprinsippet).

Dersom årets samlede gebyrinntekter er lavere enn årets gebyrgrunnlag, oppstår et underskudd. Dette underskuddet skal dekkes inn så langt det er midler i selvkostfondet. Også her gjelder en frist på fem år for å dekke inn et eventuelt fremført underskudd. Eventuelle overskudd eller underskudd på selvkostfondet skal beregnes med kalkulatoriske renteinntekter eller renteutgifter. Disse beregnes ut fra gjennomsnittlig beholdning på fondet i løpet av året.

Tabell 4 viser utviklingen i selvkostfondene for husholdning, fritid og slam i perioden 2020-2025. Underskuddene for husholdning og fritid i starten av perioden er senere dekket inn og

erstattet av positive fondssaldoer. For slam er utviklingen motsatt. Et positivt fond i starten av perioden er redusert, og er negativt i 2024 og 2025. Tabellen viser at selskapet praktiserer femårsregelen (generasjonsprinsippet) i selvkostregelverket.

Tabell 4. Fondsutvikling 2020-2025 (tall i tusen)

Selvkostfond per 31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Husholdning	-15 382	-6 188	1 456	11 104	10 139	25 459
Fritid	-6 409	-9 979	-6 418	950	4 205	11 259
Slam	18 930	20 217	15 989	3 217	-7 204	-11 118

Kilde: Selvkostregnskapet

Årsregnskapet for 2025 viste følgende saldo i selvkostfondene:

Tabell 5. Saldo selvkostfond 2025

Område	Selvkostgrad 2025	Saldo selvkostfond	
		31.12.2024	31.12.2025
Husholdningsrenovasjon	106 %	10,1 mill. kr	25,5 mill. kr
Fritidsrenovasjon	115 %	4,2 mill. kr	11,3 mill. kr
Slam	95 %	-7,2 mill. kr	- 11,1 mill. kr
Kommunal næringsrenovasjon	107 %	10,6 mill. kr	12,7 mill. kr

Kilde: Selvkostregnskapet

En selvkostgrad under 100 prosent viser at tjenesten drives med underskudd.

Økonomisjef forteller at ReMidt har hatt et overskudd på slamfondet som selskapet har måttet redusere. Nå tar ReMidt igjen kostnadsnivået, noe som fører til økte gebyrer. Prisøkning fra leverandør bidrar også til økningen. ReMidt fører oversikt over fondene i et Excel-Ark og følger utviklingen fra år til år. Selskapet har hatt relativt høye fond, men slam har et negativt fond som skal utlignes i løpet av de neste to årene. For husholdning hadde ReMidt et positivt resultat i 2025 og har opparbeidet et større fond.

ReMidt har ikke gjennomført sammenligninger av prisene på slamtømming, forteller økonomisjef. Det er inngått tre nye kontrakter for slamtømming innenfor selskapets geografiske områder. Disse gir ReMidt et grunnlag for å vurdere kostnadsnivået mellom leverandørene.

Selskapets økonomiplan legger opp til å utligne fondene i tråd med femårsregelen, forteller økonomisjef. Samtidig opplever ReMidt uforutsigbare kostnader som påvirker planene.

Rapportering av selvkostfond til kommunene

Noen av kommunene i ReMidt har fått tilsendt informasjon fra selskapet om størrelsen på selvkostfond til å bruke i noten i eget regnskap. Størrelsen på selvkostfond pr kommune varierer mye, men til sammen summerer det seg til ReMidt sitt totale selvkostfond for husholdning, fritidsrenovasjon og slam. Noen kommuner er i minus på selvkostfondet sitt, mens andre er i pluss. Selskapet opplyser at det ikke føres regnskap pr kommune, men at størrelsen på selvkostfondene pr kommune er basert på følgende:

- Da kommunene gikk inn i ReMidt i 2020, hadde de ulike gebyrnivå. Prinsippet «lik pris, lik tjeneste» ble innført og dermed harmonerte gebyrnivået fra 01.01.2022.
- Tallene fra før 2022, har blitt benyttet som grunnlag for rapportering til KOSTRA. De har også blitt benyttet som grunnlag for kommunens note i regnskapet, selv om selskapet ikke fører regnskap pr kommune. Det har ingen reell økonomisk konsekvens for kommunene eller innbyggerne at fondene har blitt presentert som ulike.
- Selvkostfondene har ikke blitt revidert etter at prinsippet for lik pris, lik tjeneste ble innført. Frem til denne endringen ble inngående balanse fra foregående år justert med resultatet for den enkelte kommune. Denne praksisen ble videreført til og med 2025. Da ordningen med lik pris for lik tjeneste ble innført i 2022, vurderte ikke selskapet konsekvensene for KOSTRA-rapporteringen.
- Selskapet har ført ett samlet selvkostfond og beregnet selvkost på overordnet nivå. Det har ikke blitt ført regnskap eller selvkostregnskap per kommune.

Selskapet har ikke vurdert ulikheten mellom kommunene nærmere. Selskapet opplyser at de nå vil korrigere praksis på rapportering av selvkostfond pr kommune ved at selskapets samlede selvkostfond for fremtiden blir fordelt på deltagerkommunene etter en hensiktsmessig fordelingsnøkkel. Ulikheter som oppsto ved sammenslåing anses å være utlignet etter flere år med selskapets vedtak om lik pris og like tjenester.

3.3.5 Kommunale påslag

Revisor har fått tilsendt en oversikt over de kommunale påslagene ReMidt IKS fakturerer på vegne av eierkommunene. Noen kommuner har et påslag på gebyret som skal dekke utgifter kommunen har i tilknytning til renovasjon. Dette kan eksempelvis være for eldre deponier som ikke er under ReMidt sitt ansvar. Oversikten vises i tabell 6 under.

Tabell 6. Kommunale påslag fakturert i 2025

Kommune	Totalt påslag i kr	Begrunnelse
Orkland	1 841 227	Kommunal andel
Frøya	953 931	Slam: påslag for tilsyn og kontroll av spredt avløp
Rindal	195 617	Påslag slam
Rennebu	106 770 93 084 72 047	Renovasjon (Fr) Renovasjon (Pr) Tett tank slam
Skaun	857 630	Påslag slam
Oppdal	1 237 638 454 996	Påslag bolig Påslag fritid
Melhus	965 257	Tilsyn og kontroll av spredt avløp
Averøy	449 909	Tilsyn og kontroll av spredt avløp, fritatt mva.
Midtre Gauldal	874 388	Tilsyn og kontroll av spredt avløp, fritatt mva.
Totalt	8 387 974	

Kilde: Informasjon tilsendt fra ReMidt IKS

I årsberetningen for 2025 framgår det at tre kommuner hadde kommunalt påslag på gebyret for husholdningsrenovasjon og to kommuner på gebyret for fritidsrenovasjon. Påslaget varierer mellom 44 kr og 372 kr. Ni kommuner hadde kommunalt påslag på slamgebyret. Påslagene var innrettet på ulike måter, blant annet per anlegg eller per m³ og etter størrelse på anlegget.

Økonomisjef i ReMidt opplyser at de forholder seg til kommunens gebyrvedtak og fakturerer i tråd med disse. Gebyrvedtaket i den enkelte kommune angir om kommunen har påslag.

Tabell 7. Kommunale gebyrpåslag husholdningsrenovasjon 2026, pr abonnement

Kommune	Påslag
Rennebu	98,29 kr
Surnadal	62,5 kr
Oppdal	465 kr

Kilde: ReMidt IKS sin hjemmeside om priser og abonnement

Tabell 8. Kommunale gebyrpåslag fritidsrenovasjon 2026, pr abonnement

Kommune	Påslag
Rennebu	56,79 kr
Oppdal	113,38 kr

Kilde: ReMidt IKS sin hjemmeside om priser og abonnement

Tabell 9. Kommunale gebyrpåslag slam 2026

Kommune	Gebyr	Påslag
Orkland	årlig påslag pr anlegg	690 kr
Rindal	årlig påslag	470 kr
Frøya	årlig påslag tilsyn og kontroll pr anlegg for avløpsanlegg med 1-3 enheter	555 kr
Frøya	årlig påslag tilsyn og kontroll pr anlegg for avløpsanlegg med 4-9 enheter	1 110 kr
Frøya	årlig påslag tilsyn og kontroll pr anlegg for avløpsanlegg med >10 enheter	2 220 kr
Skaun	Ettersyn av spredt avløp	1 016 kr
Melhus	Tilsyn spredt avløp	592 kr
Averøy	Tilsyn og kontroll spredt avløp	578 kr
Averøy	Tilsyn og kontroll spredt avløp, gråvanns-anlegg	578 kr
Midtre Gauldal	Tilsyn og kontroll spredt avløp	554 kr
Midtre Gauldal	Tilsyn og kontroll spredt avløp >49 person-ekvivalenter	1 149 kr
Surnadal	Tilsyn og kontroll med spredt avløp	90 kr

Kilde: ReMidt IKS sin hjemmeside om priser og abonnement

Vi har spurt kommunene om begrunnelse for størrelsen på sine påslag. Oppsummert har vi fått følgende tilbakemeldinger:

Averøy: Averøy kommune opplyser at de har ikke påslag på renovasjonsgebyrene for 2026. Kommunen har påslag på slam som knytter seg til tilsyn og kontroll med spredt avløp.

Frøya: I Frøya kommune knytter påslaget seg til etterdrift av kommunens nedlagte avfallsplass og tilsyn innen spredt avløp. Revisor har fått tilsendt utdrag fra regnskapet som viser hvilke kostnader som inngår i gebyret.

Melhus: I Melhus er påslaget på gebyret knyttet til tilsyn og kontroll av spredt avløp. Revisor har fått tilsendt utdrag fra regnskapet som viser hvilke kostnader som inngår i gebyret.

Midtre Gauldal: I Midtre Gauldal er påslaget på gebyret knyttet til tilsyn/kontroll med spredt avløp. Revisor har fått tilsendt et utdrag fra regnskapet som viser hvilke kostnader som inngår i gebyret.

Oppdal: I Oppdal knytter påslaget seg til kostnader for avslutning av et eget deponi. Deponiet skal driftes i 30 år fra avslutning, og den andelen av etterdriftskostnadene som tilhører husholdningsavfall skal dekkes av fondet.

Orkland: Orkland kommune sitt påslag er knyttet til oppfølging av spredt avløp.

Rindal: Rindal kommune sitt påslag er knyttet til tilsyn og oppfølging av spredt avløp. Det skal også gjennomføres en større opprydning i spredt avløp. Dette inngår i påslaget.

Rennebu: Rennebu har et påslag for renovasjon som knytter seg til kostnader for etterdrift av eget deponi. Kostnaden ble vedtatt i 2007 og har etter dette blitt prisjustert årlig. Kommunen skal vurdere om påslaget burde vært justert ift. økte kostnader. Kommunen har også et påslag for slam som knytter seg til kommunens renseanlegg som mottar septik fra tette tanker. Revisor har mottatt beregningsgrunnlag for dette.

Skaun: Skaun kommune sitt påslag er knyttet til ettersyn av spredt avløp. Revisor har fått tilsendt et utdrag fra regnskapet som viser hvilke kostnader som inngår i gebyret.

Surnadal: Surnadal kommune opplyser at kommunen over flere år har benyttet et påslag på 50 kroner på husholdningsabonnementet for å dekke kostnader knyttet til avfallsdeponiet på Syltøran i Surnadal kommune. Påslaget skal blant annet dekke kostnader til eksterne konsulenttjenester, herunder analyser og overvåking av sigevann fra deponiet. De faktiske kostnadene kan variere fra år til år. Avvik mellom samlede inntekter fra påslaget og de faktiske kostnadene reguleres mot et eget fond i regnskapet ved årsavslutningen.

3.4 Vurdering

Kriterium: Selvkost skal danne grunnlaget for renovasjonsgebyret i ReMidt.

ReMidt har etablert systemer og rutiner som legger til rette for at selvkost skal danne grunnlaget for renovasjons- og slamgebyrene. Kriteriet er oppfylt.

Dataene viser at renovasjons- og slamgebyrene fastsettes gjennom en prosess der gebyrene innarbeides i budsjett og økonomiplan, behandles av styret og representantskapet, og til slutt vedtas av kommunestyrene. Det utarbeides forkalkyler ved fastsetting av gebyrene og etterkalkyle basert på regnskapet ved årets slutt. Eventuelle over- eller underskudd avsettes til eller dekkes inn gjennom selvkostfond.

Dette er i samsvar med selvkostprinsippet, hvor gebyrene over tid skal dekke nødvendige kostnader ved selvkosttjenesten. Selskapet har også startet en registerkontroll opp mot matrikkelen for å fange opp fritidsboliger som ikke betaler renovasjonsavgift. Dette bidrar til å sikre at alle innbyggere som er omfattet av regelverket om renovasjonsordning, betaler sine gebyrer og dermed sikrer at tjenesten finansieres av alle.

Kriterium: ReMidt skal føre regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall og slam

ReMidt fører regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall og slam i samsvar med selvkostregelverket. Kriteriet er oppfylt.

Regnskapet føres og følges opp per virksomhetsområde: husholdning, fritid, slam og næring. For hvert område utarbeider virksomheten egne selvkostregnskap. Datagrunnlaget viser at ReMidt fordeler enkelte kostnader mellom tjenesteområdene ved hjelp av fordelingsnøkler. Virksomheten reviderer fordelingsnøklerne årlig og dokumenterer grunnlaget for fordelingen. Dette bidrar til at kostnadene belastes de enkelte virksomhetsområdene på en korrekt måte i samsvar med krav i selvkostregelverket.

Kriterium: ReMidt skal utarbeide forkalkyle, etterkalkyle og selvkostregnskap for husholdningsavfall og slam.

ReMidt utarbeider forkalkyle, etterkalkyle og selvkostregnskap for husholdningsavfall og slam i samsvar med selvkostregelverket. Kriteriet er oppfylt.

Etter revisjonens vurdering har ReMidt etablert tilfredsstillende rutiner for å utarbeide selvkostkalkyler både forut for regnskapsåret og etter at regnskapet er avlagt.

Kriterium: ReMidt skal ha oppbygging og nedbygging av selvkostfond, slik at overskudd eller underskudd avregnes i løpet av fem år (generasjonsprinsippet).

ReMidt har bygget opp og bygget ned selvkostfondene siste fem år i samsvar med femårsregelen og generasjonsprinsippet totalt for selskapet. Rapporteringen av eierkommunenes andel av fondene har betydelige svakheter. Kriteriet er oppfylt.

Rapporteringen av eierkommunenes andel av selvkostfondene har bygget på fordelte og historisk videreførte fondssaldoer til og med 2025. Selskapet utarbeider ikke egne regnskap eller selvkostberegninger for den enkelte kommune basert på lik pris og lik tjeneste i selskapet. Fondsandelene representerer derfor ikke faktiske selvkostfond på kommunenivå for husholdningsavfall og slam. De kommunevise fondsandelene er rapportert som grunnlag for kommunenes rapportering til KOSTRA og for kommunens noteopplysning i regnskapet for selvkost husholdning og slam.

Kriterium: Kommunens påslag i renovasjonsgebyrene for egne indirekte kostnader skal være begrunnet og dokumenterbare

Kriteriet om at kommunale påslag på renovasjons- og/eller slamgebyrene skal være begrunnet og dokumenterbare, er delvis oppfylt.

Undersøkelsen viser at flere av eierkommunene benytter kommunale påslag på renovasjons- og/eller slamgebyrene. Påslagene er knyttet til ulike formål, blant annet etterdrift av nedlagte avfallsdeponier og tilsyn og kontroll med spredt avløp. Kommunene Frøya, Melhus, Midtre Gauldal, Rennebu og Skaun har fremlagt regnskapsutdrag eller andre beregningsgrunnlag som dokumenterer påslagene. For de øvrige kommunene som har påslag, er ikke dokumentasjonen tilstrekkelig til å etterprøve om påslagene samsvarer med faktiske kostnader.

3.5 Konklusjon

Revisor konkluderer med at ReMidt har etablert system og rutiner som legger til rette for at selvkostprinsippet etterleves ved beregning av gebyrene for husholdningsrenovasjon, fritidsrenovasjon og slam. Dette baserer vi på våre sammenligninger mellom selskapets praksis og de mest sentrale bestemmelsene i selvkost- og avfallsforskriften.

ReMidt benytter et Xledger som regnskapssystem fra 2026 og dokumenterer selvkostberegningene i et eget Excel-ark som henter data fra regnskapet. Revisjonen har også fått inntrykk av at selskapets ansatte har god bevissthet om de mest kritiske sidene ved selvkostkalkyler. Dette gjelder særlig bruken av treffsikre fordelingsnøkler ved fordeling av regnskapskonti som omfatter både husholdnings- og næringsavfall. Dette bidrar til god dokumentasjon og kvalitets sikring av beregningene. Revisor har ikke gjennomført en detaljkontroll av alle beregninger eller fordelingsnøkler.

ReMidt har samlet sett forvaltet selvkostfondene i samsvar med femårsregelen og generasjonsprinsippet i perioden. Revisjonen vurderer imidlertid at rapporteringen av eierkommunenes andel av selvkostfondene har vesentlige svakheter. De rapporterte kommunevise fondsandelene bygger på fordelte og historisk videreførte saldoer, og representerer ikke faktiske selvkostfond beregnet på kommunenivå. Opplysningene gir dermed et feil grunnlag for kommunenes rapportering til KOSTRA og noteopplysninger om selvkost for husholdningsavfall og slam i årsregnskapet hos eierkommunene.

Kommunene må selv begrunne, beregne og dokumentere påslag for egne indirekte kostnader som inngår i renovasjonsgebyret. Gebyrvedtakene viser at flere kommuner har slike påslag.

Revisjonen har gjennomgått selvkostberegningene og finner at flere kommuner har mangelfull dokumentasjon av grunnlaget for påslagene.

3.6 Anbefaling

Revisor anbefaler at ReMidt:

- sikrer riktig rapportering av eierkommunenes andel av selvkostfondene

Revisor anbefaler eierkommunene å sikre at:

- dokumentasjonen av påslag er i samsvar med krav i selvkostregelverket

4 DIFFERENSIERING

4.1 Problemstilling

Er differensiering av renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?

4.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- ReMidt bør differensiere avfallsgebyret for å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning. ReMidt skal begrunne reelle kostnadsforskjeller for å betjene abonnenter ved differensiering.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

4.3 Funn

I dette kapitlet presenteres data om ReMidt sin praksis for differensiering av gebyr. Målet med differensiering er å stimulere til bedre kildesortering og mindre restavfall. Dette kan skje gjennom eksempelvis å ha mindre restavfallsdunk eller sjeldnere tømmefrekvens.

4.3.1 Grunnlag for differensiering

Renovasjonsforskriften⁵ inneholder en rekke bestemmelser om hva slags tjenester som skal tilbys, og på hvilken måte de skal gis. Renovasjonsforskriften til ReMidt IKS er fra 2020. I forskriften står det at formålet med å differensiere avfallsgebyrene, er å stimulere til avfallsreduksjon, økt kildesortering og gjenvinning og sikre en effektiv innsamling. Videre står det at gebyrdifferensieringen i hovedsak skal skje på grunnlag av avfallsmengder, avfallstyper, nabosamarbeid om oppsamlingsenheter og forhold knyttet til hentestedet.

Administrerende direktør forklarer at retningslinjene vedtas av representantskapet, mens renovasjonsforskriftene fastsettes av kommunestyrene. Behov for endringer kan oppstå gjennom blant annet vedtak i klagenemnda, kundeklager, HMS-arbeid, risikovurderinger, vernerunder og interne revisjoner. Endringer i retningslinjer behandles normalt først i styret før saken eventuelt drøftes med eierne og deretter legges fram for representantskapet. Endringer i forskrift krever i tillegg ordinære høringsprosesser og behandling i eierkommunene.

---

⁵ Forskrift for husholdningsavfall (renovasjonsforskriften), Aure, Averøy, Frøya, Heim, Hitra, Kristiansund, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Orkland, Rennebu, Rindal, Skaun, Smøla, Sunndal, Surnadal og ... - Lovdata

4.3.2 Differensiering husholdningsavfall

I retningslinjer til renovasjonsforskriften⁶ er gebyrmodellen for husholdningsavfall nærmere angitt. Det er størrelsen på restavfallsdunken over en 4-ukersperiode som er grunnlag for størrelsen på gebyret. Minste tillatte volum på restavfallsdunken er 80 liter. Retningslinjene for renovasjonsforskriften angir at abonnenten kan endre størrelse på dunkene til de andre avfallstypene uten at gebyret endres (papir, matavfall og glass/metall) samt levere så mange sekker med plastemballasje som de ønsker.

ReMidt har en ordning hvor husholdningsavfallet sorteres i fem avfallstyper hjemme. Dette fordeles på fire dunker og en plastsekk som hentes hjemme hos abonnentene. Avfallstypene som sorteres i dunk og sekk, er følgende:

- Matavfall
- Restavfall
- Papp og papir
- Glass- og metallemballasje
- Plastemballasje (sekk)

ReMidt har en ordning for samarbeid og nabodeling av dunker. Dette gir 15 % rabatt på et normalabonnement. Prislisten for husholdningsrenovasjon og fritidsrenovasjon er som følger:

Tabell 10. Priser og abonnement husholdning og fritid 2026

Boligabonnement	Pris inkl. mva.
Renovasjon, redusert boligabonnement	4 730 kr
Renovasjon, normalt boligabonnement	5 913 kr
Renovasjon, utvidet boligabonnement	7 868 kr
Renovasjon, ekstra stort boligabonnement 370 l	9 992 kr
Renovasjon, ekstra stort boligabonnement 660 l	15 727 kr
Renovasjon, redusert boligabonnement - nedgravdløsning	5 913 kr
Renovasjon, normalt boligabonnement - nedgravdløsning	7 095 kr
Renovasjon, utvidet boligabonnement - nedgravdløsning	8 869 kr
Rabatt – bringefradrag, bolig ⁷	- 1 183 kr
Rabatt for hjemmekompostering, bolig	- 887 kr
Rabatt for nabodeling, bolig	- 887 kr
Tilleggstjenester for boligabonnement	

⁶ Microsoft Word - Retningslinjer til renovasjonsforskriften revisjon av 24.03.25.docx

⁷ Bringefradraget gjelder hentesteder for flere abonnenter leverer sitt avfall og der dette innebærer en besparelse i kjøreruta til renovasjonsbilen. Fradraget er basert på kundens eget valg om framkjøring av dunk.

Ekstra henteavstand med bil pr 100 meter	887 kr
Ekstra henteavstand, pr 10 meter (gjelder for inntil 240 l)	887 kr
Ekstrasekk restavfall	147,5 kr
Ekstra brikke til nedgravdløsning	125 kr
Bytting av oppsamlingsenhet	472,5 kr
Fritidsabonnement	
Renovasjon, redusert fritidsabonnement (servicegrad 1)	1 138 kr
Renovasjon, normalt fritidsabonnement (servicegrad 2)	2 275 kr
Renovasjon, utvidet fritidsabonnement (servicegrad 3)	3 413 kr

Kilde: ReMidt IKS sin hjemmeside om priser og abonnement 2026

I retningslinjene for renovasjonsforskriften er det nærmere beskrevet hva som regnes som de ulike abonnementstypene for husholdningsavfall:

- Redusert abonnement: et tilgjengelig restavfallsvolum på 80 liter
- Normalt abonnement: et tilgjengelig restavfallsvolum på 140 liter
- Utvidet abonnement: et tilgjengelig restavfallsvolum på 240 liter
- Ekstra stort abonnement: et tilgjengelig restavfallsvolum på 370 eller 660 liter

Tabell 11. Renovasjonsgebyr i andre utvalgte selskap i 2026

Abonnement	IR ⁸	MNA ⁹	ReMidt
140 liter dunk	5405	6 072	5 913
240 liter dunk	6900	6 748	7 868

Kilde: Priser på selskapenes hjemmesider

Det er krevende å sammenligne priser på tvers av selskap. Det er ulike servicenivå som ligger til grunn. Innherred Renovasjon IKS har ikke gitt anledning for redusert gebyr for hjemmekompostering. Geografi er også en vesentlig faktor i kostnadene for innsamling, og denne er aldri lik når selskapene sammenlignes.

4.3.3 Differensiering fritidsboliger

Alle fritidsboliger i ReMidt sitt område er omfattet av ordningen for fritidsrenovasjon. Selskapet opplyser at det gjenstår noe arbeid før alle har tilgang til full kildesortering.

⁸ Innherred Renovasjon IKS

⁹ Midtre Namdal Avfallsselskap IKS

I retningslinjene for renovasjonsforskriften er det nærmere beskrevet hva som faller inn under de ulike servicegradene for fritidsrenovasjon:

a. Servicegrad 1: 50 % gebyr

Hytter og fritidsboliger som ligger mer enn 2,5 km i luftlinje fra kjørbare veg sommerstid. Det tas utgangspunkt i den samlede avstanden tur/retur, målt i luftlinje fra kjørbare veg om sommeren. Hytter og fritidsboliger som på grunn av topografiske forhold, der dette medfører vesentlig lengre gangavstand fra kjørbare veg sommersstid, kan etter søknad innvilges Servicegrad 1 for fritidsrenovasjon.

Hytter og fritidsboliger som har ferdsel vesentlig begrenset som følge av vedtak truffet av offentlig myndighet, kan etter søknad innvilges Servicegrad 1 for fritidsrenovasjon.

Fast plasserte mobile enheter, campingvogner, spikertelt m.m. på godkjent oppstillingsplass i mer enn 3 mnd. pr. år.

b. Servicegrad 2: 100 % gebyr

Ordinære hytter og fritidsboliger i spredt bebyggelse

c. Servicegrad 3: 150 % gebyr

Omfatter fritidsboliger som har egne beholdere for renovasjon. Følgende enheter kan pålegges servicegrad 3:

- Fritidsabonnement i tettbebygde strøk
- Fritidsabonnement i bygg med mer enn 2 boenheter

Følgende enheter kan ha servicegrad 3 om de ønsker det:

- Fritidsabonnement i spredt bebyggelse som allerede ligger langs eksisterende kjørerute
- Fritidsabonnement i spredt bebyggelse utenfor eksisterende kjørerute, dersom flere abonnenter går sammen om løsningen og ReMidt totalt sett finner det tjenlig med en slik løsning.

Servicegrad 3 innebærer beholdere tilsvarende et redusert boligabonnement. Dette innebærer også at regler for standplass og kjørbare veg gjelder på samme måte som for et ordinært boligabonnement. Abonnenter med servicegrad 3 gis ikke rabatt for boligabonnement, for eksempel nabodelingsrabatt, bringefradrag og rabatt for hjemmekompostering. Det er heller ikke anledning til å bestille henteavstand for disse abonnentene.

Selskapet viser til store hytteundersøkelser, eksempelvis TØI 2011¹⁰ som viser at hytter uten vei har et forbruk pr. gjestedøgn som er 20 prosent lavere enn for hytter med vei. Videre viser undersøkelsene at slike hytter brukes ca. 25 prosent mindre. I tillegg er det grunn til å tro at

---

¹⁰ Nasjonal fritidsboligundersøkelse 2008 - Transportøkonomisk institutt

møbler og annet inventar skiftes ut sjeldnere når dette må bæres til vei. Disse forholdene inngår i selskapets begrunnelse for forskriftens ordlyd om servicegrad 1.

Administrerende direktør opplyser at selskapet foreløpig ikke har implementert forskriftsbestemmelsene knyttet til fast plasserte mobile enheter, som campingvogner. Administrerende direktør opplyser at dette skyldes usikkerhet om hvordan ordningen skal praktiseres og finansieres, samt juridiske spørsmål knyttet til innkreving og hjemmelsgrunnlag. Problemstillingen oppfattes som nasjonal, og ikke særskilt for ReMidt.

Innplassering i servicegrader er basert på objektive kriterier, særlig avstand fra kjørbar vei. ReMidt benyttet GIS-analyser for å beregne avstander og foretok deretter innplassering. Berørte abonnenter mottok informasjon om plasseringen og fikk anledning til å klage dersom de mente at andre forhold burde legges til grunn.

4.3.4 Differensiering slam

Det er vedtatt en slamforskrift for ReMidt sine eierkommuner. Forskriften har som formål å sikre helsemessig, miljømessig og økonomisk forsvarlig innsamling, transport og behandling av septikslam som oppstår i eierkommunene. Forskriften gjelder tømning og transport av slam og avløpsvann fra alle registrerte grunneiendommer med separate slamavskillere, tette tanker, minirensesanlegg, mv. Forskriften gjelder også fritidsbebyggelse som har slike anlegg, midlertidige anlegg og for oppsamlingstanker med ubehandlet sanitært avløpsvann.

Kommunen har en lovpålagt plikt til å sørge for tømning og håndtering av slam fra slamavskillere mv. fra alle registrerte grunneiendommer i kommunen, herunder også seksjonerte deler av bygninger og fritidseiendommer.

Slamforskriften angir videre rettigheter, oppgaver og plikter knyttet til slam. Det er utarbeidet retningslinjer til slamforskriften som utdyper og forklarer bestemmelsene i forskriften¹¹.

Slamforskriften har en gebyrmodell som beregnes på følgende vis:

$$\text{Årsgebyr} = O \times T + P \times V \times T, \text{ der}$$

O = Oppmøtepris kr/anlegg

P = Pris for tømning og behandling kr/m³ etter type anlegg:

- d. Slamavskiller
- e. Tett tank

---

¹¹ Microsoft Word - Retningslinjer til slamforskriften forslag til revisjon 28.04.25.docx

f. Minirensesanlegg

V = tankvolum m³, minimum 4 m³

T = Tømmehyppighet tømminger/år (for tømming hvert fjerde år er $T = \frac{1}{4}$)

- Vanskelig tilgjengelighet: 50 % påslag på oppmøtepris
- Manglende klargjøring: 100 % påslag på oppmøtepris
- Ekstratømming: 75 % påslag på oppmøtepris (tømming innen 14 dager)
- Nødtømming: 250 % påslag på oppmøtepris (akutt oppstått situasjon med tømming innen 24 timer)

Prislisten for slam i 2026 er som følger:

Tabell 12. Priser slam 2026

Beskrivelse	Pris inkl. mva.
Tilkjøring/oppmøte pr gang	1 143 kr
Tømming og behandling slamavskillere, pr m ³	620 kr
Tømming og behandling tett tank, pr m ³	545 kr
Tømming og behandling minirensesanlegg, pr m ³	545 kr

Kilde: ReMidt IKS sin hjemmeside om priser og abonnement 2026

På hjemmesiden vises eksempel på hvordan årsgebyret for en slamavskiller på 4 m³ med tømming annethvert år beregnes, eksklusive kommunale påslag. Eksempelet bygger på oppmøtepris og pris pr. kubikkmeter, fordelt på to år.

Økonomisjefen påpeker at ReMidt har ikke differensiering etter type abonnement, men etter tankstørrelse (kubikk). Tømmefrekvens kan avtales utover et fast minimum, særlig for tette tanker. Det er innbyggerne som bestemmer om de ønsker dette.

4.4 Vurdering

Kriterium: ReMidt bør differensiere avfallsgebyret for å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning. ReMidt skal begrunne reelle kostnadsforskjeller for å betjene abonnenter ved differensiering.

ReMidt differensierer avfallsgebyret for å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning. Differensieringen er begrunnet i reelle kostnadsforskjeller. Kriteriet er oppfylt.

For husholdningsrenovasjonen er gebyret differensiert etter tilgjengelig restavfallsvolum. Abonnenter med mindre restavfallsbeholder betaler mindre, mens større beholdere gir høyere gebyr. Abonnentene kan endre størrelsen på beholdere for utsorterte avfallstyper og levere plastemballasje uten at gebyret øker. Ordningen gir et økonomisk insentiv til å redusere restavfallsmengden og øke kildesorteringen. Rabattene for hjemmekompostering og nabodeling støtter samme formål og er knyttet til lavere kostnader til beholdere, innsamling eller behandling. Tillegg for ekstra henteavstand og andre tilleggstjenester er knyttet til merarbeid og økte kostnader ved innsamlingen.

Fritidsrenovasjonen er differensiert i tre servicegrader. Servicegradene bygger på objektive kriterier; avstand fra kjørbar vei, type bebyggelse og om abonnenten har egne beholdere. Argumentet for å knytte differensiering til avstand fra kjørbar vei, bygger på forskning som viser at dette gir ulikheter mellom fritidsboligene. Gebyrnivåene gjenspeiler ulikt tjenestenivå og ulike kostnader ved å betjene abonnentene. ReMidt har ikke iverksatt fakturering av fast plasserte mobile enheter.

Slamgebyret beregnes ut fra oppmøtekostnad, tankvolum, type anlegg og tømmehyppighet. I tillegg kan det kreves påslag ved vanskelig tilgjengelighet, manglende klargjøring, ekstratømming og nødtømming. Disse faktorene påvirker omfanget og kostnaden ved tjenesten. Gebyrmodellen bygger dermed på forhold som gir reelle forskjeller i kostnadene ved å betjene abonnentene. Selve kostnaden for slamgebyret bygger på at tjenesten er lagt ut på anbud, og ReMidt betaler tre selskaper for å utføre tømming og inspeksjon av tanker.

4.5 Konklusjon

Revisor konkluderer med at ReMidt differensierer renovasjons- og slamgebyrene i tråd med regelverket.

5 SØKNAD OM REDUKSJON/FRITAK

5.1 Problemstilling

Behandles søknader om reduksjon og/eller fritak for renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?

5.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- ReMidt IKS skal praktisere differensiering av avfallsgebyrene i samsvar med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.
- ReMidt IKS skal ha system og rutiner som sikrer at søknader om redusert renovasjonsgebyr og fritak fra renovasjonsordningen behandles i tråd med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.
- ReMidt IKS skal behandle vedtak om fritak og klager på slike vedtak i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

5.3 Funn

I dette kapitlet presenteres data om ordninger for redusert renovasjonsgebyr, behandling av søknader om reduksjon og fritak samt saksbehandling, klagebehandling og faglige avklaringer. Kapitlet omhandler også ansvar og praksis ved søknader om fritak fra slamordningen.

5.3.1 Reduksjon av avfallsgebyr som virkemiddel

Renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer åpner for flere former for redusert renovasjonsgebyr. Gebyrordningen omfatter blant annet redusert boligabonnement, bringefradrag på 20 prosent, rabatt på 15 prosent ved nabodeling og rabatt på 15 prosent ved hjemmekompostering.

Prislisten for 2026 viser også egne priser for redusert boligabonnement og rabatter for bringefradrag, hjemmekompostering og nabodeling. Bringefradraget er knyttet til hentesteder hvor flere abonnenter leverer avfallet og løsningen innebærer en besparelse i renovasjonsbilens kjørerute.

ReMidt sin statistikk over søknader viser at det i 2023 ble godkjent 80 nye saker om hjemmekompostering, 34 i 2024 og 42 i 2025. Per 28. juli 2026 var 21 nye saker om hjemmekompostering godkjent (Fritakssøknader statistikk, 2023–2026).

Administrerende direktør opplyser at reduksjonen ved hjemmekompostering blant annet er begrunnet med at abonnenten ikke får utlevert matavfallsbeholder, slik at ReMidt sparer kostnader til beholder, innsamling og behandling. Ordningen er samtidig ment å stimulere til at innbyggerne håndterer eget organisk avfall. Det kreves deltakelse på kurs for å få ordningen godkjent.

Administrerende direktør peker også på at det finnes argumenter mot ordningen. Ved hjemmekompostering går klimagassene i hovedsak til atmosfæren, mens innsamlet matavfall kan benyttes i biogassanlegg. Samtidig må dette vurderes opp mot transport- og innsamlingskostnader.

5.3.2 Behandling av søknader om redusert renovasjonsgebyr

Bringefradrag og nabodeling

Renovasjonsforskriften åpner for at ReMidt i særlige tilfeller kan pålegge en abonnent som omfattes av henteordningen, å bringe avfallet fra eiendommen til et samlepunkt. Abonnenten får da en reduksjon i renovasjonsgebyret etter reglene i retningslinjene til renovasjonsforskriften.

Saksbehandler innen bygge- og veisaker, arbeider særlig med bringefradrag og nabodeling. Ved vurdering av bringefradrag ses det blant annet på om veien fram til eiendommen oppfyller kravene til renovasjonsskjøring, herunder stigningsgrad, veibredde og snumuligheter, samt antall abonnenter langs veien. Dersom renovasjonsbilen ikke kan eller skal kjøre fram til eiendommen, kan abonnenten måtte bringe avfallet til et godkjent hentested eller samlepunkt.

Saksbehandler kan gjennomføre befaring, innhente vurderinger fra renovasjonssjåfører, bruke kartgrunnlag og kontrollere opplysninger om abonnenter og husstander i ReMidt sitt fagsystem. Ved behov kan en renovasjonsbil prøvekjøre veien.

Henvendelser om ordningen kommer ikke nødvendigvis som formelle søknader, men kan blant annet komme per telefon eller e-post. Vurderingene bygger på renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.

Saksbehandler opplyser at forskriften og retningslinjene forsøkes praktisert likt i hele ReMidt sitt område, og at befaring gjennomføres ved behov uavhengig av avstanden fra saksbehandlers arbeidssted. Samtidig kan vurderinger av om en vei kan kjøres variere mellom sjåfører. ReMidt har etter saksbehandlers vurdering tettere dialog og bedre oversikt der ReTrans utfører renovasjonen enn enkelte steder hvor eksterne transportører benyttes.

Henvendelser kommer som hovedregel gjennom kundesenteret og videresendes ved behov til saksbehandler. Saksbehandler har så langt ikke fattet enkeltvedtak om bringefradrag og

opplyser at slike saker i stor grad håndteres som del av den løpende driften fordi vilkårene er beskrevet i forskriften og retningslinjene. Sakene kan imidlertid utvikle seg til saker hvor det fattes vedtak. Saksbehandler har sendt varsler og skriftlig informasjon når en vei ikke tilfredsstiller kravene og renovasjonsløsningen må endres. Slike endringer kan også få betydning for bringefradraget.

Renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer er de sentrale styrende dokumentene i disse vurderingene. Saksbehandler opplyser at det også brukes skjønn, særlig ved vurdering av veiforhold. Ved vanskelige saker eller usikkerhet ber saksbehandler andre ansatte om å vurdere saken og drøfter skønnsutøvelsen med dem.

For saksbehandler er bringefradrag og nabodeling de mest relevante ordningene for reduksjon av renovasjonsgebyret. Hjemmekompostering håndteres etter hans kjennskap av kundesenteret og har begrenset omfang. Han viser også til en ordning knyttet til tøybleier, som etter hans vurdering har svært lite omfang. Denne ordningen handler om at ReMidt gir tilskudd til kjøp av tøybleier etter søknad. Dette for å bidra til å redusere avfallsmengden.

Redusert fritidsabonnement

Retningslinjene til renovasjonsforskriften opererer med tre servicegrader for fritidsrenovasjon. Servicegrad 1 gir redusert gebyr. Ordningen gjelder blant annet hytter og fritidsboliger med stor avstand fra kjørbar vei, og det kan etter søknad gis servicegrad 1 når topografiske forhold medfører vesentlig lengre gangavstand eller ferdselen er vesentlig begrenset som følge av vedtak fra offentlig myndighet.

Saksbehandlerne behandler søknader om redusert fritidsabonnement. Ved vurderingen kan avstand fra kjørbar vei, topografiske forhold og begrensninger som følger av vedtak fra offentlig myndighet inngå. Saksbehandlerne opplyser at det kom mange søknader etter at retningslinjene på området ble endret. Enkelte kriterier beskrives som krevende å praktisere fordi de gir rom for tolkning og skjønn, blant annet vurderingen av avstand og hva som skal forstås som en vesentlig begrensning. Problemstillingene har vært drøftet internt og med ledelsen flere ganger.

Statistikken viser at det i 2025 ble registrert 46 nye saker om servicegrad 1. Fire ble innvilget og 42 avslått. I tillegg til disse var det en felles sak med rundt 140 hytteeiere i Torbudalen i Sunndal kommune, som fikk servicegrad 1 som følge av vesentlig begrenset tilgjengelighet. Per 28. juli 2026 var det registrert tre nye saker, hvor to var innvilget og én avslått (Fritakssøknader statistikk, 2023–2026).

Administrerende direktør opplyser at innplassering i servicegrader blant annet bygger på objektive kriterier knyttet til avstand fra kjørbar vei. ReMidt benyttet GIS-analyser for å beregne

avstander, og berørte abonnenter fikk informasjon om innplasseringen og anledning til å klage dersom de mente at andre forhold burde legges til grunn.

5.3.3 Søknad om fritak fra renovasjonsordningen

Informasjon om muligheten til å søke om fritak er tilgjengelig på ReMidt sin hjemmeside. Det finnes digitale søknadsskjema både på hjemmesiden og på «Min side». Søknader kan også sendes på e-post eller papir.

Saksbehandlerne behandler søknader om fritak og reduksjon for alle eierkommunene. Kommunene er ikke fordelt mellom dem, og begge behandler saker fra hele ReMidt sitt område. Søknadene registreres i Public 360 og fordeles hovedsakelig etter dato og forfall. Public 360 har vært benyttet for all saksbehandling siden våren 2020.

Statistikken viser et betydelig antall registrerte saker. I 2023 ble det registrert totalt 2 649 saker, mot 1 990 i 2024 og 1 592 i 2025. Per 28. juli 2026 var det registrert 866 saker. Statistikken omfatter avslag, fritak for husholdninger og fritidsboliger, servicegrad 1 og hjemmekompostering (Fritakssøknader statistikk, 2023–2026).

For husholdningsrenovasjon omfatter registrerte fritaksgrunner blant annet ubebodd hus eller leilighet, bygningsmessige endringer, fysisk forfall eller revet bygning, bygning som brukes som lager, bolig som brukes som fritidsbolig og boenhet som er tett integrert med en annen boenhet. For fritidsboliger omfatter registrerte fritaksgrunner blant annet fysisk forfall eller revet bygning, bygninger som ikke er egnet til hvile og matstell og seter i drift (Fritakssøknader statistikk, 2023–2026).

ReMidt opplyser at det ikke er etablert et eget gebyr eller særskilte krav for fritidsboliger eller bolighus som benyttes som fritidsbolig, og som leies ut eller brukes mye av andre årsaker, for eksempel som firma- eller familiehytte. Abonnementer med slik bruk oppfordres til å tegne husholdningsabonnement dersom dette er bedre tilpasset den faktiske bruken av eiendommen.

5.3.4 Behandling av søknader om fritak fra renovasjonsordningen

Saksbehandling og vurderingsgrunnlag

Ved behandling av søknader gjennomgår saksbehandlerne søknaden, begrunnelsen og dokumentasjonen som er sendt inn. Opplysninger om eiendommen kontrolleres i selskapets fagsystem, blant annet hvordan bygningen er registrert. Søknaden vurderes deretter opp mot renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.

Det finnes standardiserte brevmalers for de ulike fritaksgrunnlagene og standardtekster som kan benyttes der de passer. Opplysninger og vurderinger knyttet til den enkelte eiendommen og søknaden tilpasses den konkrete saken. Det finnes også beskrivelser og rutiner for den praktiske behandlingen i Public 360 og for registrering av vedtak i fagsystemet. Vedtaket signeres av saksbehandleren som har behandlet saken, og resultatet registreres i fagsystemet. Saksbehandlerne kan også gjennomføre eventuell kreditering og fakturering i forbindelse med saken.

Hvilken dokumentasjon som kreves, avhenger av fritaksgrunnlaget. Ved fysisk forfall eller bruk som lager kan det blant annet kreves bilder, bekreftelse fra uavhengig part, fyringsforbud eller annen dokumentasjon. For ubebodde boliger og boliger som oppgis brukt som fritidsbolig, kontrolleres Folkeregisteret. Saksbehandlerne kontrollerer også at ReMidt sine opplysninger om eiendommen samsvarer med Matrikkelen, og at riktig gebyr er knyttet til bygningen. Manglende dokumentasjon etterspørres før saken avgjøres.

Skjønn brukes i enkelte saker. Dersom søker ikke kan fremskaffe nødvendig dokumentasjon på søknadstidspunktet, kan det gis ett års fritak med krav om at dokumentasjon legges fram ved en eventuell ny søknad. Dersom søkeren mener opplysninger i Matrikkelen er feil, kan det på tilsvarende måte gis et tidsbegrenset fritak mens vedkommende får anledning til å få opplysningene rettet hos kommunen.

Fritaksperiode og fornyelse

Søknadsskjemaet legger ikke opp til at søkeren selv velger fritaksperioden. Perioden vurderes ut fra grunnlaget for søknaden og forholdene i den enkelte saken. Fem års fritak gis som regel der det vurderes som lite sannsynlig at bygningen vil bli tatt i bruk igjen, eksempelvis når bygningen mest sannsynlig må rives eller erstattes. Fem års forlengelse kan også gis når det samme forholdet har vært til stede over tid. Kortere fritak kan gis når ytterligere dokumentasjon eller avklaring er nødvendig.

ReMidt sender påminnelse om lag seks uker før et eksisterende fritak utløper. Abonnenten informeres om at det må sendes inn ny søknad dersom forholdet fortsatt gir grunnlag for fritak eller omklassifisering.

Saksbehandlingstid og oppfølging

ReMidt har internt lagt til grunn at søknadene skal forsøkes behandlet innen tre uker. Ved stor saksmengde, særlig i perioder med mange søknadsfornyelser, kan behandlingstiden bli lengre. Søkerne mottar et foreløpig svar når søknaden er sendt inn. Dersom behandlingstiden blir lengre enn normalt, forsøker saksbehandlerne å informere søkerne, og informasjon om lengre behandlingstid kan også publiseres på ReMidt sin hjemmeside.

Saksbehandlerne følger med på nye og åpne saker. Åpne saker gjennomgås jevnlig for å kontrollere om etterspurt dokumentasjon er kommet inn. Dersom søker ikke svarer på første henvendelse, følges saken opp med SMS eller telefon.

Når ytterligere dokumentasjon etterspørres, settes det ikke ny forfallsdato i Public 360. Abonnementet settes automatisk på pause slik at det ikke faktureres eller purres. Saksbehandler følger opp saken når nye dokumenter mottas. Dersom etterspurt dokumentasjon ikke kommer inn innen rimelig tid, foretas en ny vurdering av åpne saker senest før neste fakturering.

Saksbehandlerne mottar statistikk på e-post hver fredag. Statistikken viser blant annet behandlede søknader og gjør det mulig å sammenligne med tidligere perioder. Saksmengden følges også fortløpende.

Avslag og klagebehandling

Statistikken viser at det i 2023 ble registrert 456 saker hvor fritak ikke ble gitt, mot 318 i 2024 og 164 i 2025. Per 28. juli 2026 var det registrert 67 slike saker. Registrerte avslagsgrunner omfatter blant annet at boligen har vært ubebodd i mindre enn seks måneder, at noen fortsatt er registrert bosatt på adressen, manglende dokumentasjon av bygningens tilstand og at fritidsboligen brukes lite (Fritakssøknader statistikk, 2023–2026).

Saksbehandlerne opplyser at en vanlig grunn til avslag er at personer fortsatt er registrert bosatt på eiendommen. Søknader kan også avslås dersom boligen ikke har stått tom i seks måneder. Begrenset bruk av en fritidsbolig gir ikke i seg selv grunnlag for fritak. Det finnes standardmaler for avslag, og vedtakene inneholder standardisert informasjon om klageadgang, klagefrist og hvor klagen skal sendes.

Interkommunal klagenemnd

ReMidt har en interkommunal klagenemnd opprettet etter forvaltningslovens bestemmelser. Instruksen for klagenemnda fastsetter at nemnda består av ett medlem fra hver eierkommune med personlig varamedlem. Medlemmene velges av representantskapet etter innstilling fra valgkomiteen. Ved behandling av den enkelte klagesaken innkalles de tre faste medlemmene i nemnda, samt representanten fra kommunen der klagerens eiendom er matrikkelført. Minst ett av medlemmene som deltar i behandlingen, skal representere denne kommunen (Instruks for interkommunal klagenemnd i ReMidt IKS, 2024).

I 2025 gjennomførte klagenemnda ett møte og behandlet to saker. I 2024 ble det gjennomført tre møter og behandlet syv saker (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Instruksen fastsetter at klager på enkeltvedtak først skal behandles av administrasjonen i ReMidt. Saksbehandler skal være en annen enn den som behandlet saken første gang. Dersom

klageren ikke får fullt medhold, skal saken oversendes styret til orientering. Styret kan be administrasjonen om ytterligere utredning før saken sendes videre til klagenemnda. Når saken er ferdig tilrettelagt, oversendes den til klagenemnda sammen med et oversendelsesbrev der ReMidt kommenterer innsigelsene og begrunner hvorfor disse ikke er tatt til følge. Klageren skal motta kopi av oversendelsen og får anledning til å kommentere eventuelle nye opplysninger (Instruks for interkommunal klagenemnd i ReMidt IKS, 2024).

Saksbehandlerne opplyser at klagen i praksis vurderes av den andre saksbehandleren, som ikke fattet det opprinnelige vedtaket. Det vurderes om vedtaket skal omgjøres eller opprettholdes. Dersom vedtaket opprettholdes, informeres abonnenten og saken sendes videre til klagenemnda. Saksbehandlerne får tilbakemelding om utfallet av klagebehandlingen, og prinsipielle avklaringer fra klagenemnda tas med i behandlingen av senere saker.

Klagenemnda skal prøve alle sider av saken og kan treffe nytt vedtak eller oppheve det tidligere vedtaket og sende saken tilbake til ReMidt for helt eller delvis ny behandling. Nemndas vedtak kan som hovedregel ikke påklages videre. Vedtaket sendes klageren med kopi til ReMidt og legges fram for styret til orientering (Instruks for interkommunal klagenemnd i ReMidt IKS, 2024).

Saksbehandlerne viser til en klagesak om mindre hytter hvor muligheten for hvile og matstell var begrenset. Klagenemnda har vurdert hvordan denne typen hytter burde behandles og har gitt skriftlig tilbakemelding til styret om dette.

Administrerende direktør beskriver samarbeidet med klagenemnda som velfungerende og opplyser at administrasjonen fungerer som sekretariat og bidrar med saksutredning. Vedtak fra klagenemnda kan gi grunnlag for å revidere retningslinjene, blant annet i saker om servicegrader for fritidsrenovasjon. Administrerende direktør peker samtidig på opplæring og kompetansebygging i klagenemnda som et mulig forbedringsområde, fordi nemndas avgjørelser kan få betydning for senere praksis.

Leder av klagenemnda opplyser at medlemmene etter valg får informasjon om nemndas mandat og arbeidsoppgaver, saksbehandlingen og relevant regelverk. Leder for kunde- og forvaltningsenheten er sekretær for nemnda. Leder av klagenemnda opplyser at samarbeidet med sekretæren fungerer godt, og at kontakten med administrasjonen i hovedsak skjer gjennom sekretæren. Sekretæren besvarer også spørsmål fra nemnda i forbindelse med behandlingen av saker.

Kompetanse og faglige avklaringer

Saksbehandlerne samarbeider tett og drøfter saker og dokumentasjon ved behov. Det gjennomføres ikke faste møter som bare gjelder fritakssøknader, men avdelingen har ukentlige

møter. Vanskelige saker kan tas opp i andre interne drøftinger, og ved særskilte problemstillinger kan saksbehandlerne rådføre seg med leder og daglig leder.

Opplæringen av den saksbehandleren som sist begynte, skjedde i hovedsak gjennom praktisk opplæring fra den mer erfarne saksbehandleren og bruk av gjeldende retningslinjer. ReMidt har også lagt til rette for fagskoleutdanning innen saksbehandling. Saksbehandlerne får informasjon når forskriften eller retningslinjene endres.

5.3.5 Søknad og behandling av fritak for slamgebyr

Slamforskriften § 4-2 legger myndigheten til å gi fritak fra slamordningen til kommunen. Kommunen kan etter søknad frita bestemte eiendommer eller områder fra ordningen, og kan i særlige tilfeller gi fritak fra én eller flere av forskriftens bestemmelser.

Saksbehandlerne opplyser at ReMidt ikke fatter vedtak om fritak fra slamordningen. Slike søknader behandles av den enkelte kommune. ReMidt informerer abonnenten om at søknaden må sendes kommunen, noe som også framgår som en fast formulering i aktuelle vedtak. Deres renovasjonsgebyret krediteres mens slamgebyret fortsatt står til betaling, informeres abonnenten om at en eventuell søknad om fritak fra slamgebyret må rettes til kommunen.

5.4 Vurdering

Kriterium: ReMidt IKS skal praktisere differensiering av avfallsgebyrene i samsvar med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.

ReMidt praktiserer differensiering av avfallsgebyrene i samsvar med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt har flere ordninger for redusert renovasjonsgebyr, blant annet redusert boligabonnement, bringefradrag, nabodeling og hjemmekompostering. For fritidsboliger gir servicegrad 1 redusert gebyr etter vilkår fastsatt i retningslinjene. Revisor vurderer at ordningene er i samsvar med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.

Kriterium: ReMidt IKS skal ha system og rutiner som sikrer at søknader om redusert renovasjonsgebyr og fritak fra renovasjonsordningen behandles i tråd med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.

ReMidt har system og rutiner som sikrer at søknader om redusert renovasjonsgebyr og fritak fra renovasjonsordningen behandles i tråd med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer. Kriteriet er oppfylt.

Søknader om fritak registreres og behandles i Public 360, og ReMidt har rutiner og standardiserte maler for saksbehandlingen. Søknadene vurderes opp mot renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer, og relevante opplysninger kontrolleres. Saksbehandlerne samarbeider og drøfter saker ved behov.

Enkelte vilkår for redusert fritidsabonnement og fritak fra renovasjonsordningen gir rom for skjønn. Skjønnsutøvelsen skal bygge på relevante fakta og saklige og objektive hensyn, være i tråd med regelverket og bidra til likebehandling.

Undersøkelsen viser at saksbehandlerne vurderer søknadene opp mot forskriften og retningslinjene, innhenter og kontrollerer relevante opplysninger og dokumentasjon, og drøfter vanskelige saker og skjønnsmessige vurderinger med andre ansatte og ledelsen ved behov.

Revisor vurderer at denne praksisen bidrar til at skjønnsutøvelsen bygger på relevante og saklige forhold og til en enhetlig praktisering av regelverket. Samtidig stiller skjønnsmessige vilkår fortsatt krav til konsistent praksis og likebehandling over tid.

Kriterium: ReMidt IKS skal behandle vedtak om fritak og klager på slike vedtak i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser.

ReMidt har etablert rutiner for vedtak om fritak og klagebehandling som legger til rette for at forvaltningslovens bestemmelser ivaretas. Kriteriet er oppfylt.

Vedtak inneholder standardisert informasjon om klageadgang, klagefrist og hvor klagen skal sendes. Klager vurderes av en annen saksbehandler enn den som behandlet saken første gang, før saker som ikke omgjøres, sendes til den interkommunale klagenemnda. Prinsipielle avklaringer fra klagenemnda tas med i senere saksbehandling.

Revisor vurderer at rutinene legger til rette for behandling i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser. Undersøkelsen omfatter ikke kontroll av et utvalg enkeltvedtak og klagesaker, og gir derfor ikke grunnlag for å vurdere etterlevelsen i den enkelte sak.

5.5 Konklusjon

Revisor konkluderer med at ReMidt har system og rutiner som legger til rette for at søknader om reduksjon og fritak for renovasjonsgebyr behandles i tråd med regelverket.

ReMidt har etablerte ordninger og rutiner for behandling av søknader, vedtak og klager. Enkelte vilkår for redusert fritidsabonnement gir rom for skjønn, men undersøkelsen viser at saksbehandlerne bygger vurderingene på relevante opplysninger og gjeldende regelverk, og at vanskelige saker og skjønnsmessige vurderinger drøftes internt ved behov. Dette bidrar etter revisors vurdering til enhetlig praktisering og likebehandling.

6 KRYSSUBSIDIERING

6.1 Problemstilling

Sikrer ReMidt IKS at det ikke er kryssubsidiering mellom husholdnings- og næringsavfall?

6.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- ReMidt skal kunne dokumentere at det ikke foregår kryssubsidiering mellom husholdnings- og næringsrelatert virksomhet, herunder transaksjoner med selskaper ReMidt har eierinteresser i.
- Det skal være et skille mellom inntekter og utgifter fra husholdningsavfall og næringsavfall i ReMidt. Disse skal fordeles etter nøkler som reflekterer faktisk bruk. Forde-
lingsnøklerne skal dokumenteres og oppdateres jevnlig.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

6.3 Funn

I dette kapitlet presenteres data om kryssubsidiering mellom husholdnings- og næringsavfall.

6.3.1 Transaksjoner

I kontektsanalysen for 2025 presenteres det at det er flere selskap i konsernet som driver med komplementære eller subsidiære tjenester til ReMidt. ReMidt har ingen datterselskaper hvor de har bestemmende innflytelse. Selskapene ReMidt IKS har størst eierandel i, er følgende:

- ReTrans Midt AS, 33,3 %
- ReIT AS, 24,86 %
- Sesam Ressurs AS, 24,3 %
- ReMidt Næring AS, 19,99, %
- Ecopro AS, 10 %

De andre eierne av disse selskapene er i hovedsak andre interkommunale renovasjonsselskaper eller kommuner som driver renovasjonstjenesten i egen organisasjon. Unntaket er ReMidt Næring AS, som eies av de samme kommunene som eier ReMidt (men med annen eierbrøk) og ReMidt IKS. Det er de gamle eierkommunene til Hamos IKS som har de klart største eierandelene i selskapet.

ReTrans Midt AS utfører transportoppgaver for ReMidt. ReTrans har egne rutiner, men benytter også enkelte tjenester og systemer hos ReMidt. ReMidt ivaretar blant annet kundesenterfunksjoner og HR-ressurser for ReTrans, og ReTrans har tatt i bruk HR-systemet Huma.

Revisor har spurt selskapet om hvordan HMS for ansatte i ReTrans følges opp, og om dette skjer i kontraktsoppfølgingen. Selskapet opplyser at HMS for ansatte i ReTrans henger sterkere sammen med forskriftenes bestemmelser om kjørbar vei, enn med kontraktsoppfølging. Saker som vurderes som høy risiko i forhold til renovatørenes HMS blir håndtert i egne møter, der utfallet kan bli saksbehandling mot kunden og enkeltvedtak etter forvaltningsloven (f.eks. veier som selskapet slutter å kjøre eller flytting av hentested).

Revisor har sett to eksempel på avtaler mellom ReMidt og ReTrans. Avtalene handler om kjøp av administrative tjenester og leie av lokaler. Pris beregnes ifølge selskapet i henhold til selvkost for tjenestene, og med 10 prosent fortjenestepåslag. Andel av kostnader belastes annen aktivitet i regnskapet. Inntekt på avtaler godskrives også annen aktivitet.

Kostnader knyttet til felles systemer fordeles mellom selskapene. For systemene Huma, Xledger og Tidsbanken mottar ReTrans egen faktura på lisenser. Der ReMidt og ReTrans har felles systemer, beregnes ReTrans (eller andre selskap) sin andel av systemet.

ReMidt opplyser at kjøp og salg av tjenester mellom ReMidt og selskaper hvor ReMidt har eierinteresser, reguleres gjennom egne avtaler. Ved kjøp av tjenester benyttes et tjenestepåslag på minst 10 prosent. Påslaget legges oppå prisen som er beregnet på grunnlag av selvkost.

6.3.2 Fordelingsnøkler

Videre er det utarbeidet egne dokumenterte fordelingsnøkler for indirekte kostnader med grunnlag på næring som oppdateres årlig på lik linje med øvrige selvkostområder. Disse omtales i kapittel 3. Kommunal næring er også ført med gebyrinntekter og utgifter med et fond per år vist i neste tabell.

Tabell 13. Fondsutvikling 2020-2025 (tall i tusen)

Selvkostfond per 31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunal næring	3 177	8 241	7 956	8 671	10 645	12 667

Kilde: Selvkostregnskapet

Fondet for næring har hatt overskudd med unntak av 2022 hvor det var et underskudd.

For renovasjonsruter som betjener både næring og husholdning, bruker ReMidt vekt fra bilen der dette er tilgjengelig. Der vekt ikke er tilgjengelig, fordeles kostnadene etter volum (kubikk) per dunk. Økonomisjef opplever at ReMidt har godt kontroll på skillet mellom næring og husholdningsavfall.

Som presentert i kapittel om selvkost, har ReMidt IKS og ReTrans samme regnskapssystem, men det føres separate regnskap. Det hentes tallgrunnlag fra eksempelvis ReTrans, men systemene er ikke integrert. I samme kapittel ble det også presentert at det gjennomføres visuell kontroll på at biler ikke har eksempelvis bedriftslogo når de kaster avfall. Utover dette er det ikke kontroll på om næringskunder benytter seg av fri kasting av avfall på gjenvinningsstasjon.

6.4 Vurdering

Kriterium: ReMidt skal kunne dokumentere at det ikke foregår kryssubsidiering mellom husholdnings- og næringsrelatert virksomhet, herunder transaksjoner med selskaper ReMidt har eierinteresser i.

ReMidt har lagt fram dokumentasjon som støtter opp om at det ikke foregår kryssubsidiering mellom husholdnings- og næringsrelatert virksomhet, herunder om transaksjoner med selskaper ReMidt har eierinteresser i. Kriteriet er oppfylt.

Transaksjoner mellom selskapene er basert på forretningsmessige vilkår gjennom at det er lagt på et tjenestepåslag på kostnaden ved å produsere tjenesten. På den måten fakturerer ReMidt en pris som kan sammenlignes med markedspris da den ikke kun dekker selskapets kostnader. Det er egne avtaler for flere av systemene, og der dette ikke finnes gjør ReMidt en vurdering av fordeling av kostnadene. Dokumentasjonen viser at ReMidt har etablert systemer og rutiner som skal motvirke kryssubsidiering.

Kriterium: Det skal være et skille mellom inntekter og utgifter fra husholdningsavfall og næringsavfall i ReMidt. Disse skal fordeles etter nøkler som reflekterer faktisk bruk. Fordelingsnøklerne skal dokumenteres og oppdateres jevnlig.

Det er et skille mellom inntekter og utgifter fra husholdningsavfall og næring. Kriteriet er oppfylt.

Vurderingen baserer seg også på data fra kapittel 2. Det er etablert fordelingsnøkler som oppdateres jevnlig og skal reflektere faktisk bruk.

6.5 Konklusjon

Revisor konkluderer med at vi ikke har funnet indikasjoner på at regnskapet inneholder transaksjoner som skjuler krysssubsidiering mellom husholdningsavfall og konkurranseutsatt næringsavfall. Det understrekes at revisors konklusjon er basert på en systemgjennomgang, og ikke en detaljert kontroll av den enkelte kalkulasjon. Priser mellom ReMidt og andre selskaper skal reflektere markedsmessige vilkår. Dersom sammenlignbare markedspriser ikke kan fremskaffes, skal prisene gi fullkostnadsdekning med tillegg av et fortjenestepåslag, som ReMidt har gjort.

7 ETTERDRIFTSFOND

7.1 Problemstilling

Sikrer ReMidt IKS at det er etablert etterdriftsfond som kan ivareta framtidige krav til deponi?

7.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- ReMidt skal ha tilfredsstillende finansiell sikkerhet eller tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følger av tillatelsen, herunder avslutnings- og etterdriftsproseduren, kan oppfylles.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

7.3 Funn

I dette kapitlet presenteres data om ReMidt sitt deponi på Gjølme, avsetninger til etterdrift og selskapets opplysninger om finansiell sikkerhet. Det omtales også hvilken dokumentasjon som foreligger om framtidige forpliktelser knyttet til avslutning og etterdrift.

7.3.1 Om deponiet

ReMidt har ansvar for ett deponi, Gjølme i Orkland kommune. Deponiet er godkjent for drift av inert¹² avfall. ReMidt rapporterer til Statsforvalteren for deponiet. I 2025 ble det deponert 399,64 tonn blandet uorganisk materiale. Ved utgangen av året var restkapasiteten anslått til 47 500 kubikkmeter (Statsforvalter, 2025 – Gjølme deponi i Orkland).

Deponiet er etablert i et tidligere steinbrudd. ReMidt opplyser at sigevann og overflatevann samles i bunnen av bruddet og dreneres videre mot resipient. Selskapet har et overvåkingsprogram for sigevann og følger utviklingen gjennom prøvetaking og rapportering til Statsforvalteren.

---

¹² Avfallsforskriften § 9-3 definerer inerte masser som avfall som ikke gjennomgår noen betydelig fysisk, kjemisk eller biologisk omdanning. Inert avfall vil ikke oppløses, renne eller på annen måte reagere fysisk eller kjemisk, det er ikke biologisk nedbrytbart og skader ikke andre stoffer det kommer i kontakt med på en måte som kan medføre forurensning av miljøet eller være til skade for menneskers helse. Avfallens totale utlekkingssegenskaper og innhold av forurensende stoffer og sigevannets økotoksisitet må være ubetydelige, og framfor alt ikke representere noen fare for kvaliteten på overflatevann og/eller grunnvann. Inerte masser kan eksempelvis være glass, betong og murstein.

ReMidt opplyser i sin rapportering at de foreløpig ikke har gjennomført en prosess for å søke om ny konsesjon for deponiet. Dette er blant annet begrunnet med pågående reguleringsprosesser i området for ny E39 og regulering til industripark i området. ReMidt viser også til at grunneier har varslet planer om etablering av nettstasjon på deler av arealet der deponiet ligger (Statsforvalter, 2025 – Gjølme deponi i Orkland – vedlegg 2). Selskapet avventer derfor søknad om endring av konsesjon.

Selskapet har bistått enkelte kommuner med arbeid knyttet til avslutning av eldre deponier og overvåkingsprogrammer, men har ellers begrenset formelt samarbeid om kommunale deponier.

7.3.2 Avsetning til etterdrift

Avfallsforskriften stiller krav om at den finansielle sikkerheten skal dekke forpliktelsene etter tillatelsen, herunder kostnader ved avslutning og etterdrift i en periode på minst 30 år. ReMidt har etablert et etterdriftsfond for Gjølme deponi. Statsforvalteren viser til at avfallsforskriften § 9-10 stiller krav om tilfredsstillende finansiell garanti eller tilsvarende sikkerhet for deponier. Kravet gjelder ikke kommunale deponier eller deponier eid av et interkommunalt selskap der kommunene som eiere har ubegrenset ansvar for sin del.

Egenrapporteringen til Statsforvalteren for 2025 inneholder opplysninger om finansiell garanti for deponiet. Den finansielle garantien er oppgitt som sist vurdert i 2017. Eksisterende beløp før rapporteringsåret var 737 083 kroner. I 2025 ble det avsatt 11 989 kroner, og samlet akkumulert beløp ved utgangen av året var 749 072 kroner. Det ble ikke benyttet midler fra avsetningen i 2025 (Statsforvalter, 2025 – Gjølme deponi i Orkland). Statsforvalteren opplyser at det er lenge siden de mottok en vurdering av om avsetningen er tilstrekkelig, og at de følger med på at fondet øker årlig. Opplysningene fra Statsforvalteren i Trøndelag gjelder anlegg i Trøndelag. Statsforvalteren i Trøndelag har ikke kjennskap til ReMidt sine anlegg i Møre og Romsdal.

I egenrapporteringen fra 2025 opplyser ReMidt også de årlig vurderer avsetninger i forbindelse med årsregnskapsdisposisjoner og forpliktelser. Selskapet viser i tillegg til ansvarsforsikringer og eierkommunenes forpliktelser. I selskapsavtalen for ReMidt angis det under § 5 om eierandel og ansvar, at eierkommunene hefter for selskapets forpliktelser i henhold til sin eierandel i selskapet.

ReMidt har ikke gjennomført en helhetlig vurdering av deponiet, men økonomisjef opplyser at en slik vurdering er planlagt behandlet i styret. Hun viser blant annet til usikkerhet om myndighetskravene til avslutning og etterdrift 30 år fram i tid, og at dette gjør det krevende å fastsette riktige avsetninger. Administrerende direktør mener dagens avsetninger kan være noe lave

basert på egen erfaring. Samtidig knytter det seg usikkerhet til framtidig arealbruk og myndighetskrav. Selskapet vurderer derfor en ny gjennomgang av avsetningsnivået og eventuelle ekstraordinære avsetninger.

Ifølge økonomisjef har ReMidt fastsatt en pris per tonn som avsettes til etterdrift. Deponerte mengder har gått ned de siste årene, noe som også gir lavere årlige avsetninger. Avsetning til deponi ble vurdert til 30 kr pr tonn inn på anlegget i henhold til et brev sendt til Fylkesmannen i Sør-Trøndelag i 2011. ReMidt, da Hamos Forvaltning IKS, benyttet en hydrogeolog som vurderte at behov for overvåkning og rens på lang sikt ikke var nødvendig. Krav til avslutning i avfallsforskriften og restvolum ble vurdert, og summen ble satt på bakgrunn av dette.

Grunnlaget for beregningene er Miljødirektoratets veiledere for avslutning av deponier. Kostnadene omfatter blant annet toppdekke, håndtering av overvann og sigevann samt langvarig oppfølging (30 år) etter avslutning. Selskapet har etablert et overvåkingsprogram for å følge opp avrenning fra anlegget. Målingene viser at utslippene ligger innenfor gjeldende krav. Selskapet har ikke mottatt pålegg fra Statsforvalteren om forhold knyttet til avrenningen.

Statsforvalteren i Trøndelag opplyser at ReMidt har flere tillatelser som etter Statsforvalterens vurdering bør oppdateres. Statsforvalteren viser til Miljødirektoratets veiledning og opplyser at en tillatelse skal være tilpasset aktiviteten den regulerer, og normalt ikke bør være eldre enn ti år. Statsforvalteren viser også til muligheten for å endre tillatelser med hjemmel i forurensningsloven § 18 tredje ledd.

7.4 Vurdering

Kriterium: ReMidt skal ha tilfredsstillende finansiell sikkerhet eller tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følger av tillatelsen, herunder avslutnings- og etterdriftsproseduren, kan oppfylles.

Det er usikkerhet knyttet til om ReMidt har tilfredsstillende finansiell sikkerhet gjennom etterdriftsfondet for å sikre at forpliktelsene gjennom tillatelsen kan oppfylles. På overordnet nivå har eierkommunene ansvar for selskapets forpliktelser.

Revisor har ikke funnet dokumentasjon på at ReMidt de senere årene har gjennomført en helhetlig vurdering av deponiets framtidige avslutnings- og etterdriftsforpliktelser. Selskapet opplyste i intervju at en slik vurdering var planlagt behandlet i styret. Manglende oppdaterte vurderinger gjør at det er usikkert om etter driftsfondet kan dekke framtidige forpliktelser.

7.5 Konklusjon

Revisor konkluderer med at ReMidt har etablert et fond for framtidige avslutnings- og etterdriftskostnader ved Gjølme deponi, men at det er uklart om fondet er tilstrekkelig. Fondet bygger på en beregningssats fra 2011, og ReMidt har ikke gjennomført en nyere helhetlig vurdering av de framtidige kostnadene. Statsforvalteren opplyser samtidig at det er lenge siden fondets tilstrekkelighet sist ble vurdert. Datagrunnlaget dokumenterer derfor usikkerhet om fondets størrelse.

7.6 Anbefalinger

Revisor anbefaler at ReMidt:

- gjør en vurdering av om avsetning til etterdriftsfond er tilstrekkelig for å dekke framtidige forpliktelser knyttet til Gjølme deponi

8 FORURENSING OG AVFALL

8.1 Problemstilling

Hvordan arbeider ReMidt IKS for å begrense forurensning og utnytte avfall som ressurs?

8.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- ReMidt IKS skal legge til rette for at husholdningsavfall kildesorteres, gjenvinnes og håndteres forsvarlig i tråd med avfallshierarkiet, avfallsforskriften og renovasjonsforskriften.
- ReMidt IKS skal ha ordninger og praksis som bidrar til ombruk, materialgjenvinning og annen ressursutnyttelse av avfall.
- ReMidt IKS skal gi abonnentene informasjon, ordninger og løsninger som legger til rette for korrekt sortering og levering av avfall.
- ReMidt IKS skal arbeide systematisk med miljøstyring, forbedring og tilpasning til framtidige krav innen avfall, klima og gjenvinning.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

8.3 Funn

I dette kapitlet presenteres data om ReMidt sitt arbeid med kildesortering, gjenvinning og forsvarlig avfallshåndtering, ombruk og ressursutnyttelse, informasjon og løsninger for korrekt sortering samt miljøstyring og systematisk forbedringsarbeid. Kapitlet omhandler også selskapets tilpasning til framtidige krav og håndteringen av utvalgte avfallsfraksjoner.

8.3.1 Kildesortering, gjenvinning og forsvarlig avfallshåndtering

Overordnede mål og styring

ReMidt har ansvar for lovpålagte oppgaver innen avfall og slam i 17 eierkommuner. Selskapets overordnede oppgaver omfatter blant annet å sikre husholdningene en miljømessig god avfallsløsning og å produsere tjenestene effektivt og miljøvennlig. Økonomi- og handlingsplanen inngår i selskapets plan- og styringssystem og bygger på blant annet overordnede rammebetingelser, eierstrategier, selskapets egne strategier og fastsatte hovedmål (Økonomi- og handlingsplan, 2027–2030).

ReMidt knytter arbeidet med avfall og ressursutnyttelse til sirkulær økonomi og FNs bærekraftsmål. Selskapet legger særlig vekt på bærekraftsmål 11 om bærekraftige byer og lokalsamfunn, mål 12 om ansvarlig forbruk og produksjon, mål 13 om klima og mål 17 om samarbeid for å nå målene (Økonomi- og handlingsplan, 2027–2030).

ReMidt sin kontekstanalyse¹³ viser at selskapet påvirkes av blant annet lovendringer, føringer fra EU og utviklingen i internasjonale nedstrømsmarkeder¹⁴. Analysen viser også til økende krav til materialgjenvinning og utsortering gjennom blant annet FNs bærekraftsmål, nasjonal politikk og EU-regelverk. Sirkulær økonomi¹⁵ og omdanning av avfall til ressurser er framhevet som sentrale utviklingstrekk for virksomheten (Kontekst ReMidt).

ReMidt sine mål for perioden 2025–2028 omfatter blant annet 58 prosent materialgjenvinning, utsortering av 50 prosent av materialgjenvinnbar plast, reduksjon av CO₂-utslipp i selskapets portefølje og 250 tonn årlig til ombruk gjennom et utvidet ombrukstilbud. I økonomi- og handlingsplanen for 2027–2030 er målet for materialgjenvinning økt til 60 prosent (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025; Økonomi- og handlingsplan, 2027–2030).

Nasjonale og internasjonale mål

Gjennom EØS-avtalen følger Norge EUs mål for forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av husholdningsavfall og husholdningslignende næringsavfall. Målene er 55 prosent i 2025, 60 prosent i 2030 og 65 prosent i 2035. Det er i tillegg fastsatt mål og krav for utsortering av bestemte avfallstyper. For matavfall er nivået 55 prosent i 2025 og 70 prosent i 2035. For papp og papir er nivået 80 prosent i 2028 og 85 prosent i 2035. For plast er nivået 50 prosent i 2028 og 70 prosent i 2035, mens glass- og metallemballasje skal øke fra 85 til 90 prosent i samme periode. Tekstilavfall og park- og hageavfall skal utsorteres (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

ReMidt oppgir at 52 prosent av husholdningsavfallet i 2025 ble sortert ut til ombruk og materialgjenvinning. Utsorteringsgraden var oppgitt til 86 prosent for matavfall, 62 prosent for papp og papir, 50 prosent for plast og 86 prosent for glass- og metallemballasje. Tekstilavfall og hage- og parkavfall ble også utsortert (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS 2025, s. 11).

---

¹³ ReMidt sin kontekstanalyse beskriver interne og eksterne forhold, utviklingstrekk og rammebetingelser som kan påvirke selskapets virksomhet. Kilde: ReMidt IKS.

¹⁴ Nedstrømsmarkeder er markedene der innsamlet og sortert avfall leveres videre for behandling, gjenvinning, ombruk eller annen utnyttelse.

¹⁵ Sirkulær økonomi innebærer å utnytte ressurser lengst mulig gjennom blant annet ombruk, reparasjon og materialgjenvinning, slik at avfallsmengder og behovet for nye ressurser reduseres.

Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning har økt fra 29 prosent i 2020 til 52,4 prosent i 2025. ReMidt sitt eget mål for perioden 2025–2028 er 58 prosent (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

I 2025 tok ReMidt imot 82 103 tonn avfall. Av dette var 79 prosent husholdningsavfall og 21 prosent næringsavfall. Husholdningsavfallet utgjorde 467 kg per innbygger, mens årsberetningen viser til et landsgjennomsnitt på 379 kg per innbygger i 2024. Av husholdningsavfallet ble 37 prosent hentet hjemme hos abonnentene, mens 63 prosent ble levert direkte til gjenvinningsstasjonene (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

I 2025 ble 50,3 prosent av alt avfallet ReMidt mottok sendt til materialgjenvinning eller biologisk behandling. For husholdningsavfallet var andelen 52,4 prosent. For alt avfall var tilsvarende andel 38 prosent i 2024. Økningen skyldtes i hovedsak at store deler av trevirket ble sendt til materialgjenvinning (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Kildesortering i henteordningen

ReMidt fullførte innføringen av ny renovasjonsordning for husholdningskunder i 2022. Ordningen legger til rette for utsortering av flere avfallsfraksjoner ved husholdningene. For fritidskunder gjenstår noe arbeid før alle har tilgang til full kildesortering (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Næringskunder med husholdningslignende avfall omfattes også av krav om utsortering av blant annet matavfall og plastemballasje. ReMidt opplyser at innføringen av løsninger for kildesortering hos kommunale næringskunder nærmer seg fullføring (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

ReMidt opplyser at full sortering for kommunale næringskunder innebærer at selskapet tilbyr løsninger for kildesortering av matavfall, plastemballasje og glass- og metallemballasje. ReMidt legger til rette for løsningene, mens den enkelte kommune eller virksomhet selv må ta tilbudet i bruk. Kommunene har også ansvar for rapportering til myndighetene om måloppnåelse for dette avfallet, mens ReMidt rapporterer på husholdningsavfallet, inkludert avfall fra fritidsboliger. ReMidt opplyser at rapporteringssystemet for kommunalt næringsavfall etter selskapets vurdering så langt har vært tilstrekkelig.

ReMidt opplyser videre at samme prinsipp benyttes for kommunalt næringsavfall som for husholdningsrenovasjonen, med lik pris for lik tjeneste. Tjenesten utføres i utvidet egenregi og til selvkost.

Gjenvinningsstasjoner

ReMidt hadde 22 ordinære gjenvinningsstasjoner og én mobil gjenvinningsstasjon i drift i 2025. Det er gjenvinningsstasjon i alle eierkommunene. Gjenvinningsstasjonene tar imot avfall som ikke skal leveres gjennom henteordningen, og en stor del av husholdningsavfallet leveres direkte til disse stasjonene. I 2025 ble 63 prosent av husholdningsavfallet levert direkte til gjenvinningsstasjonene (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Levering ved gjenvinningsstasjonene er i hovedsak gratis for abonnentene. ReMidt vurderer samtidig videre utvikling av stasjonsstrukturen, blant annet for å legge bedre til rette for sortering og tilgjengelighet. Dette omtales nærmere i punkt 8.3.5 om tilpasning til framtidige krav.

ReMidt rapporterer årlig til Statsforvalteren om driften ved blant annet Surnadal gjenvinningsstasjon. Egenrapporten for 2025 omfatter mottatte avfallsmengder, utslipp til vann og håndtering av farlig avfall. I rapporteringsskjemaet er det registrert 613,8 tonn papir, papp og kartong mot en oppgitt grense på 400 tonn per år, og 315,29 tonn farlig avfall mot en oppgitt grense på 200 tonn per år (Egenrapport til Statsforvalteren – Surnadal gjenvinningsstasjon, rapporteringsår 2025).

I tilleggssopplysningene til egenrapporteringen opplyser ReMidt at grensen på 400 tonn for papir, papp og kartong etter selskapets vurdering ikke samsvarer med gjeldende tillatelse, hvor det ikke er satt en slik mengdegrense. ReMidt har bedt om at dette korrigeres i rapporteringsskjemaet. For farlig avfall opplyser ReMidt at den rapporterte mengden i hovedsak består av impregnert trevirke. Plukkanalyser viser ifølge ReMidt at 30-40 prosent av denne fraksjonen faktisk utgjør farlig avfall. På dette grunnlaget vurderer ReMidt at faktisk mengde farlig avfall er innenfor grensen i tillatelsen (Tilleggssopplysninger til egenrapportering, Surnadal gjenvinningsstasjon, 2025).

ReMidt deltok i 2025 i Statsforvalterens tilsyn med Kristiansund kommunes håndtering av husholdningsavfall. Tilsynet omfattet utsortering, separat innsamling, forberedelse til ombruk og materialgjenvinning og tilhørende internkontroll. Det ble ikke avdekket avvik. Statsforvalteren bemerket samtidig at ReMidt på tilsynstidspunktet ikke hadde skriftliggjort hvordan anslaget for utsorteringsgraden for matavfall ble beregnet. ReMidt opplyste at plukkanalyser av restavfallet ble brukt som grunnlag for beregningen (Tilsyn Statsforvalter Kristiansund, 2025).

I forbindelse med dataverifiseringen har ReMidt oversendt plukkanalyser som viser sammensetningen av restavfallet, herunder andelen av matavfall og andre utsorterbare fraksjoner. Den oversendte dokumentasjonen viser resultatene fra analysen, men inneholder i liten grad en beskrivelse av beregningsmetoden for utsorteringsgraden.

8.3.2 Ombruk og ressursutnyttelse av avfall

ReMidt vedtok en ombruksstrategi i 2024. Strategien satte mål om at 300 tonn årlig skulle gå til ombruk gjennom et utvidet ombrukstilbud, at seks personer kontinuerlig skulle aktiviseres slik at de ikke står i utenforskap, og at ombrukstilbudet skulle bidra til en årlig reduksjon på 250 tonn CO₂-ekvivalenter¹⁶ (Årsberetning ReMidt IKS, 2024).

I 2025 gjennomførte ReMidt et prøveprosjekt for ombruk ved gjenvinningsstasjonen i Kristiansund i samarbeid med Varde og Kirppis. Litt over 24 tonn gjenstander ble tatt ut til ombruk. ReMidt opplyser at ordningen planlegges overført til ordinær drift, og at det er startet dialog om lignende samarbeid på Orkanger og Melhus (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Ved øvrige gjenvinningsstasjoner er det etablert gjenbruksbuer hvor innbyggerne kan sette fra seg og ta med gjenstander som fortsatt kan brukes. Leder for kunde- og forvaltningsenheten opplyser at ombruk skal prioriteres før materialgjenvinning. Dersom gjenstandene ikke tas ut til ombruk, går de videre inn i den ordinære avfallsstrømmen.

KOSTRA-rapporteringen for 2025 viser at 298 tonn husholdningsavfall ble registrert levert til ombruk. Dette omfattet 78 tonn tekstil og 220 tonn møbler (KOSTRA 2025 – ReMidt skjema 21C).

ReMidt viser også til materialgjenvinning av trevirke som et eksempel på ressursutnyttelse. I 2025 ble store deler av trevirket sendt til materialgjenvinning i Polen, noe som var en viktig forklaring på økningen i samlet materialgjenvinning (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025). Leder for kunde- og forvaltningsenheten opplyser at trevirket blant annet har blitt bearbeidet til nye treplater, og at denne løsningen er vesentlig dyrere enn forbrenning.

8.3.3 Informasjon og løsninger for korrekt sortering

ReMidt bruker hjemmesiden, sosiale medier og SMS-varslingsystem som sentrale informasjonskanaler. SMS kan brukes både til generell informasjon og til meldinger til alle abonnenter eller avgrensede geografiske områder. Leder for kunde- og forvaltningsenheten opplyser at skriftlige utsendelser brukes i mindre grad og hovedsakelig ved større endringer. Informasjon kan også formidles gjennom oppslag på beholdere, løpesedler eller tilsvarende.

ReMidt og eierkommunene beskriver et felles ansvar for å fremme bevisste holdninger til ressursbruk. I 2025 brukte ReMidt blant annet Facebook og Instagram for å øke kunnskapen om

---

¹⁶ CO₂-ekvivalenter (CO₂e) er en måleenhet som brukes for å sammenligne klimaeffekten av ulike klimagasser ved å omregne utslippene til den tilsvarende effekten av CO₂.

kildesortering, gi tips og fremme positive holdninger til avfallsreduksjon. Selskapet bruker også LinkedIn i informasjonsarbeidet (Årsberetning og årsregnskap, ReMidt IKS, 2025).

Den praktiske tilretteleggingen omfatter henteordninger, gjenvinningsstasjoner, returpunkter og digitale løsninger. ReMidt hadde i 2025 gjenvinningsstasjon i alle eierkommunene, og 63 prosent av husholdningsavfallet ble levert direkte til gjenvinningsstasjonene (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

8.3.4 Miljøstyring og systematisk forbedringsarbeid

ReMidt er sertifisert etter ISO 9001 for kvalitetsstyring og ISO 14001 for miljøstyring. Miljøstyringen inngår i selskapets prosessbaserte styringssystem, som blant annet omfatter risikoanalyser, samsvarsvurderinger, internrevisjoner og årlig ledelsens gjennomgang. Styringssystemet er nærmere omtalt i kapittel 2 om internkontroll.

Leder for kunde- og forvaltningsenheten og HMS-koordinator opplyser at ReMidt bruker klimaberegninger for å identifisere hvilke avfallsfraksjoner som gir størst klimaeffekt, og hvor potensialet for forbedring er størst. Beregningene omfatter CO₂-utslipp, men ikke alle sider ved ressursutnyttelse eller øvrige miljøeffekter.

Årsberetningen for 2024 viser at restavfall levert til forbrenning var den av de oppgitte avfallsfraksjonene som sto for størst beregnet klimagassutslipp. ReMidt viser i denne sammenhengen til bedre sortering og redusert mengde restavfall som tiltak for å redusere klimagassutslippene (Årsberetning ReMidt IKS, 2024).

ReMidt benytter også nasjonal benchmarking for å sammenligne praksis og resultater med andre renovasjonsselskaper og som grunnlag for forbedringsarbeid. Resultatene fra benchmarkingen er nærmere omtalt i kapittel 1.

8.3.5 Tilpasning til framtidige krav

Ettersortering av restavfall

ReMidt deltar gjennom Sesam Ressurs AS i arbeidet med et sentralt ettersorteringsanlegg for restavfall i Midt-Norge. Formålet er å øke materialgjenvinningen og møte krav om økt utsortering av emballasje fra husholdningene (Kontekst ReMidt).

Arbeidet med et sentralt ettersorteringsanlegg har røtter tilbake til Sesam-prosjektet, der blant annet HAMOS Forvaltning IKS deltok før etableringen av ReMidt. Aksjonæravtalen for Sesam Ressurs AS fra 2017 viser at prosjektet ble begrunnet med forventede skjerpede krav til materialgjenvinning og behovet for et felles ettersorteringsanlegg for restavfall (Aksjonæravtale, Sesam Ressurs AS, 2017).

Planene er aktualisert som følge av blant annet endringer i avfallsforskriften og økt CO₂-avgift. I 2025 arbeidet Sesam med langsiktige rammebetingelser, endringer i produsentansvaret og beslutningsgrunnlag for tomtevalg. Beslutning om tomtevalg og enerettstildeling var forventet i 2026, med mulighet for oppstart av prosjektering etter dette (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Leder for kunde- og forvaltningsenheten og HMS-koordinator vurderer at framtidige krav gjør ettersortering nødvendig dersom ReMidt skal nå målene for materialgjenvinning og utsortering. Samtidig arbeider selskapet med å redusere mengden ressurser som havner i restavfallet før ettersortering.

Gjenvinningsstasjoner

ReMidt beskriver videre utvikling av gjenvinningsstasjonene som et av de viktigste utviklingsområdene framover. Formålet er blant annet å legge bedre til rette for økt kildesortering (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

ReMidt har gjenvinningsstasjon i alle eierkommunene. Administrerende direktør og styreleder viser til at tilgjengelighet og reiseavstand er viktige hensyn ved vurdering av stasjonsstrukturen, særlig fordi flere av eierkommunene dekker store geografiske områder. De peker på at det bør være enkelt for innbyggerne å levere avfall til gjenvinningsstasjonene, blant annet for å redusere risikoen for ulovlig dumping av avfall.

Leder for kunde- og forvaltningsenheten og HMS-koordinator opplyser at selskapet diskuterer hvordan gjenvinningsstasjonene kan bidra til bedre sortering. Levering ved stasjonene er i dag i hovedsak gratis for abonnentene, mens betaling for restavfall er diskutert som et mulig virkemiddel for å stimulere til økt utsortering. Det vises også til at bemanningen ved stasjonene i stor grad er dimensjonert til et minimumsnivå, og at dette inngår i vurderingene av hvordan framtidige krav skal møtes.

Økonomi- og handlingsplanen viser et betydelig investeringsbehov knyttet til framtidig struktur for gjenvinningsstasjonene, oppsamlingsmateriell og mer klimavennlig driftsutstyr (Økonomi- og handlingsplan, 2027–2030).

Klimavennlig drift

Gjennom ReTrans Midt AS hadde ReMidt i 2025 fire renovasjonsbiler som gikk på biogass produsert av matavfall. Fire nye biogassbiler var bestilt for bruk i Kristiansund. ReMidt hadde også to elektriske hjullastere i drift og tre nye elektriske hjullastere i bestilling (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

ReMidt har også installert solcellepaneler på to anlegg. Disse produserte til sammen 48 000 kWh strøm i 2025 (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

8.3.6 Håndtering av utvalgte avfallsfraksjoner

Landbruksplast

Landbruksplast er næringsavfall og dekkes ikke av det ordinære husholdningsgebyret. Leder for kunde- og forvaltningsenheten opplyser at ReMidt ikke kan ta imot landbruksplast dersom kostnadene ved mottaket ikke blir dekket.

Administrerende direktør opplyser at landbruksplast omfattes av produsentansvar. ReMidt tok tidligere imot landbruksplast ved gjenvinningsstasjonene, men avvirket tilbudet fordi produsentansvarsselskapene etter selskapets vurdering ikke dekket de faktiske kostnadene. Kostnadene kan ikke finansieres gjennom renovasjonsgebyret for husholdningene, da landbruksplast regnes som næringsavfall og ikke som husholdningsavfall.

Samfunnsbedriftene opplyser i e-post at det er uenighet mellom produsentansvarsselskapene og kommunene og avfallsselskapene om hvilke kostnader som skal regnes som faktiske kostnader. De peker på at manglende kostnadsdekning kan påvirke avfallsselskapenes mulighet til å tilby ordninger for mottak og håndtering av avfallsfraksjoner som omfattes av produsentansvar.

Administrerende direktør påpeker videre at ReMidt er positiv til nye løsninger for mottak av landbruksplast dersom produsentansvarsselskapene dekker kostnadene. Det pågår dialog om løsninger med mer avgrensede mottaksdager for å redusere kostnadene.

Tekstil

Tekstilavfall skal utsorteres, og ReMidt oppgir at dette gjøres i selskapets ordning (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Leder for kunde- og forvaltningsenheten opplyser at ReMidt samarbeider med UFF¹⁷ om tekstilnnsamlingen. UFF har innsamlingscontainere ved ReMidt sine gjenvinningsstasjoner. Sekker merkes slik at det framgår om tekstilene skal gå til ombruk eller materialgjenvinning.

KOSTRA-rapporteringen for 2025 viser 100 tonn tekstil fra gjenvinningsstasjonene. Av dette var 78 tonn husholdningstekstil registrert levert til ombruk (KOSTRA 2025 – ReMidt skjema 21C).

---

¹⁷ UFF: U-landshjelp fra Folk til Folk.

Årsberetningen viser også til tekstiler levert til UFF som avfall tatt ut til ombruk i 2025. Disse mengdene inngår ikke i den oppgitte materialgjenvinningsandelen (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Administrerende direktør opplyser at tekstilinnsamlingen som følge av nytt regelverk er lagt om til en bringeordning ved gjenvinningsstasjonene, og at tekstilene sorteres i kategoriene ombruk, materialgjenvinning og restavfall. ReMidt deltar også i utviklingsprosjekter for nye løsninger for materialgjenvinning av tekstiler, blant annet i samarbeid med aktører på Nordmøre.

Tekstiler innsamlet og hentet av UFF gjennomgår en grovsortering i Trondheim før det sendes videre til UFF sin samarbeidspartner Textile House i Slovakia hvor det finsorteres. Tekstiler til ombruk går i eget system for videresalg, mens tekstiler til materialgjenvinning gjenbrukes til nye tekstiler på deres fabrikk. UFF oppga at tre prosent av tekstiler fra Midt-Norge ble definert som avfall.

Matavfall

Matavfall kildesorteres som egen fraksjon. ReMidt oppgir en utsorteringsgrad på 86 prosent for matavfall i 2025, mot et nasjonalt krav på 55 prosent samme år (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025). ReMidt opplyser at utsorteringsgraden beregnes med utgangspunkt i plukkanalyser av avfallet. De resterende 14 prosentene representerer etter selskapets beregning matavfall som fortsatt kastes i restavfallet og dermed ikke sorteres ut i matavfallsbeholderen.

KOSTRA-rapporteringen viser 7 105 tonn mat- og annet våtorganisk avfall i henteordningen i 2025. Av dette var 6 083 tonn husholdningsavfall og 1 022 tonn næringsavfall. Avfallet er rapportert levert til biogassproduksjon (KOSTRA 2025 – ReMidt skjema 21C).

Matavfallet leveres til Ecopro AS, som produserer biogass og gjødsel av avfallet. ReMidt er medeier i Ecopro og har tildelt selskapet enerett på behandling av matavfallet. ReMidt opplyser at selskapet betaler selvkostpris for behandlingen av matavfallet. Biogassen inngår blant annet i transportleddet. ReTrans Midt AS hadde i 2025 fire renovasjonsbiler som gikk på biogass produsert av husholdningenes matavfall, og ytterligere fire biogassbiler var bestilt til Kristiansund (Kontekst ReMidt; Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025).

Restavfall

Restavfall er den største enkeltfraksjonen i henteordningen og utgjorde 42 prosent av avfallet som ble samlet inn gjennom denne ordningen i 2025. KOSTRA-rapporteringen viser 15 283 tonn restavfall, hvorav 9 296 tonn husholdningsavfall og 5 987 tonn næringsavfall. Mengden er rapportert levert til forbrenning med energiutnyttelse. Restavfall er også blant de største

fraksjonene som leveres ved gjenvinningsstasjonene (Årsberetning og årsregnskap ReMidt IKS, 2025; KOSTRA 2025 – ReMidt skjema 21C).

ReMidt sine klimaberegninger viser at restavfall levert til forbrenning gir et betydelig klimaavtrykk. Selskapet peker på bedre sortering og redusert restavfallsmengde som sentrale tiltak for å redusere klimagassutslippene. ReMidt gjennomfører også plukkanalyser av restavfallet for å få kunnskap om hvilke utsorterbare fraksjoner som fortsatt ligger i restavfallet. Analysene brukes blant annet som grunnlag for beregning av utsorteringsgraden for matavfall (Årsberetning ReMidt IKS, 2024; Tilsyn Statsforvalter Kristiansund, 2025).

Dagens verdikjede for restavfall består av innsamling hos abonnenten eller levering ved gjenvinningsstasjon, etterfulgt av transport, omlasting og forbrenning med energiutnyttelse. Den planlagte ettersorteringen gjennom Sesam Ressurs skal gjøre det mulig å hente ut materialgjenvinnbare fraksjoner før den resterende avfallsstrømmen går til videre behandling. Planene om ettersortering er nærmere omtalt i punkt 8.3.5 (KOSTRA 2025 – ReMidt skjema 21C; Kontekst ReMidt).

8.4 Vurdering

Kriterium: ReMidt IKS skal legge til rette for at husholdningsavfall kildesorteres, gjenvinnes og håndteres forsvarlig i tråd med avfallshierarkiet, avfallsforskriften og renovasjonsforskriften.

ReMidt legger i hovedsak til rette for at husholdningsavfall kildesorteres, gjenvinnes og håndteres i tråd med avfallshierarkiet og gjeldende krav. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt har etablert henteordninger og gjenvinningsstasjoner som legger til rette for utsortering av flere avfallsfraksjoner. Andelen husholdningsavfall som går til materialgjenvinning har økt de siste årene, og selskapet oppfylder de oppgitte kravene til utsortering for flere sentrale avfallsfraksjoner. Revisor viser samtidig til at løsninger for utsortering av alle aktuelle avfallsfraksjoner ennå ikke er fullt ut tilgjengelige for alle fritidskunder. Tilretteleggingen er dermed ikke fullt ut gjennomført for denne kundegruppen.

Kriterium: ReMidt IKS skal ha ordninger og praksis som bidrar til ombruk, materialgjenvinning og annen ressursutnyttelse av avfall.

ReMidt har ordninger og praksis som bidrar til ombruk, materialgjenvinning og annen ressursutnyttelse av avfall. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt har vedtatt en egen ombruksstrategi og har etablert gjenbruksordninger ved gjenvinningsstasjonene. Selskapet har også gjennomført prøveprosjekt for ombruk og registrerte nær 300 tonn husholdningsavfall til ombruk i 2025. Revisor vurderer videre at selskapet aktivt søker løsninger som flytter avfall høyere opp i avfallshierarkiet, blant annet gjennom materialgjenvinning av trevirke, biogassproduksjon av matavfall og planlagt ettersortering av restavfall.

Kriterium: ReMidt IKS skal gi abonnentene informasjon, ordninger og løsninger som legger til rette for korrekt sortering og levering av avfall.

ReMidt gir abonnentene informasjon og har ordninger og løsninger som legger til rette for korrekt sortering og levering av avfall. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt bruker flere informasjonskanaler og har etablert henteordninger, returpunkter, gjenvinningsstasjoner og digitale løsninger. Revisor vurderer at kombinasjonen av informasjon og praktiske leveringsløsninger legger til rette for at abonnentene kan sortere og levere avfallet korrekt. At ReMidt har gjenvinningsstasjon i alle eierkommunene bidrar også til tilgjengelighet. Selskapet har samtidig lagt vekt på reiseavstand og risikoen for ulovlig dumping i vurderingen av framtidig stasjonsstruktur.

Kriterium: ReMidt IKS skal arbeide systematisk med miljøstyring, forbedring og tilpasning til framtidige krav innen avfall, klima og gjenvinning.

ReMidt arbeider systematisk med miljøstyring, forbedring og tilpasning til framtidige krav innen avfall, klima og gjenvinning. Kriteriet er oppfylt.

ReMidt har et sertifisert miljøstyringssystem og bruker blant annet risiko- og samsvarsvurderinger, internrevisjoner, ledelsens gjennomgang, klimaberegninger og benchmarking i forbedringsarbeidet. Revisor vurderer at selskapet også arbeider aktivt med framtidige krav gjennom utvikling av gjenvinningsstasjonene, deltakelse i planlagt ettersortering av restavfall og investeringer i mer klimavennlig driftsutstyr. Selskapets mål for materialgjenvinning og ombruk viser samtidig at det fortsatt er behov for videre forbedring for å nå egne mål og møte framtidige myndighetskrav.

8.5 Konklusjon

Revisor konkluderer med at ReMidt IKS arbeider systematisk for å begrense forurensing og utnytte avfall som ressurs. Selskapet har etablert ordninger for kildesortering, ombruk, materialgjenvinning og annen ressursutnyttelse, og gir abonnentene informasjon og løsninger for korrekt sortering og levering. ReMidt arbeider også systematisk med miljøstyring og tilpasning til skjerpede krav.

8.6 Anbefalinger

Revisor anbefaler at ReMidt:

- Sikrer at alle fritidskunder har tilgang til løsninger som gjør det mulig å sortere og levere de avfallsfraksjonene som omfattes av krav om utsortering og separat innsamling.

KILDER

Aksjeloven, Lov om aksjeselskaper

Arbeidsmiljøloven, Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

Avfallsforskriften, Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall

EØS-avtalen artikkel 61 – regler om offentlig støtte. Hentet fra [Oversikt over regelverket - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (2010): *EØS-avtalens regler om offentlig støtte*. Hentet fra: [offentlig støtte veildere 2011.pdf](#)

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Forurensningsloven, lov om vern mot forurensninger og om avfall

IKS-loven, Lov om interkommunale selskaper

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif), brev av 27.06.2013

Klimaloven, Lov om klimamål

Kommuneloven, Lov om kommuner og fylkeskommuner

Miljødirektoratet: *Organisering av avfallstjenester*. Hentet fra: <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/for-myndigheter/beregne-kommunale-avfallsgebyrer-veileder/organisering-av-avfallstjenester/>

Nærings- og fiskeridepartementet (2019): *Veileder om offentlig støtte*, hentet fra: [veileder offentlig-stotte.pdf](#)

NOU 2002:19, *Avfallsforebygging – En visjon om livskvalitet, forbrukerbevissthet og kretsløps-tenkning*. Hentet fra: [NOU 2002: 19 - regjeringen.no](#)

Personopplysningsloven, Lov om behandling av personopplysninger

ReMidt IKS: Renovasjonsforskrift. Hentet fra: [Forskrift for husholdningsavfall](#)

ReMidt IKS: Slamforskrift. Hentet fra: [Forskrift om slam](#)

Selvkostforskriften, Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer

Statens forurensningstilsyn, brev av 16.07.1998

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon (§ 15) skal det etableres revisjonskriterier for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis.

Internkontroll

ReMidt IKS er underlagt krav til internkontroll fra flere regelverk.

Etter kommuneloven § 25-1 skal virksomheten ha internkontroll som sikrer at lover og forskrifter etterleves, og systemet skal være systematisk, risikobasert og tilpasset virksomheten. Internkontrollen skal blant annet omfatte nødvendige rutiner og prosedyrer, samt systemer for å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik. Selv om bestemmelsen formelt retter seg mot kommuner, får den praktisk betydning for IKS gjennom eierstyring og krav til forsvarlig virksomhet.

IKS-loven gir ikke detaljerte regler om internkontroll, men pålegger styret og daglig leder ansvar for at virksomheten drives forsvarlig. Dette innebærer i praksis et krav om etablering av et internkontrollsystem som sikrer god styring, etterlevelse og kontroll tilsvarende det som følger av kommuneloven.

Etter arbeidsmiljøloven er det i tillegg spesifikke krav til internkontroll innen HMS. Virksomheten skal ha systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid etter § 3-1, inkludert kartlegging av risiko og rutiner for å avdekke og rette opp avvik. Videre stiller loven krav til varsling: Arbeidstakere har rett til å varsle om kritikkverdige forhold (§ 2 A-1), arbeidsgiver har plikt til å følge opp varsler (§ 2 A-3), og virksomheter med minst fem ansatte skal ha skriftlige rutiner for intern varsling (§ 2 A-6).

Samlet innebærer dette at ReMidt IKS må ha et helhetlig internkontrollsystem som dekker både etterlevelse, HMS, avvikshåndtering og varsling, og som er tilpasset virksomhetens risiko og aktiviteter.

Avviks- og varslingsrutiner

Avviksrutiner er et lovkrav som del av internkontrollen (se over). Varslingsrutiner er ikke eksplisitt et krav i kommuneloven eller IKS-loven, men vil være påkrevd etter bestemmelser i arbeidsmiljøloven, og i praksis en del av et forsvarlig internkontrollsystem. Arbeidsmiljøloven har bestemmelser i § 2 A-6 om at det eksempelvis er plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling.

Etiske retningslinjer

Et interkommunalt renovasjonsselskap (IKS) er ikke uttrykkelig pålagt å ha egne etiske retningslinjer i lov, men slike retningslinjer følger indirekte av flere regelverk og ansvarsbestemmelser. Etter kommuneloven skal virksomheten drives på en måte som er tillitsskapende og forsvarlig, og internkontrollen skal sikre etterlevelse av lover og regler. Dette forutsetter i praksis et bevisst forhold til etikk, verdier og integritet, og kommunesektoren forventes å utvikle et felles norm- og verdigrunnlag som understøtter tillit i forvaltningen. Etiske retningslinjer er et sentralt virkemiddel for dette, blant annet for å håndtere risiko for korrupsjon, interessekonflikter og uheldig rolleblanding.

IKS-loven inneholder ikke konkrete krav om etiske retningslinjer, men legger ansvaret for forsvarlig drift til styret og daglig leder. Dette innebærer krav til god selskapsstyring, åpenhet og tillit, og i praksis vil etiske retningslinjer være et viktig og anbefalt styringsverktøy for å oppfylle dette ansvaret.

Etter arbeidsmiljøloven er etiske forhold ikke regulert direkte som egne retningslinjer, men loven stiller krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø og systematisk HMS-arbeid (§ 3-1). I tillegg gir kapittel 2 A regler om varsling av kritikkverdige forhold, som forutsetter tydelige normer for hva som er akseptabel atferd. Etiske retningslinjer vil derfor være et viktig grunnlag for å definere slike normer og støtte opp under varslingssystemet.

Samlet innebærer dette at et interkommunalt renovasjonsselskap bør ha etiske retningslinjer som en integrert del av internkontrollen, selv om kravet i hovedsak er indirekte. Retningslinjene bidrar til etterlevelse av lovverk, forebygging av korrupsjon og styrking av tillit til virksomheten.

Styret i ReMidt IKS vedtok i møte 12.12.2022 etiske retningslinjene for selskapet. Retningslinjene er tatt inn i kapittel 9 i selskapets personalhåndbok.

Arbeidsmiljøkrav

Et interkommunalt selskap (IKS) er underlagt krav til arbeidsmiljø gjennom flere regelverk. Kommuneloven stiller ikke direkte HMS-krav, men pålegger virksomheten å ha internkontroll som sikrer etterlevelse av lover og forskrifter, herunder arbeidsmiljøregelverket. Internkontrollen skal være systematisk og omfatte rutiner for å avdekke og følge opp avvik. Dette innebærer

at kommunen som eier og selskapet som virksomhet må ha kontroll med arbeidsmiljøforholdene (regjeringen.no).

IKS-loven inneholder ikke egne bestemmelser om arbeidsmiljø, men gir styret og daglig leder ansvar for forsvarlig drift av selskapet. Dette omfatter også ansvar for at virksomheten etterlever arbeidsmiljølovens krav, herunder å sørge for et trygt og forsvarlig arbeidsmiljø.

De konkrete og detaljerte kravene følger av arbeidsmiljøloven, som er det sentrale regelverket. Etter § 3-1 skal virksomheten ha et systematisk HMS-arbeid som sikrer at arbeidsmiljøet er fullt forsvarlig, inkludert kartlegging av risiko, iverksetting av tiltak og løpende oppfølging. Loven stiller også krav til det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet (§ 4-1 flg.), samt medvirkning fra ansatte og verneombud.

Samlet innebærer dette at et interkommunalt renovasjonsselskap må ha et systematisk og dokumentert HMS- og internkontrollsystem som sikrer trygge arbeidsforhold, forebygger risiko og sørger for kontinuerlig forbedring av arbeidsmiljøet.

Personvern

Et interkommunalt selskap (IKS) må ivareta personvern gjennom flere regelverk. Kommuneloven stiller ikke direkte krav til personvern, men pålegger virksomheten å ha internkontroll som sikrer etterlevelse av lover og forskrifter, herunder personopplysningsregelverket. Internkontrollen skal være systematisk og omfatte rutiner for å avdekke og følge opp avvik. Dette innebærer at personvern må inngå som en integrert del av styrings- og kontrollsystemet (regjeringen.no).

IKS-loven inneholder ikke egne bestemmelser om personvern, men gir styret og daglig leder ansvar for forsvarlig drift av selskapet. Dette ansvaret omfatter også å sørge for at behandling av personopplysninger skjer i tråd med gjeldende regelverk, herunder personvernforordningen (GDPR) og personopplysningsloven.

Arbeidsmiljøloven regulerer personvern indirekte gjennom bestemmelser om kontrolltiltak og behandling av opplysninger om ansatte. Tiltak som innebærer overvåking eller kontroll av arbeidstakere må være saklig begrunnet og håndteres i samsvar med lovens regler om informasjon, drøfting og personvern (§ 9-1 flg.).

Samlet innebærer dette at et interkommunalt renovasjonsselskap må ha rutiner for behandling av personopplysninger som del av internkontrollen, sikre lovlig og forholdsmessig bruk av opplysninger om ansatte og brukere, og sørge for at personvern ivaretas i hele virksomheten.

ReMidt har utarbeidet en personvernerklæring som er tilgjengelig på selskapets hjemmeside (www.ReMidt.no).

Datasikkerhet

Datasikkerhet er en samlebetegnelse for metoder, tjenester og verktøy som beskytter digital informasjon og digitale systemer, slik at de ikke blir utilgjengelige, går tapt, leses eller endres uten autorisasjon (Store Norske leksikon).

Kommuneloven pålegger kommunen, og dermed også virksomhet organisert gjennom IKS, å ha internkontroll som sikrer etterlevelse av lover og forskrifter, noe som i praksis omfatter datasikkerhet.

Samtidig stiller personopplysningsloven (GDPR) direkte krav om at personopplysninger skal beskyttes gjennom systematiske tekniske og organisatoriske tiltak og dokumentert internkontroll. For offentlige virksomheter gjelder også Forvaltningsforskriften, som konkret krever styring og kontroll med informasjonssikkerheten i all informasjonsbehandling.

Samlet innebærer dette at kommunale avfallsselskap i praksis må ha et system for informasjonssikkerhet herunder datasikkerhet.

ReMidt har utarbeidet en personvernerklæring som er tilgjengelig på selskapets hjemmeside (www.ReMidt.no).

Informasjon til abonnentene

Det finnes ikke et eksplisitt lovkrav om et bestemt system for informasjon til abonnenter.

Men kommunale avfallsselskap (IKS) bør sikre god og tilgjengelig informasjon og ha rutiner eller systemer som ivaretar dette. System for abonnentinformasjon bør være på plass for å kunne følge opp abonnenter. Den konkrete plikten til informasjon kommer normalt fra kommunal renovasjonsforskrift og tilhørende retningslinjer.

ReMidt IKS har slike bestemmelser i forskrift for husholdningsavfall § 2-11 (informasjons- og opplysningsplikt), og i slamforskriften § 2-7 (informasjons- og opplysningsplikt).

Forskrift for husholdningsavfall § 2-11 Informasjons- og opplysningsplikt

ReMidt plikter å informere om den kommunale renovasjonsordningen til abonnenter og eiere. Abonnenten plikter å opplyse ReMidt om forhold som kan ha innvirkning for eget abonnement. Abonnenten har plikt til å opplyse om antall boliger og boenheter som er tilknyttet tjenesten.

Slamforskriften § 2-7 Informasjons- og opplysningsplikt

ReMidt plikter å informere om den kommunale slamtømmeordningen til abonnenter og eiere av avløpsanlegg, og til kommunen. ReMidt skal gi abonnenten varsel om tømning av slamanlegg i god tid, og etter fastsatte retningslinjer. Abonnenten skal også varsles etter utført tømning. Abonnenten plikter å opplyse ReMidt om

forhold som kan ha innvirkning for eget abonnement. Abonnementen skal varsle ReMidt om alle endringer i tekniske installasjoner, anleggsutførelse eller endret bruk av anlegget.

Revisjonskriterier internkontroll:

- ReMidt IKS skal ha et system for internkontroll med lovpålagte oppgaver som selskapet utfører på vegne av kommuner
- ReMidt IKS skal ha etablert avviks- og varslingsrutiner
- ReMidt skal sikre at etiske retningslinjer er kjent og etterleves
- ReMidt IKS skal sikre at bestemmelser om personvern er kjent og etterleves
- ReMidt IKS skal sikre at bestemmelser om datasikkerhet er kjent og etterleves
- ReMidt IKS skal sikre at abonnentene mottar relevant informasjon

Selvkost

Kommuneloven § 15-1 andre ledd sier at samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten. Tredje ledd angir at samlet selvkost skal fastsettes ut fra følgende prinsipper:

- a) kostnadene skal beregnes ut fra gjennomførte transaksjoner og anskaffelseskost
- b) investeringskostnadene skal beregnes ut fra avskrivningene på investeringene og beregnede rentekostnader
- c) investeringskostnadene skal fordeles over den tiden investeringene forventes å være i bruk.

Selvkostforskriften (FOR-2019-12-11-1731) utfyller kommuneloven § 15-1 og gir nærmere regler for hvordan *samlet selvkost for et tjenesteområde* skal beregnes. Reglene gjelder når det er fastsatt i annen lov eller forskrift at kommunens eller fylkeskommuner gebyrer for den aktuelle tjenesten, ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten, jf. forskriften § 1. Selvkostforskriften gjelder dermed for beregningen av det samlede gebyrgrunnlaget (samlet selvkost) for en tjeneste der kommuner eller fylkeskommuner etter særlov har hjemmel til å kreve gebyrer, men der rammen for gebyrene er begrenset til selvkost.

Det følger av forurensningsloven § 34 at kommunene skal fastsette gebyrer for innsamling av husholdningsavfall mv., og at gebyrene ikke skal overstige kommunens kostnader. Kommunene bør fastsette differensierte gebyrer, der dette vil kunne bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning. Forurensningsmyndigheten kan fastsette forskrifter om beregning av gebyrene. Da følger det videre av kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften hvordan kommunens kostnader (samlet selvkost, det samlede gebyrgrunnlaget) for dette tjenesteområdet skal beregnes.

Kommunelovens §15-1 andre ledd sier at samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten.

Veilederen til selvkost (side 9) viser til at hvis kommunen har satt ut hele eller deler av tjenesten til et interkommunalt selskap, et kommunalt oppgavefellesskap som er eget rettssubjekt eller til et kommunalt eid aksjeselskap, og dette er gjort ved utvidet egenregi etter lov om offentlige anskaffelser § 3-1 (i motsetning til å være satt ut på anbud), vil reglene om beregning av samlet selvkost for kommunen fortsatt gjelde på samme måte som om kommunen selv hadde produsert hele tjenesten. Det betyr at dersom selskapet eller samarbeidet produserer hele eller deler av tjenesten, er det selskapets eller samarbeidets kostnader (selvkost) ved å produsere selvkosttjenesten (beregnet etter selvkostforskriften) som skal inngå i beregningen av kommunens samlede selvkost, og ikke eventuelle driftstilskudd eller avtalt pris om kjøp fra kommunen til selskapet eller samarbeidet.

Organisering i kommunal regi (etat/KF) eller interkommunalt selskap (IKS)

Miljødirektoratets viser til følgende ved organisering av avfallstjenesten i et interkommunalt selskap¹⁸. I et interkommunalt selskap kan det i selskapsavtalen vedtas at selskapets regnskap skal kunne følge de kommunale regnskapsprinsippene (jf. IKS-lovens § 27 om Selskaps regnskap). Dersom dette ikke er vedtatt, må IKS-et følge regnskapsloven. Nettokostnadene skal fordeles per kommune etter bruk av tjenesten til IKS-et og ikke basert på eierbrøk. For eksempel skal investeringer som gjøres av et IKS som kommer kun innbyggerne i en eller noen kommune/-r til gode, dekkes over avfallsgebyret til den/disse kommunen/-e. Det er ikke anledning til å dekke disse investeringene over avfallsgebyret til de kommunene i IKS-et som ikke drar nytte av investeringen.

I tillegg til kommunens andel av IKS-ets nettokostnader, skal de respektive kommunenes egne kostnader inkluderes i gebyrgrunnlaget. Dette innebærer at kommunens egne innbyggere kan måtte betale et annet gebyr enn innbyggerne i nabokommunen, selv om kommunene samarbeider i et felles IKS. Dette kan eksempelvis være kostnader knyttet til eldre deponier som tilhører kommunen og som ikke har vært knyttet til aktiviteten i IKS-et.

Beregningsgrunnlag

I beregningsgrunnlaget inngår både direkte og indirekte driftskostnader. Selvkostforskriftens § 4 sier at direkte driftskostnader omfatter kostnader til arbeid, varer og tjenester som brukes til å produsere og yte selvkosttjenesten. Indirekte driftskostnader inkluderer kostnader til stabs-

---

¹⁸ [Organisering av avfallstjenester - miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no)

og støttetjenester, fellestjenester og kontrollfunksjoner som utfyller eller understøtter selvkost-tjenesten. Andelen indirekte driftskostnader som tilordnes selvkost, skal gjenspeile selvkost-tjenestens bruk av disse tjenestene og funksjonene. Kostnader til administrativ ledelse, folke-valgte organer etter kommuneloven § 5-1, eller eierorganer skal ikke inngå i selvkost.

Både direkte og indirekte kapitalkostnader skal inngå i beregningsgrunnlaget. § 5 fastslår at kapitalkostnader omfatter avskrivninger og nedskrivninger av varige driftsmidler, reversering av nedskrivninger og beregnede rentekostnader. Hovedprinsippene er at anleggsmidler skal beregnes ut fra prisen på anskaffelsestidspunktet. Avskrivningene skal foretas planmessig over den utnyttbare levetiden til det varige driftsmidlet, og denne levetiden kan settes lik avskrivningsperioden i virksomhetens årsregnskap.

Kalkylerente

I selvkostforskriftens § 5, fjerde ledd skal rentekostnadene beregnes ut fra årets gjennomsnittlige restverdi på de varige driftsmidlene og kalkylerenten. Kalkylerenten er lik årets gjennomsnittlige 5-årige swap-rente med et tillegg på 0,5 prosentpoeng.

I henhold til § 5, femte ledd, skal indirekte kapitalkostnader som kan tilordnes indirekte driftskostnader enten inkluderes i selvkost på samme måte som indirekte driftskostnader, eller settes lik 5 prosent av de indirekte driftskostnadene etter fratrekk for inntekter knyttet til selvkostområdet.

Selvkostfond

Håndtering av overskudd og underskudd i selvkost reguleres i henhold til selvkostforskriften, § 8. Årets samlede selvkost utgjør gebyrgrunnlaget. Gebyrinntektene for året kan føre til overskudd eller underskudd. Overskudd skal settes av i et selvkostfond, mens underskudd skal dekkes av selvkostfondet.

Et overskudd som er avsatt til selvkostfondet skal tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest innen det femte året etter at overskuddet oppsto. Tilsvarende skal et underskudd som er fremført, dekkes inn av et fremtidig overskudd senest innen det femte året etter at underskuddet oppsto. Det er mulig å fremføre et underskudd ut over fem år hvis det er nødvendig for at brukerne ikke skal betale for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer.

Et selvkostfond skal også renteberegnes. Ved årets slutt skal beregnede renteinntekter legges til på fondet. Renteinntektene beregnes ut fra årets gjennomsnittlige beholdning på fondet og kalkylerenten.

Dokumentasjon

Det stilles krav om at kommunen og fylkeskommunen skal ha dokumentasjon av hvordan beregningen av samlet selvkost er utført. Denne dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år, i samsvar med selvkostforskriften, § 9.

Følgende skal inngå i beregning av selvkost:

- Direkte kostnader er basert på relevante regnskapsposter.
- Indirekte kostnader er basert på relevante regnskapsposter.
- Investeringer er basert på relevante regnskapsposter.
- Håndtering av fondsmidler er i samsvar med gjeldende retningslinjer og krav til selvkost.

Disse prinsippene sikrer at beregningene av selvkost er grundige og i samsvar med regelverket, og bidrar til å sikre at kostnadene knyttet til tjenestene blir riktig beregnet og dekket gjennom gebyrene.

Direkte regnskapsposter

Veilederen til selvkostforskriften (side 10)¹⁹ beskriver at direkte driftskostnader inkluderer kostnader til arbeid, varer og tjenester som brukes til å produsere og levere selvkosttjenesten. Dette omfatter alle kostnader som er direkte forbundet med å produsere og levere tjenesten som det skal betales gebyr for.

Indirekte regnskapsposter

Veilederen til selvkostforskriften (side 10) beskriver at indirekte driftskostnader omfatter kostnader til stabs- og støttetjenester, fellestjenester og kontrollfunksjoner som støtter selvkosttjenesten. Dette inkluderer kunderelaterte funksjoner som kundeservice og fakturering, samt interne funksjoner som personaladministrasjon, juridiske tjenester, regnskap, IKT og arkivering. Andelen indirekte kostnader som inkluderes i selvkostkalkylen, skal gjenspeile selvkosttjenestens bruk av disse funksjonene. Selv om det ofte ikke er mulig å beregne de indirekte kostnadene med full presisjon, må metoden for å henføre indirekte kostnader til selvkostkalkylen reflektere faktisk bruk av funksjonene så godt som mulig. Selvkost omfatter også indirekte kapitalkostnader knyttet til stab- og støttefunksjoner, fellestjenester og kontrollfunksjoner, når disse støtter selvkosttjenesten.

I mange tilfeller vil det være hensiktsmessig å tilordne indirekte kostnader til selvkost ved hjelp av faste fordelingsnøkler som oppdateres med jevne mellomrom. Først identifiseres de stab- og støttetjenestene, fellestjenestene og kontrollfunksjonene som utfyller eller understøtter den

---

¹⁹ Veileder til selvkostforskriften.

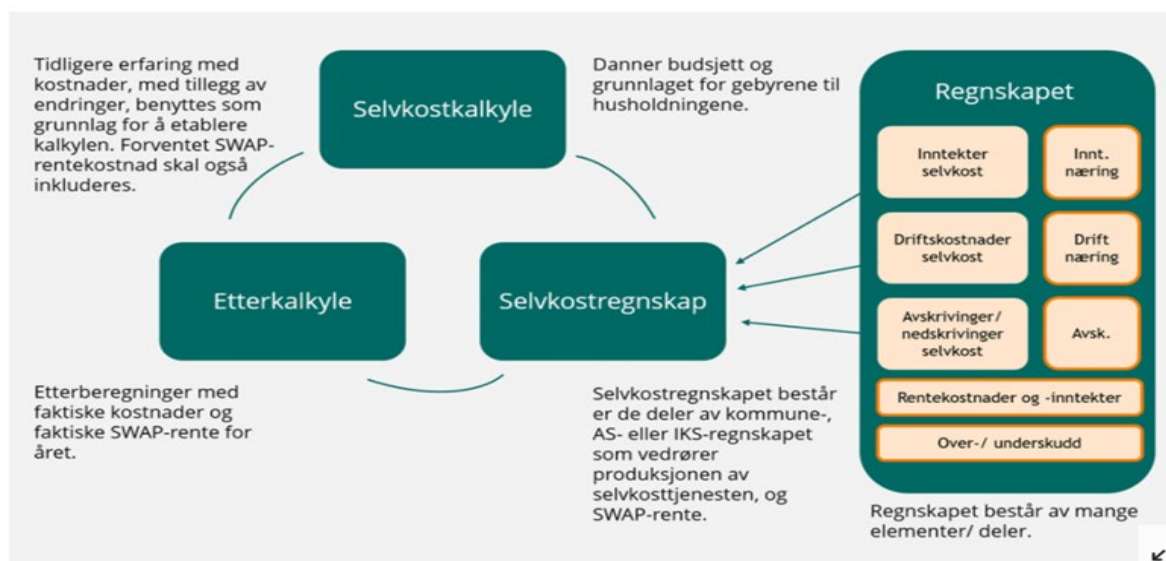
aktuelle selvkosttjenesten. Deretter gjøres det et anslag på selvkosttjenestens bruk av de enkelte funksjonene, det vil si hvor stor andel av disse funksjonenes utgifter (netto driftsutgifter) som skal tilordnes selvkost.

Anleggsregister og investeringskostnader (kapitalkostnader)

Veilederen til selvkostforskriften (side 14) beskriver at kapitalkostnadene skal beregnes ut fra avskrivninger av historisk kost, med kompensasjon for kapitalbinding gjennom beregnede rentekostnader. Avskrivningene skal som utgangspunkt gå over forventet brukstid. Følgende inkluderes:

- For det første, inkluderer selvkostkalkylen avskrivninger av varige driftsmidler. Alle varige driftsmidler skal avskrives i selvkostkalkylen, også de som ikke har begrenset levetid, som tomter.
- For det andre, inkluderer selvkostkalkylen nedskrivninger av varige driftsmidler ved varig verdifall.
- For det tredje, inkluderer selvkostkalkylen beregnede (kalkulatoriske) rentekostnader. Disse skal reflektere kostnaden ved å binde opp kapital.

Sammenhengen mellom selvkostkalkyle, selvkostregnskap og etterkalkyle:

Kilde: Miljødirektoratet

Revisjonskriterier selvkost:

- Selvkost skal danne grunnlaget for renovasjonsgebyret i ReMidt
- ReMidt skal føre regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall og slam
- ReMidt skal utarbeide forkalkyle, etterkalkyle og selvkostregnskap for husholdningsavfall
- ReMidt skal utarbeide forkalkyle, etterkalkyle og selvkostregnskap for slam

- Det skal være et skille mellom inntekter og utgifter fra husholdningsavfall og næringsavfall i ReMidt. Disse skal fordeles etter nøkler som reflekterer faktisk bruk. Forde-
lingsnøklerne skal dokumenteres og oppdateres jevnlig
- Mer- eller mindreinntekter skal føres mot et selvkostfond i ReMidt
- ReMidt skal planlegge prosess for oppbygging og nedbygging av selvkostfond, slik at
overskudd eller underskudd avregnes i løpet av fem år (generasjonsprinsippet)
- Kommunens påslag i renovasjonsgebyrene for egne indirekte kostnader skal være
begrunnet og dokumenterbare

Differensiering av avfallsgebyr

Forurensningsloven § 34 annet ledd fastsetter at «Kommunen bør fastsette differensierte gebyrer, der dette vil kunne bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning».

I kommuner som har ordninger med et fast årlig gebyr for håndtering av husholdningsavfallet, opplever husholdningene ingen endring i sine kostnader når de reduserer sine avfallsmengder eller kildesorterer bedre. Siden kostnadene ved avfallshåndtering i kommunen skal dekkes fullt ut, vil differensiering innebære at lave avfallsgebyrer for enkelte avfallstjenester må oppveies av tilsvarende høye gebyrer for andre avfallstjenester. Dette kan stimulere til endret adferd, f.eks. økt oppslutning om materialgjenvinningsordninger og lavere avfallsproduksjon.

Miljødirektoratets veileder for beregning av kommunale avfallsgebyr²⁰, utdyper at det er hovedsakelig to forhold som kan tilsi differensiering av avfallsgebyr:

- Det oppfordres til å differensiere avfallsgebyr for å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning.
- Det er *anledning* til å differensiere gebyr der dette er begrunnet i reelle kostnadsforskjeller knyttet til betjening av den enkelte abonnent eller gruppe av abonnenter (men ikke dersom det er på grunn av ulik henteavstand).

Som eksempel på differensiering av avfallsgebyr, nevnes:

- Omfang av sorteringsordninger (hente mange eller få fraksjoner hos abonnentene, utbygd nettverk av returpunkter og gjenvinningsstasjoner)
- Tømmefrekvens
- Varierende avfallsmengde
- Samarbeid mellom abonnenter (deling av utstyr)
- Hjemmekompostering eller annen disponering i husstanden

---

²⁰ [Differensierte avfallsgebyr - miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no)

Veilederen fastsetter at det ikke er anledning til å differensiere gebyr på sosialt grunnlag. Det er heller ikke tillatt å differensiere på bakgrunn av ulik kjøreavstand (NOU 2002:19). Dagens løsninger for differensiering av gebyrene er dermed knyttet opp mot omfanget av kildesortering og de ulike innsamlingsordningene, og ikke til boligens størrelse, standard og lignende.

I et brev fra Statens forurensningstilsyn av 16.07.1998, vurderes gebyrdifferensiering for fritidsboliger. Her kommer det frem at gebyrdifferensiering på bakgrunn av om eier er inn- eller utenbygdsboende ikke kan finne sted, og at en slik differensiering vil være utenfor grensene for kommunenes adgang til å differensiere avfallsgebyret etter forurensningsloven § 34 andre ledd og det ulovfestede likhetsprinsippet.

KLIF svarer i brevet fra 27.06.2013 på mulighetene for å differensiere renovasjonsgebyret og sier følgende om fritidseiendommer:

Differensiering av avfallsgebyrene til fritidseiendommer bør baseres på at det er forbundet med lavere kostnader å betjene enkelte abonnenter enn andre. Det er derfor f.eks. ikke anledning til å fastsette lavere avfallsgebyr for hytteeiere som har fast bosted i kommunen, enn for hytteeiere som har fast bosted i andre kommuner. Det at enkelte hytteeiere betaler avfallsgebyr også på det permanente bostedet i den samme kommunen endrer ikke på det faktum at det også er forbundet med kostnader å samle inn avfall fra fritidseiendommen.

I brevet fra KLIF 27.06.2013 trekkes det fram to forhold som kan tilsi differensiering av gebyr:

- For å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning
- Reelle kostnadsforskjeller knyttet til betjening av den enkelte abonnent eller gruppe av abonnenter

Videre peker KLIF på at grunnlaget for differensiering, basert på dagens vanligste innsamlingsystemer vil være:

- Avfallstype (sorterte fraksjoner, restavfall)
- Avfallsvolum (hentefrekvens, størrelse på avfallsbeholder, vekt)
- Avfallsløsning (gjenvinningsordninger som tas i bruk)

Videre skriver KLIF at det betyr at dagens løsninger for differensiering av avfallsgebyrer er knyttet opp mot omfanget av kildesortering og de ulike innsamlingsordningene og ikke til størrelsen på fritidsbolig, standard og liknende.

Valg av metode for differensiering av avfallsgebyr må foretas ut fra lokale forhold og lokale målsetninger. Noen praktiske standardløsninger kan likevel skisseres.

Dette gir følgende revisjonskriterier:

- ReMidt bør differensiere avfallsgebyret for å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning. ReMidt skal begrunne reelle kostnadsforskjeller for å betjene abonnenter ved differensiering.

Søknader om reduksjon/fritak

Det er ikke plikt i regelverket til å ha et system for søknad om reduksjon/ fritak for renovasjonsgebyr. Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) gir adgang til unntak etter søknad, men kommunene må selv etablere regler.

§ 30 Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v.

Kommunen skal sørge for innsamling av husholdningsavfall. Forurensningsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfellet pålegge kommunene å innføre ordninger for sortering av avfallet. Et slikt pålegg må baseres på en samlet vurdering av kostnadene dette vil innebære i forhold til de miljøfordeler som oppnås.

Kommunen kan gi forskrifter om at den kommunale innsamling bare skal gjelde i tettbygd strøk, at visse slag husholdningsavfall skal holdes utenfor den kommunale innsamling, og at visse slag avfall skal holdes adskilt. Kommunen kan etter søknad unnta bestemte eiendommer fra den kommunale innsamling.

Kommunen kan gi forskrifter som er nødvendig for å få til en hensiktsmessig og hygienisk oppbevaring, innsamling og transport av husholdningsavfall. Uten kommunens samtykke må ingen samle inn husholdningsavfall. Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller ved forskrift eller enkeltvedtak bestemme at kommunens samtykke ikke er nødvendig.

Det er vanlige lokale bestemmelser om dette. Normalt gjøres dette gjennom lokal renovasjonsforskrift. ReMidt IKS har slike bestemmelser i forskrift for husholdningsavfall § 3-3 (differensiering av avfallsgebyrene for bolig) og § 5-2 (fritak), og i slamforskriften § 4-2 (fritak fra slamordningen).

Reduksjon og/eller fritak for renovasjonsgebyr - husholdningsavfall

Forskrift for husholdningsavfall (renovasjonsforskriften), Aure, Averøy, Frøya, Heim, Hitra, Kristiansund, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Orkland, Rennebu, Rindal, Skaun, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll kommuner, Trøndelag og Møre og Romsdal FOR-2020-12-16-3115.

Renovasjonsforskriften har bestemmelser om reduksjon og fritak av renovasjonsgebyret. Med bakgrunn i forskriftens bestemmelser er det utarbeidet retningslinjer for gjennomføring av forskriftens bestemmelser, herunder rutiner og krav.

Reduksjon

§ 2-4 Henteordning – 4. ledd

ReMidt kan i særlige tilfeller pålegge abonnent som omfattes av henteordningen å levere avfallet til et samlepunkt mot en reduksjon i gebyret. Nærmere regler for dette fastsettes i egne retningslinjer.

§ 3-3 Differensiering av avfallsgebyrene for boligabonnement

Formålet med å differensiere avfallsgebyrene er å stimulere til avfallsreduksjon, økt kildesortering og gjenvinning og sikre en effektiv innsamling.

Gebyrdifferensieringen skal i hovedsak skje på grunnlag av avfallsmengder, avfallstyper, nabosamarbeid om oppsamlingsenheter og forhold knyttet til hentestedet.

Avfallsgebyret er differensiert i forhold abonnentens valgte servicenivå og etter størrelsen på restavfallsbeholderen, med utgangspunkt i et normalabonnement:

	Abonnement	Gebyr	Merknader
a.	Redusert	80%	
b.	Normal	100%	Hentested inntil 5 meter fra vegkant
c.	Utvidet	130%	
d.	Ekstra stort	25%	Tillegg pr. 100 liter, med utgangspunkt i c
e.	Henteavstand	15%	Tillegg pr. 10 meter ekstra gangavstand
f.	Nedgravde løsninger	20%	Tillegg for nedgravde beholdere
g.	Bringefradrag	-20%	Rabatt for selv å levere avfallet til samlepunkt
h.	Nabodeling	-15%	Rabatt for felles beholder
i.	Hjemmekompostering	-15%	Rabatt for behandling av eget matavfall

Abonnenten kan fritt velge størrelse på oppsamlingsenhetene for materialgjenvinning uten at dette påvirker gebyret. ReMidt kan gi utfyllende retningslinjer som stimulerer til ytterligere avfallsreduksjon og materialgjenvinning, samt leveringsbetingelsene på gjenvinningsstasjon.

Fritak

§ 5-2 Fritak

ReMidt kan etter søknad frita bestemte eiendommer eller områder fra den kommunale renovasjonsordningen. Det er forhold ved eiendommen eller området som kan gi grunnlag for fritaket.

ReMidt kan i særlige tilfeller og etter søknad gi fritak fra én eller flere av bestemmelsene i forskriften. Det er en forutsetning for slikt fritak at det ellers er i samsvar med lov, denne forskriften og fastsatte retningslinjer. Det kan settes vilkår ved fritak gitt etter første og andre ledd.

Fritak fra slamordningen

Forskrift om tømning av slamavskillere, tette tanker, minirensesanlegg mv. (slamforskriften), Aure, Averøy, Frøya, Heim, Hitra, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Orkland, Rennebu, Rindal, Skaun og Surnadal kommuner, Trøndelag og Møre og Romsdal. FOR-2020-12-16-3117

Slamforskriften har bestemmelser om fritak fra slamordningen. Forskriften har ikke bestemmelser om reduksjon av gebyret. Med bakgrunn i forskriftens bestemmelser er det utarbeidet retningslinjer for gjennomføring av forskriftens bestemmelser, herunder rutiner og krav.

Fritak

§ 4-2 Fritak fra slamordningen

Kommunen kan etter søknad frita bestemte eiendommer eller områder fra den kommunale slamordningen. Det er forhold ved eiendommen eller området som kan gi grunnlag for fritaket.

Kommunen kan i særlige tilfeller og etter søknad gi fritak fra én eller flere av bestemmelsene i forskriften. Det kan settes vilkår ved fritak gitt etter første og andre ledd.

Slamforskriften legger myndigheten til å behandle søknader om fritak fra slamordningen til den enkelte kommune. Det utledes derfor ikke revisjonskriterium for ReMidt sin behandling av søknader.

Saks- og klagebehandling

Retningslinjene til renovasjonsforskriften fastsetter at søknader om fritak skal behandles etter forvaltningslovens bestemmelser. Fritak eller avslag på fritak er enkeltvedtak med klagerett. Klager på vedtak skal også behandles etter forvaltningslovens bestemmelser. Dersom ReMidt ikke omgjør vedtaket eller avviser klagen, skal klagen behandles av ReMidt sin klagenemnd.

Forurensningsloven fastsetter også at forvaltningsloven gjelder med de særlige bestemmelsene som følger av forurensningsloven. For vedtak truffet av kommunen gjelder forvaltningslovens regler om klage.

På denne bakgrunnen utledes følgende revisjonskriterier for reduksjon og fritak fra renovasjonsordningen for husholdningsavfall:

- ReMidt IKS skal praktisere differensiering av avfallsgebyrene i samsvar med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.
- ReMidt IKS skal ha system og rutiner som sikrer at søknader om redusert renovasjonsgebyr og fritak fra renovasjonsordningen behandles i tråd med renovasjonsforskriften og tilhørende retningslinjer.
- ReMidt IKS skal behandle vedtak om fritak og klager på slike vedtak i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser.

Kryssubsidiering

IKS-loven har ingen bestemmelser om konsern, men regnskapsloven 1998-07-17-56, §1-3 andre ledd sier at et selskap er morselskap hvis vedkommende på grunn av avtale eller som eier av aksjer eller andeler har bestemmende innflytelse over et annet foretak. Datterselskap som er organisert som aksjeselskap er underlagt aksjelovens bestemmelser om «armlengdes avstand» i konsernforhold. Hensikten med disse bestemmelsene er å sikre at priser og vilkår i et konsern skal være de samme som hva som ville blitt avtalt mellom uavhengige parter i en tilsvarende situasjon.

Kryssubsidiering mellom skjermet og konkurranseutsatt virksomhet vil kunne komme i konflikt med EØS-avtalens statsstøtteregler. I tillegg har avfallsforskriften spesielle bestemmelser som skal hindre at renovasjonsselskap med integrert virksomhet skal kunne subsidiere næringsvirksomheten.

Aksjeloven

Aksjeloven § 3-9 (1) har følgende bestemmelse:

Transaksjoner mellom selskapene i samme konsern skal grunnes på vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper. Vesentlige avtaler mellom konsernselskaper skal foreligge skriftlig.

I forarbeidet til loven (NOU 1996:3) ble det vektlagt at transaksjonene må være forretningsmessig begrunnet, gjenspeile alminnelig markedspris, og at det måtte være likevekt mellom kontraktsytelsene og vilkårene for transaksjonene.

Statsstøttereglene

EØS-avtalens artikkel 61 forbyr som hovedregel offentlig støtte til næringslivet. Hva som er offentlig støtte blir tolket vidt, hvor kryssubsidiering i offentlig eid virksomhet kan bli rammet av forbudet. Dersom midler til finansiering av offentlige tjenester, - slik som renovasjonsgebyret, - benyttes til å finansiere konkurranseutsatt virksomhet, vil det bli rammet av forbudet. I departementets veileder til reglene²¹ nevnes det noen typetilfeller:

- At felleskostnader for skjermet og konkurranseutsatt virksomhet, slik som administrasjonskostnader, belastes den skjermede virksomheten
- At ledig kapasitet i skjermet virksomhet brukes til å produsere konkurranseutsatte tjenester
- At det investeres i maskiner og utstyr i den offentlig finansierte delen som gir lavere driftskostnader for den konkurranseutsatte delen

---

²¹ Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet (2010): Veileder: EØS-avtalens regler om offentlig støtte

- At ansatte, utstyr og lokaler fra den offentlig finansierte virksomheten brukes i den kommersielle virksomheten

For å vurdere om det foreligger ulovlig kryssubsidiering brukes *markedsaktørprinsippet*. Ved å sammenligne transaksjonene med andre, kommersielle aktørers pris- og avtalevilkår, vil det som regel kunne konstateres om handelen er gjort på markedsmessige vilkår²².

I tilfeller der det ikke eksisterer en sammenlignbar markedspris, har EU-domstolen oppstilt som krav²³ at vederlaget skal dekke variable kostnader, en andel av de faste og en rimelig fortjeneste på morselskapets investeringer. Dersom vederlaget ble satt for lavt, ville det være støtte til det konkurranseutsatte datterselskapet.

Med enkelte unntak, angir ikke regelverket eksplisitt hvilke tiltak som må foretas for å forhindre kryssubsidiering. Utfra virksomhetens art kan et regnskapsmessig skille være tilstrekkelig, mens det i andre tilfeller også bør foretas organisatorisk skille. Begge tiltakene forutsetter at kostnader og økonomiske fordeler som er knyttet til å produsere det forretningsmessige produktet belastes den konkurranseutsatte delen til markedspris.

Avfallsforskriften

Det foreligger ikke noe krav om organisatorisk skille mellom virksomhetene, noe som betyr at lovpålagte og ikke-lovpålagte områder kan gjøre seg nytte av felles ressurser i samme selskap, slik som administrasjon, maskinpark og anlegg. Dette stiller store krav til dokumentasjon av det regnskapsmessige skillet. Avfallsforskriftens § 15-1 presiserer forbudet mot kryssubsidiering slik:

I tillegg har forskriften til formål å hindre ulovlig kryssubsidiering mellom kommunens lovpålagte håndtering av husholdningsavfall og avfallstjenester som kommunen selger i markedet, herunder avfallstjenester knyttet til håndtering av næringsavfall og husholdningsavfall fra andre kommuner som kommunen selger avfallstjenester til.

Dette gir følgende revisjonskriterier:

- ReMidt skal kunne dokumentere at det ikke foregår kryssubsidiering mellom husholdnings- og næringsrelatert virksomhet, herunder transaksjoner med selskaper ReMidt har eierinteresser i.
- Det skal være et skille mellom inntekter og utgifter fra husholdningsavfall og næringsavfall i ReMidt. Disse skal fordeles etter nøkler som reflekterer faktisk bruk. Fordeingsnøklerne skal dokumenteres og oppdateres jevnlig.

²² Jf. Nærings- og fiskeridepartementet (2019): Veileder om offentlig støtte, s. 111.

²³ Chronpost-saken

Etterbruksfond

Avfallsforskriften kapittel 9 regulerer deponi av avfall. Formålet med bestemmelsene er å sikre at deponering av avfall skjer på en forsvarlig og kontrollert måte slik at skadevirkninger på miljøet og menneskers helse forebygges eller reduseres så langt det er mulig.

§ 9-10 handler om finansiell sikkerhet og kostnadsdekning. Her angis følgende:

Ethvert deponi skal ha tilfredsstillende finansiell sikkerhet eller tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følger av tillatelsen, herunder avslutnings- og etterdriftsproseduren som kreves etter § 9-15, kan oppfylles.

Samtlige kostnader til anlegg og drift av et deponi skal dekkes ved den prisen som den driftsansvarlige krever for deponering av avfall på deponiet. Dette gjelder også kostnaden ved sikkerheten som nevnt i første ledd og anslåtte kostnader ved avslutning og etterdrift av deponiet i en periode på minst 30 år.

§ 9-15 handler om avslutning og etterdrift. Her angis følgende i tredje ledd:

Når et deponi er endelig avsluttet, skal den driftsansvarlige sørge for vedlikehold, overvåking og kontroll i etterdriftsfasen i samsvar med vedlegg III til dette kapitlet. Den driftsansvarlige skal underrette forurensningsmyndigheten om enhver betydelig skadevirkning på miljøet som avsløres ved kontroll- og overvåkingsprosedyrene.

Blant handlingene som angis i vedlegg III, er blant annet om meteorologiske data, utslippsdata, status for deponiets utvikling, og egne krav for typer avfall, eksempelvis metallisk kvikksølv.

Dette gir følgende revisjonskriterier:

- ReMidt skal ha tilfredsstillende finansiell sikkerhet eller tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følger av tillatelsen, herunder avslutnings- og etterdriftsproseduren, kan oppfylles.

Begrense forurensning og utnytte avfall som ressurs

Problemstilling 7 gjelder hvordan ReMidt IKS arbeider for å begrense forurensning og utnytte avfall som ressurs. I prosjektskissen er problemstillingen konkretisert gjennom tre deltema: praksis for å oppnå lokale, nasjonale og internasjonale målsettinger, tilpasning til framtidige krav, og å følge noen fraksjoner fra søppeldunk til ressurs.

ReMidt sitt oppdrag må ses i lys av selskapets formål, kommunenes lovpålagte ansvar for husholdningsavfall, nasjonale mål for avfall og gjenvinning, samt krav til utsortering, materialgjenvinning og forsvarlig avfallshåndtering. Selskapsavtalen fastsetter at ReMidt IKS på vegne av eierkommunene skal utføre oppgaver knyttet til innsamling, transport, behandling og om-

setning av avfall og slam. Selskapet har også enerett til å samle inn og behandle husholdningsavfall som eierkommunene er lovpålagt å håndtere etter forurensningsloven §§ 29 og 30, samt slam fra slamavskillere og tette tanker.

Det fremgår videre at selskapet skal søke å redusere avfallsmengdene, utnytte ressursene i avfallet og behandle avfallet på en måte som minst tilfredsstiller miljømessige krav fra myndighetene. Dette knytter ReMidt sin virksomhet både til avfallsreduksjon, ressursutnyttelse og miljømessig forsvarlig behandling av avfall.

Kildesortering, gjenvinning og forsvarlig avfallshåndtering

Renovasjonsforskriften for ReMidt IKS fastsetter at formålet med renovasjonsordningen er å sikre at husholdningsavfallet i eierkommunene kildesorteres og håndteres i tråd med avfallshierarkiets prioriteringer. Dette skal skje gjennom miljøvennlig, hygienisk og kostnadseffektiv oppbevaring og innsamling av avfall, samt gjennom gjenvinningsordninger som prioriterer materialgjenvinning.

Forskriften viser også til at nasjonale avfallsmål skal søkes oppnådd gjennom renovasjonsordningen. Det fremgår videre at kommunenes myndighet etter forurensningsloven kapittel 5 er delegert til ReMidt IKS gjennom renovasjonsforskriften.

Avfallsforskriften fastsetter at formålet er å redusere miljøproblemer fra avfall gjennom separat innsamling, utsortering og forsvarlig behandling av avfall, samt høy grad av gjenvinning, jf. avfallsforskriften kapittel 1 § 1-1. Forskriften definerer gjenvinning som ombruk, materialgjenvinning eller energiutnyttelse, jf. § 1-3.

Det fremgår videre at kommunen har plikt til å sørge for tilstrekkelig tilbud om mottak av avfall, og at avfall skal sorteres, oppbevares og videresendes på en forsvarlig måte slik at det er egnet for videre håndtering og gjenvinning, jf. §§ 1-8 og 1-9.

Retningslinjene til renovasjonsforskriften beskriver ordninger og krav knyttet til sortering og håndtering av husholdningsavfall. Det fremgår at husholdningsavfall skal sorteres etter avfallstype, og at renovasjonsordningen består av både henteordning og bringeordning. ReMidt har også etablert returpunkter og gjenvinningsstasjoner som del av renovasjonsordningen.

Dette gir følgende revisjonskriterium:

- ReMidt IKS skal legge til rette for at husholdningsavfall kildesorteres, gjenvinnes og håndteres forsvarlig i tråd med avfallshierarkiet, avfallsforskriften og renovasjonsforskriften.

Avfall som ressurs og sirkulær økonomi

ReMidt skal fremme bevisste holdninger til ressursbruk gjennom å legge til rette for kildesortering, gjenbruk og materialgjenvinning av ulike typer avfall. Videre fremgår det at selskapet arbeider med innovative og bærekraftige løsninger, og at miljøutfordringer skal løses i et sirkulært perspektiv.

Klimaloven fastsetter at loven skal fremme gjennomføringen av Norges klimamål som ledd i omstilling til et lavutslippssamfunn innen 2050, jf. klimaloven § 1. Loven fastsetter videre at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050, jf. § 4, og at klimamålene skal bygge på beste vitenskapelige grunnlag og være målbare, jf. § 5.

Klimaplanen viser til at sirkulær økonomi er nødvendig for klimaet, og knytter dette til økt ressursutnyttelse, ombruk, materialgjenvinning og redusert avfallsmengde. Det vises også til at biogass bidrar til både utslippsreduksjon og redusert avfallsmengde, og at biogass inngår som en del av sirkulærøkonomien.

ReMidt opplyser at selskapet samler inn mer enn 6000 tonn matavfall årlig fra husholdningene i eierkommunene. Biogassen produseres fra slam og matavfall, og nye fyllestasjoner for biogass er etablert for å støtte overgangen til mer utslippsfrie renovasjonstjenester.

ReMidt har også etablert ombruksboder ved flere gjenvinningsstasjoner for å bidra til at gjenstander kan brukes om igjen i stedet for å bli avfall.

Dette gir følgende revisjonskriterium:

- ReMidt IKS skal ha ordninger og praksis som bidrar til ombruk, materialgjenvinning og annen ressursutnyttelse av avfall.

Informasjon og tilrettelegging for abonnentene

Avfallsforskriften stiller krav om informasjon til brukerne om mottaksordninger for avfall, jf. avfallsforskriften § 1-7.

Renovasjonsforskriften legger også plikter på abonnentene. Det fremgår at abonnentene skal benytte ReMidt sine ordninger for oppsamling, innsamling og levering av husholdningsavfall, og at husholdningsavfallet skal kildesorteres etter ReMidt sine anvisninger slik at mest mulig av avfallet kan gjenvinnes.

ReMidt beskriver videre at selskapet har utviklet digitale selvbetjeningsløsninger i forbindelse med innføring av ny renovasjonsordning. Løsningen brukes blant annet for å gi brukere oversikt over utplasserte dunker og mulighet til å administrere abonnement og tjenester.

Dette gir følgende revisjonskriterium:

- ReMidt IKS skal gi abonnentene informasjon, ordninger og løsninger som legger til rette for korrekt sortering og levering av avfall.

Miljøstyring, forbedring og framtidige krav

Årsberetningen viser at ReMidt arbeider opp mot nasjonale mål innen avfall og gjenvinning. Beretningen omtaler blant annet arbeid knyttet til avfallsmengder og gjenvinning, informasjon og holdningsskapende arbeid, forsknings- og utviklingsaktiviteter, ytre miljø og klimaregnskap.

ISO 14001 beskrives som en internasjonal standard for miljøledelsessystemer som skal bidra til systematisk arbeid med miljøpåvirkning og miljøforbedring. Standarden legger til grunn at virksomheter skal identifisere og forstå miljøpåvirkningen fra egne aktiviteter, produkter og tjenester, samt tilhørende miljøpåvirkninger i et livsløpsperspektiv. Standarden skal også bidra til å etablere miljømål, kontrollrutiner og systemer for kontinuerlig forbedring av miljøytelsen.

ReMidt arbeider systematisk med kvalitet og miljøstyring gjennom ISO-sertifisering, og er sertifisert etter ISO 9001 for kvalitetsstyring og ISO 14001 for miljøstyring.

Klimakur 2030 viser samtidig til at økt utsortering av plast og tekstiler til materialgjenvinning er nødvendig for å oppnå bindende krav i EU-regelverket. Det vises videre til at krav om utsortering og materialgjenvinning i avfallsforskriften og bruk av differensierte avfallsgebyrer er aktuelle virkemidler for å øke utsorteringen og redusere mengden restavfall.

Dette gir følgende revisjonskriterium:

- ReMidt IKS skal arbeide systematisk med miljøstyring, forbedring og tilpasning til framtidige krav innen avfall, klima og gjenvinning.

Samlede revisjonskriterier for problemstilling 7

- ReMidt IKS skal legge til rette for at husholdningsavfall kildesorteres, gjenvinnes og håndteres forsvarlig i tråd med avfallshierarkiet, avfallsforskriften og renovasjonsforskriften.
- ReMidt IKS skal ha ordninger og praksis som bidrar til ombruk, materialgjenvinning og annen ressursutnyttelse av avfall.
- ReMidt IKS skal gi abonnentene informasjon, ordninger og løsninger som legger til rette for korrekt sortering og levering av avfall.
- ReMidt IKS skal arbeide systematisk med miljøstyring, forbedring og tilpasning til framtidige krav innen avfall, klima og gjenvinning.

VEDLEGG 2 – UTTALE

Revisjon Midt-Norge IKS

Vår saksbehandler:
Torbjørn Evjen, 72 48 37 00

Vår referanse:
26/02700-10

Vår dato:
30.09.2026

Deres referanse:

Deres dato:

Uttalelse fra ReMidt IKS til rapport etter forvaltningsrevisjon

Vi har mottatt rapporten etter forvaltningsrevisjon av ReMidt IKS som har pågått siden høsten 2025. Vi har følgende kommentarer:

Kap. 2.4, 2.5 og 2.6 - om internkontroll, med tilhørende konklusjoner og anbefalinger

ReMidt har etablert et system for internkontroll etter loven, og alle avvik som er kommentert i rapporten er lukket. ReMidt er sertifisert etter ISO 9001 for kvalitetsledelse og ISO 14 001 for miljøledelse. Grunnpilaren i vår internkontroll er kontinuerlig forbedring, noe som betyr at systemet aldri vil bli komplett. I denne sammenhengen er internrevisjoner, tilsyn og avvik viktige faktorer i å utvikle og forbedre systemet. Vi mener derfor at kriteriet er oppfylt.

Kap. 3.3.2 - om registerkontroll

Under registerkontroll på fritidsrenovasjon ble det identifisert mange bygninger som potensielt skulle vært en del av renovasjonsordningen, og dermed gebyrpliktige. Erfaringsmessig er mange av disse byggene berettiget til fritak, for eksempel fordi de står til nedfalls eller fordi de er tilknyttet gårdsdrift (seterbygg o.l.). Antallet bygg som faktisk har blitt rullert inn i renovasjonsordningen er derfor vesentlig lavere enn dette tallet kan gi inntrykk av, for noen bygningstyper helt ned i 30 % av de opprinnelig identifiserte byggene.

Kap. 8.6 – om full kildesortering for fritidskunder

ReMidt har lagt en plan for utrulling av full kildesortering også for fritidsrenovasjon. Det vil imidlertid fortsatt ta noe tid før dette er gjennomført, blant annet fordi; I noen kommuner har vi avtaler med eksterne entreprenører om innsamling, noe som gjør at større endringer i systemet utfordrer kontraktsforhold. Videre krever full kildesortering et vesentlig større areal enn de gamle punktene, noe som gjør det mer krevende å lande avtaler med grunneiere om egnede punkter.

Med vennlig hilsen
Torbjørn Evjen
ReMidt IKS

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.

ReMidt IKS | Havneveien 116, 7300 ORKANGER | Postboks 94, 7301 ORKANGER | remidt.no
(+47) 72 48 37 00 | firmapost@remidt.no | Organisasjonsnr. 975 936 333 | Bankgiro 8653 06 93041

Frøya kommune har gitt uttalelse til rapporten som knyttes til kommunens påslag.

Re: Eierskapskontroll om ReMidt IKS - rapport til uttale med svarfrist 29. september

Oppsummer

Bård Eidet <bard.eidet@froya.kommune.no>

Til Sunniva Tusvik Sæter

Svar

Svar til alle

Videresend

tor. 01.10.2026 10:44

Du svarte på meldingen 01.10.2026 12:22.

Hvis det er problemer med hvordan denne meldingen vises, kan du klikke her for å vise den i en nettleser.

Hei Sunniva, litt forsinket tilbakemelding, men vi har ingen innvendinger til rapporten. Til info hadde vi et politisk spørsmål knyttet til dette med ansvaret for nedlagt avfallsplass, og vi svarte dette:

Det har siden nedleggelsen av Kvisten avfallsplass vært krevd påslag til abonnenter på renovasjonsgebyret i tråd med Forurensningsforskriften for å utøve etterdrift i 30 år.

Bufferen på dette påslaget er såpass stor (godt og vel 3 millioner) at vi foreslo å pause dette fra 01.01.2026. Det betyr at ReMidt ikke innkrever dette fra i år og inntil Frøya kommune vedtar at dette innføres igjen. Vi har hatt en del kostnader med Kvisten i år, f.eks «vende ranker» utvidet prøvetaking fra utslipp osv., , utover dette har vi årlige oppgaver med prøvetaking, tilsyn, sprøyting av uønsket fremmedarter «parkslirekne» m.m., men bufferen skal holde i flere år framover såfremt det ikke kommer noen pålegg fra tilsynsmyndighetene. Det rapporteres årlig til Mattilsynet for Kvisten.

ReMidt har ved årsoppgjør overført dette påslaget til Frøya kommune.

Mvh Bård Eidet